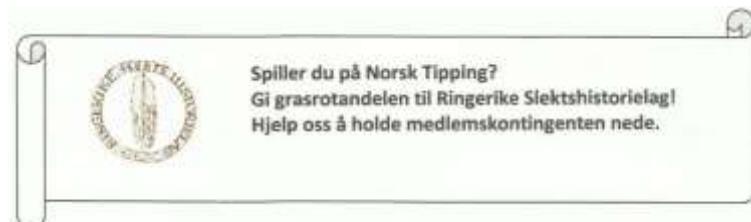

Nr. 2 - 2015

Innholdsfortegnelse

Side	
2	Fra redaksjonen
2	Lagets nettsider fortsatt under utvikling
3	Om tingbøkene fra Ringerike
3	Ny utgivelse - aktsprotokoll 5 og 6 (1705-07)
4	Sten Høyendahl
12	Thorleif Solberg
15	Astrid Røste Nyhus
18	Sten Høyendahl
20	Nils Elsrud
25	Kaare Fleten
26	Tom Larsen
36	Sten Høyendahl
42	Sten Høyendahl
54	Tom Larsen
72	Sten Høyendahl
11, 17	Fra kirkebøkene
24	Fra bokhyllene
34	Spørsmål og svar - Jens Christian Bjerck i Hole
35	Fra Ringeriges Ugeblad
70	Fra Statsborgeren

Fra redaksjonen

Hringariki bringer både slektshistoriske og lokalhistoriske artikler, og det er ofte vanskelig å sette noe klart skille mellom de to genrene. Å skrive en rendyrket slektshistorisk artikkel kan være en utfordring. Stoffet skal være lesbart også for dem som ikke tilhører selve slekten, og dette kan gjøres ved å gjengi mest mulig fakta fra ulike kilder: saker fra rettsprotokoller, eiendomsopplysninger fra pantebøker, detaljer fra skifteprotokoller etc. Med den siste tids digitale utvikling kan man med noen tastetrykk få kildematerialet bragt inn i sin egen stue. For artikler fra nyere tid vil minnesmateriale, skriftlig så vel som muntlig, bidra til kvalitetsheving. Opplysninger om forfatterens metodebruk vil også være av interesse, særlig ved bruk av mer uortodokse kilder.

Slektshistorielagets nestor Thorleif Solberg er fylt 91 år, men lar seg ikke stoppe av alderen. For noen år siden fant han en åstedssak fra 1727 mellom Nærstad og Lundstad i Ullerål som han skrev kort om i et lokalt menighetsblad, men han har senere skaffet mange nye detaljer til veie, og det er en langt mer utførlig artikkel vi nå kan lese i *Hringariki*.

Sten Høyendahl har funnet en gjengivelse av et gammelt brev fra 1362 om Egge i Ullerål, av alle steder i en tingbok fra Toten sorenskriveri - og nettopp derfor har ingen lokale forskere tidligere reagert på denne rettssaken fra 1653. I tillegg til utvidet kunnskap om ringeriksk middelalder, gir denne saken også mange opplysninger om hittil ukjente slektsforhold på 1600-tallet.

Astrid Røste Nyhus har skrevet om Jens Borchgrevink Finne, sogneprest i Norderhov fra 1792. Denne presten fikk med alderen sterkt redusert helse, noe som har satt klare spor i kirkebøkene han førte i pennen.

Nils Elsruds far fant et familieskifte fra 1837 da gamlestua på Olsvika i Ådalen ble revet. Dette var etter Elling Olsen, som drev Nordre

Elsrud mellom 1772 og 1835. Vi skal se nærmere på dette skiftet. I løsøret som skulle bortauksjoneres finner vi både fiskegarn, spillkummer, stålsteikepanne, øltønne og øltrøyser.

Kaare Fleten har lenge grunnet over stedsangivelsen Spordillen i Skjærdalen, som framkommer i avskrift av et brev fra 1415. Han mener dette kan være Våleren, det største vannet på Holleia.

I listene over småkriminelle fanger i Hønefoss distriktsfengsel er Tom Larsen nå kommet fram til 1875. og her har han også funnet folk i sin egen slekt: Martin Svendsen Baandkjærn, bror til hans tipptippoldefar, som ble dømt til 25 dager på vann og brød for legemsfornærrelse med kniv. Martin gikk i bygda under navnet Brøler'n. Han var ikke kjent som en spesielt sympatisk person, og akkurat dét tyder da heller ikke denne rettssaken på.

I tillegg har Tom Larsen oppsporet et stemmerettstall fra 1924 for Hønefoss by som gjengis her, og da skal det være mulig for leserne å finne urbane beste- og oldeforeldre på deres bostedsadresse.

Sten Høyendahl har listeført alle ringerikinger som i 1865 var bosatt i Østre Aker: 79 menn og 78 kvinner. I tidligere numre av bladet er tilsvarende opptelling gjort for Kristiania og Vestre Aker. Samlet bodde i 1865 over 1200 personer født på Ringerike i det som tilsvarer dagens hovedstadsområde. Høyendahl har videre sett på en ugift kramkar i Numedal og hans slekt med utspring på Lerberg i Norderhov, og kommer også med nytt stoff om Jørgen Moe og hans søster Beate.

Vi har ellers funnet fram *Ringeriges Ugebud* av 12. oktober 1877, der vi kan lese et minneord over Nils Andersen Rytterakerhaugen som i 1814 deltok i krigen mot Sverige. Et dykk i kildene viser at den gamle krigeren fra Hole har betydelig etterslekt som ikke har vært forsket på tidligere.

Lagets nettsider fortsatt under utvikling

Som mange har observert, har lagets nettsider fått nytt utseende. Vi arbeider nå med å bygge opp nettsidene ved å legge ut diverse avfotografert kildemateriale og avskrifter, blant annet

flere militærruller, skoleprotokoller og fattigvesenets protokoller fra 1800-tallet.

Vi vil komme tilbake med en nærmere presentasjon i neste nummer av *Hringariki*.

Om tingbøkene fra Ringerike

I de gamle tingbøkene blir vi vitner til utallige menneskelige tragedier, men også lett komiske nabokrangler og bagateller uten relevans for dagens rettssystem. Her finner vi odelssaker med mange navngitte slektsledd tilbake, og åstedssaker der gamle folk beskrev delegrenser og eiendomsforhold som de kjente fra sin tidligste barndom. I tillegg tilegner vi oss forståelse av den lokale historien, kulturelle særegenheter og generelle utviklingstrekk i det gamle bondesamfunnet.

Ringerike Slektshistorielag har alltid lagt vekt på å publisere lokalt kildemateriale, og har særlig satset på de gamle tingbøkene. Den eldste av disse, fra 1652-53, ble utgitt allerede i 1988, og vi er nå kommet fram til tingboken fra 1704-07, som ble utgitt tidligere i år.

Det var Terje Gudbrandson, tidligere redaktør i Norsk Slektshistorisk Tidsskrift, som satte det hele i gang med de fem eldste tingbøkene som dekket årene 1652-53 og 1658-1664. Han valgte å lage fyldige utdrag av hver enkelt sak på moderne norsk skriftspråk. Jens Petter Nielsen tok for seg tingbøkene for 1665 og 1666, men fant det mer naturlig å transkribere disse, altså å skrive dem av bokstav for bokstav.

Thorleif Solberg brukte en del modernisert språkdrakt da han skrev av tingbøkene for 1670-73 og 1681-1699. Disse er i motsetning til Gudbrandsons og Nielsens arbeider ikke trykt, men er lagt ut på lagets nettsider med person- og stedsregister for hver enkelt bok.

Sten Høyendahl har transkribert tingbøkene fra 1674-1680 og 1699-1707, samt referatene

for 1656-58 som er innført i tingbøkene for Eiker, Modum og Sigdal sorenskriveri. I tillegg har han transkribert de ringeriksrelaterte sakene i Christiania lagtingsprotokoll for 1680-89.

Dette betyr at samtlige lokale tingbøker før 1707 er transkribert eller gjengitt i moderne språk. Utover 1700-tallet blir sakene mer detaljert beskrevet, og protokollene stadig tykkere. Ringerike Slektshistorielag vil likevel fortsette med å skrive av rettssakene framover.

Folk som har fulgt sin slekt tilbake til kirkebøkenes begynnelse vil i tingbøkene kunne spore slektslinjer tilbake til bønder født langt nede på 1500-tallet. Mange hittil ukjente detaljer vil man finne om hver enkelt gård, i Skjærdalen og ved Hønefossen. En fjern ane blir noe langt mer enn et navn og noen årstall når han eller hun vitner om hendelser opplevd i en svunnen ungdom, eller observeres i mer eller mindre flatterende situasjoner på tinget. Slik vil man kunne komme enkeltmennesket inn på livet, og lære 1600- og 1700-tallets ringerikinger å kjenne på godt og vondt.

Med så mye lett tilgjengelig stoff vil Ringerike også være et anvendelig forskningsområde for akademia. Kari Telste fra Hole tok i 1992 hovedfag etnologi med utgangspunkt i de lokale tingbøkene mellom 1652 og 1710, og måtte den gang lese seg gjennom samtlige originalprotokoller med gotisk håndskrift - da med unntak av den eldste boken. Man kan lett forestille seg hvor mye tid og arbeid hun hadde spart seg dersom tingbøkene fra denne tiden hadde foreligget i trykt versjon.

Ny utgivelse - aktsprotokoll 5 og 6 (1705-07)

Mellan august 1705 og august 1709 er det en lakune i tingbøkene for Ringerike og Hallingdal, men de aller fleste sakene på tinget ble parallelt innført i aktsprotokoller. Aktsprotokollene var ment som et tillegg til tingbøkene, og mange skriftlige partsinnlegg og dokumenter som berørte saken ble innført her. Disse protokollene er ikke avfotografert, og befinner seg på Statsarkivet på Kongsberg. Flere av de innførte skjøtene i aktsprotokollene er fra før 1690, da de lokale pantebøkene begynner.

Aktsprotokoll 5 (1705-06) og 6 (1706-07) er nå transkribert av Sten Høyendahl. Her finner vi blant annet en bitter familiestrid om

Oppgården i Soknedalen, der Paal Helgesen ba om åbotstaksering for den gårdparten hans farbror Paal Ellingsen brukte. Mange gamle mennesker avgja her vitnemål om gamle tider.

Disse protokollene vil bli lagt ut på lagets nettsider, men vi har latt trykke et mindre oppslag i et hefte på 95 sider med sakoversikt og person-, navne- og stedsnavnregister i tillegg. Heftet er i samme format som eldre utgaver av Hringariki, og prisen er kr 150 eksklusive porto (medlemspris kr 100). Det kan bestilles hos Sten Høyendahl, tlf 902 09 842,

e-post: sten.hoyendahl@gmail.com

Et ukjent brev fra 1362 om Egge i Ullerål

Høsten 1653 gikk Ole Simensen Egge i Ullerål til sak mot sin nabo Engebret Haraldsen Nærstad, som han mente hadde trengt seg inn på hans eiendom. Striden gjaldt bruken av plassen Ring på Eggemoen.

av Sten Høyendahl

Rettergangen ble holdt på åstedet med lagrette-menn fra Jevnaker, men referatene er innført i tingboken for Toten sorenskriveri,¹ og kan ikke sees kommentert tidligere av lokalhistorikere fra Ringerike. I disse referatene omtales et hit-til ukjent pergamentbrev om Egge i Ullerål fra 1362, Håkon 6. Magnussons syvende regjeringsår. En annen brevavskrift med datering 1362 har tidligere vært mye omdiskutert, mest fordi runestenen på Eggemoen beskrives her, men dette brevet er utvilsomt falskt.²

«... i det 7 Koning Hagens Regierings aar»
Ole Egge framla det gamle brevet i det første rettsmøtet, 1. oktober 1653, gjengitt slik:

Noch i Rette Lagde Olluff Egge et gammelt pergimentz breff vnder 3 menders wschade Zigenetter udsteed i det 7 Koning Hagens Regierings aar Dedtz Korteste Hoffued meening at Guodthroner Æighulß: aate 3 Marcheboell Jorder i Egge, som ligger i Vldreaallen och fölger same Eiger Synder i Myrene och wester ad bæchen, ved Rabben, och after op ad Loffuedtzgaarderne deris Eiger wedtager, och neder i Haugfellerne, Lodnedis till Quernestödet udj nedre faaßen, med widre dedtz indhold.

Før domsavsigelsen 4. april 1654 ble brevet framlagt på nytt:

Sagsögeren Olle Egge fremdeelis fremlagde i Rette et gamelt pergemendtz breff under 3 Hengendis indseigle, Acterit Nördre hougs Rette steffnestue Tiß-dagen nest efter Korßmöß om hösten i det 7 Kong Haagens Regierrings Aar som er medförende at en wed naffn Tord Guldbrß: Lod Gange 2 mendtz widne, saa saa heeder Wegner Joacheßen, och Narffue Endresen, Huilchen Soere paa bogen med fuld Eed-

staffue, at de wiste for Gudtz Sandheed var at Guodthroner Eigulßen aate 3 marcheboll Jorder i Egge der Ligger i Vllereaall, och fölger dedtz Eie-maall Sönder i myrene, och wester ad bechen wed Rabben och Siden op till Loffuidtz gaardenis Eiger wedtager Neder i Hougfellene, Lodnedis i querne-stöd udj nedrefaasen, i bæchen med widre same breff i Sig sielff udwißer och forklarer.

Dette dokumentet er også nevnt i et provsbrev av 21. juli 1647. Ole Egge hevdet her at han hadde et gammelt brev fra kong Håkons tid, men han visste ikke om dette var brent eller bortkommet.³ Originalbrevet ble følgelig framlagt i retten i 1653, men er senere gått tapt. Det er datert tirsdag etter korsmesse i kong Håkons syvende regjeringsår, altså høsten 1362 - korsmesse var en fast merkedag som fant sted 14. september. Tord Guldbrandsson førte som vitner Vegner Joakesson og Narve Eindrides-son, som avla ed på at *Guodthroner* Eigilsson eide tre markeboljord i Egge i Ullerål. De vissste at gårdsgrisen gikk sør i myrene og vest i bekken ved Rabben, siden opp til Loftsgårdene og ned i Haugfellerne bort til kvernstøa i den nedre fossen, og så videre i bekken.

Ingen av disse personene er kjent fra samtidige brev fra Ringerike, men navn som *Guodthroner* (kanskje egentlig *Gwdthormer*-Guttorm?) og *Vegner* (Vegeir?) Joakesson er åpenbart i 1653 blitt mistolket av tingskriven.

Stedsnavnene Loftsgårdene og Rabben lar seg derimot lett identifisere. Loftsgård, en nå forsvunnet gård med landskyld på 5 lispund, utgjorde opprinnelig en fjerdedel av Marigård, og ble omtalt så sent som ved en rettsak i 1657.⁴ Rabben er mer kjent som Langedals-rabben, og dette navnet er brukt også i nyere tid. Haugfellerne kan derimot ikke sees i eldre kildemateriale, og er også i våre dager et ukjent navn i lokalområdet.

¹ Statsarkivet på Hamar (SAH), Toten sorenskriveri (sskr), tingbok I-1, fol. 60b-62b (1. oktober 1653), fol. 63a-64a (25. oktober 1653) og 70a-74a (4. april 1654).

² Diplomatarium Norvegicum (DN) XXI, nr 112, 12.-18. juni 1362. Se *Middelalderbrev fra Ringerike 1263-1570 (M&R)*, nr 50.

³ Statsarkivet på Kongsberg (SAKO), Norderhov prestearkiv, diplom av 15. september 1657, Marigård, kopi bekrftet med ett lakksegl - inntatt provsbrev av 21. juli 1647 (utdrag), opprinnelig inntatt i hjemtingsdom av 15. september 1647. Se Høyendahl (2009), s. 56.

⁴ ibid. - inntatt rettsinnlegg av samme dato, 15. september 1657.

Næst i Rødt Løvdr. ~~bladet~~^{flere} fyrer et genn.
"molt perimentet" hvort endor i nævntes
afspredte fyrmøller vil stod i det ty Røvning
hveriges i Røvningens over. Ind Røvningens
med munning af Brunkeværre eighedsz røste
i Mørkgræsene findes i Eges, som ligge i
eldor omkring og delvis omkring lagerne hvilende
i Mørkgræsene og araberne ved Sjælsborg, ved
Røbæks, og arbejder op ad Lejrestræde hvilende
danske fyrre erindlygger, og endor i højre arden
om, ved enden af Egesundet ved enden
dansken. med endor dækket med græs.

Pergamentbrevet fra 1362 slik det er gjengitt i tingboken for Toten sorenskriveri, 1. oktober 1653.

Et forspill våren 1653

En annen sak om Nærstad og Egge hadde allerede 19. april 1653 funnet sted, der referatet på vanlig måte er ført inn i tingboken for Ringerike og Hallingdal sorenskriveri.⁵ Denne tvisten må anses som et forspill til saken som Ole Egge anla samme høst mot bonden på Nærstad. Ole var blitt innstevnet av borgemester Hans Eggertssøn Stockfleth i Christiania, sogneprest Laurids Madssøn på Hole og Engebret Nærstad, som hevdet at han hadde satt opp en risgard to ganger på Nærstad, deres odelsgård. Hans Eggertssøn hadde mellom 1636 og 1642 vært fogd i Buskerud og Hallingdal, og var fra den tid kjent som en sammittighetsløs bondeplager som stadig truet med å sette gårdene opp i en høyere skatteklasse.

Saksøkerne førte flere vitner, blant dem den åttiårlige Harald Færden som var født på Nærstad. Haralds far hadde i sin tid brukt det stedet der rettergangen nå ble holdt. Dorte Slora fortalte at hun og ektemannen hadde bodd på Egge i atten år, og da hadde de ikke brukt noe sør for bekken. Søren Marigård hadde også bodd på Nærstad, og hadde mange år tidligere trettet med Ole Simensen om en bråte sør for bekken. Søren hadde likevel sådd og høstet bråten, men Ole brukte den nå i 1653.

Ole Egge framla et brev fra 1587 på at Eggemoen var *leyet Wnder Nerstad*, vel bort-leid til Nærstad. Han ville gjerne føre vitner, og saken ble utsatt. Vi vet ikke hva som skjedde videre. Denne tingboken slutføres kort etter, og vi får en lakune i ringerikssakene fram til høsten 1656.

Ole Egge går til motangrep

Ole Egge gikk selv 1. oktober 1653 til sak mot Engebret Nærstad, som han mente hadde trengt seg inn i hans odelsskog. Den lokale sorenskriveren Povel Snell var blitt kjent inhabil av stattholder Gregers Krabbe, og det var Jacob Hanssøn, sorenskriveren på Toten, som ledet retten. Referatet ble derfor innført i tingboken for Toten sorenskriveri. Ole hadde like i forveien, 5. august 1653, pantet bort Egge til Niels Bentssøn, fogd over Hadeland og Valdres, for 100 riksdaler. Gårdens landskyld var på kort tid tredoblet og økt til ett skippund, men dette framkommer ikke av skattelistene før i 1657.

Ole hevdet at Engebret Nærstad skulle ha blitt forledet av Hans Eggertssøn, som på uriktig vis hadde gitt Engebret bygselseddelen på plassen Ring på Eggemoen og sagt at skogen var kongens allmenning. Denne seddelen ville Ole nå ha kjent død og maktesløs.

⁵ SAKO, Ringerike og Hallingdal (RH) sskr, tingbok I-1, fol. 48b-49b (19. april 1653).

Ole forsøkte å få framlagt en hjemtingsdom av 15. september 1647 mellom ham og lagmann Niels Hanssøn i Christiania,⁶ men Christen Christenssøn, fogden Hans Nielssøns fullmektig som også var Povel Snells tjener, trenerte saken så godt han kunne. Han viste til at denne dommen befant seg på slottet hos stattholderen, og unnså seg heller ikke for å bruke ufine skjellsord mot Ole.

Nytt rettsmøte ble holdt 25. oktober uten at saken løste seg. Christen Christenssøn bekreftet at han nå hadde mottatt hjemtingsdommen med stattholderens påtegnelse, men hevdet at han ikke hadde fått fullmakt av Povel Snell til å innagi denne i retten. Siden dommen tross alt sto ved makt, fant han ingen grunn til å framlegge Engebret Nærstads bygselseddel på Ring. Hans Eggertssøn hadde heller ikke denne gangen innfunnet seg for å høre Oles vitner, og saken ble igjen utsatt.

Dommen faller

Saken ble gjenopptatt 4. april 1654, og Ole Egge stilte nå sammen med panthaveren Niels Bentssøn. Fogden over Hadeland og Valdres hadde lang rettserfaring, og avfeide sine motparter da de forsøkte seg med prokuratorknepp. Han hadde til og med skaffet seg fullmakt fra den evig fraværende Hans Eggertssøn.

Ole hadde nå skaffet seg et eksemplar av hjemtingsdommen fra 1647, og la denne fram i retten. Engebret Nærstad hadde vitnet i 1647 og sagt at han kunne huske femti år tilbake, og at Langedalsrabben den gang var dele mellom Eggemoen og Marigård. Engebret forklarte nå i retten at han hadde brukt plassen Ring i nitten år, men aldri betalt skatt eller landskyld av denne. Bygselseddelen var datert Norderhov 6. november 1636, og ble framlagt i retten.

Vi hører også at sorenskriver Povel Snell⁷ 7. juni 1653 sammen med tolv menn hadde foretatt en besiktelse over ulovlig mastehogst i området. Den tidligere fogden Johan Snell, som nå bodde på Bjørke i Hole, innleverte samtidig en bekreftelse på at han i sin fogdetid hadde bevilget Ole Simensen å bruke Ring.

Dorte Slora vitnet om at da Ole Simensen kom til Egge, ble hun og ektemannen, som også het Ole, henvist til å flytte og rydde plassen Ring. De bodde der i syv år, men det ble til

⁶ Se note 3.

⁷ Sorenskriveren skrev seg både *Pouell Schnell* og *Poffuell Sneell*. Han var trolig beslektet med den tidligere fogden Johann Snell, som alltid skrev sitt navn på samme måte. Her har jeg valgt å kalle skriveren Povel Snell.

slutt for trangt til at de kunne klare seg der lenger. Datteren Siri Olsdatter sa det samme, og uttalte seg også på broren Simen Olsens vegne.

Ole la nå fram et skjøtebrev utstedt 8. mars 1643 på Tanberg tingstue, der det framgikk at han for 15 riksdaler hadde fått odelsløsen på 3½ lispond i Egge av Jon Olsen Bjørnstad i Viksgårdene i Norderhov, Simen Olsen som da tjente på Gjermundbu i Vangsbygda, og Anne Olsdatter som var gift med Asbjørn Christoffersen på Tronrud i Soknedalen. Disse tre kalles de rette odelseiere og var sambårne søsknen, utvilsomt barn av Dorte Slora og hennes avdøde ektemann Ole, og brevet hadde tre bumerker og fire signeter. At datteren Siri Olsdatter ikke er nevnt i brevet, kan vel skyldes at hun hadde avhendt sin andel i gården tidligere.

Retten tok utgangspunkt i det gamle pergamembrevet og dommen fra 1647, og besluttet at Ole Simensen fortsatt skulle bruke plassen Ring som da han rundt 27 år tidligere kom til Egge. Engebret Nærstads bygselseddel på plassen ble kjent ulovlig. Povel Snells besiktelse av hogsten ble ikke vurdert, da den ikke var tinglest. Ole hadde ikke inngitt krav om dekning av kost og tæring, og noe slikt måtte da fremmes i et nytt saksanlegg.

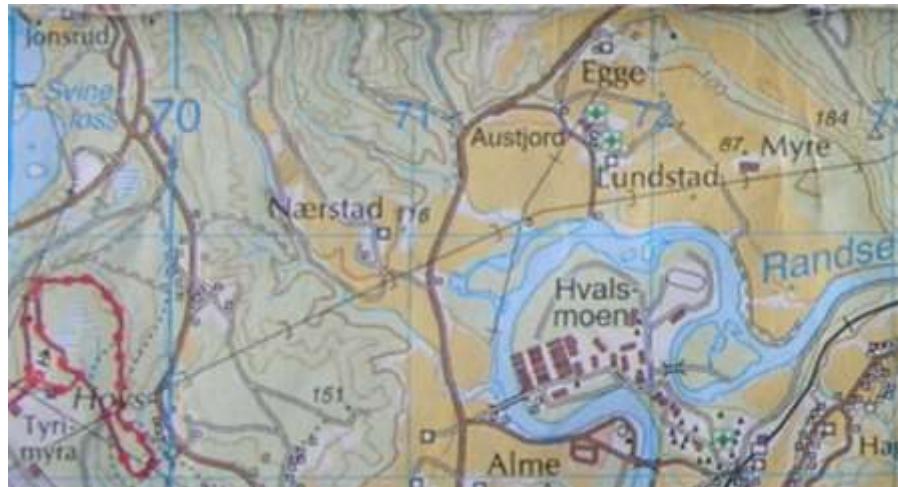
Etter det retten la til grunn skulle Ole Simensen ha kommet til Egge rundt 1627, noe som stemmer svært dårlig med Dorte Sloras tidsangivelser. Trolig kom Ole til gården i slutten av 1630-årene.

Nedtur på lagtinget

Dommen ble hurtig anket til neste rettsinstans, Christiania lagting. Disse protokollene er gått tapt, men i et hjemtingreferat av 16. oktober 1657 røpes det at tingene utviklet seg dårlig for Ole Egge - han tapte saken på lagtinget 4. juli 1654. Engebret Nærstad hadde nå tre år senere stevnet Ole for den kost og tæring som han på hjemtinget var blitt dømt til å betale. Kost og tæring for sorenskriveren og domsmennene samt saksomkostninger utgjorde drøye 85½ riksdaler - en betydelig sum, ettersom verdien på ei ku sto i tre-fire riksdaler.

Ole klarte likevel å oppnå forlik med Engebret om at han skulle få slippe med 40 riksdaler, som skulle betales over to terminer. Og dermed ble de venner og vel forlikt, som det står i domskjennelsen.⁸ Akkurat dét får man nå tro hva man vil om.

⁸ SAKO, Eiker, Modum og Sigdal sskr, tingbok I-26, fol. 104a (16. oktober 1657).

Egges eldste historie

Utenom Ole Egges pergamentbrev fra 1362 har vi to brev om grensedeler i samme område fra 1300-tallet, men begge er utvilsomt falske. Så vet vi at i 1407 eller året etter kjøpte herr Åmund Bårdsson tre gårder, blant dem Egge på Ringerike - om dette nå er Egge i Ullerål.⁹ Den første kjente oppsitter på Egge finner vi i 1616: Hellaug¹⁰ eller Helge, som også var her i 1619.¹¹ Han ble etterfulgt av tre brukere på rad ved navn Ole. I 1621 har vi den første av disse,¹² som vi ikke kjenner farsnavnet på, men som var gift med Dorte. Ole Simensen overtok gården i annen halvdel av 1630-årene, og overlot plassen Ring til sin forgjenger.

Ole Hønen i Norderhov satt i 1615 med en part på 2 lispund i Egge,¹³ som i 1623 hadde økt til 3½ lispund¹⁴ og i 1624 til 4 lispund.¹⁵ I 1624 hadde borgeren Truls Lauridssøn på Bragernes 2 lispund¹⁶ og Sjur Østre Tanberg i Norderhov 1 lispund. Ole Hønen døde i 1625 eller i begynnelsen av 1626,¹⁷ og Simen Auen-

sen på Hønen i Ullerål overtok hans part i Egge. Simen skattet siste gang i 1633.¹⁸ Hans enke Anne satt i to år med parten¹⁹ før sønnen Jon Simensen overtok den i 1636.²⁰

Odelsboken 1641 forteller at Ole Egge, altså Ole Simensen, i 1641 eide nesten hele gården: 4 lispund pant og 2 lispund odel,²¹ hvilket innebærer at han var sønn av Simen Auensen Hønen i Ullerål. Fra 1643 til 1646 står Ole oppført med 6½ lispund uspesifisert odelsgods, men før 1647 må han pantsatt gården til Johan Garman på Bragernes.²²

I kontribusjonsskattelistene står Egge fram til 1654 med en landskyld på bare 6½ lispund, og fram til 1649 er gården klassifisert som ødegård, senere som halvgård. Johan Garman er kun eier i det ene året 1647, og Ole Egge oppføres igjen som eier av gården fram til 1656. Så forhøytes landskylden dramatisk: i 1655 og 1656 til 16½ lispund, og i 1657 til 1 skippund (20 lispund), da med borgerne Claus Trondssøn og Guttorm Trulssøn på Bragernes som eiere.

Et annet delebrev fra 1362

Årstallet 1362 på Ole Egges brev er interessant, idet et annet brev fra 12.-18. juni samme år har vært mye omtalt - mest fordi runesteinen på Eggemoen omtales her. Dette brevet beskriver en grenseoppgang mellom Egge, Mari-gård og Berger på Jevnaker, men originalen er

⁹ Akershusregisteret av 1622, nr 348. Se *MfR*, nr 78.

¹⁰ Riksarkivet (NRA), Rentekammeret (RK), lensregnskap Akershus (lensr. Akh.) len, Buskerud og Ringerike (BR) fogderi, jordebok 1. mai 1616-1. mai 1617.

¹¹ ibid., bygningskatt påske 1619.

¹² ibid., bygningskatt påske 1621. Skattelisten over ødegårdsmenn 1621 har Hellaug Egge som oppsitter, og er følgelig ikke ajourført.

¹³ NRA, Danske Kanselli, skap 9, pk 351, Hadelands fogderi, odelsjordebok 1615.

¹⁴ NRA, RK, lensr. Akh. len, BR fogderi, landskatt Martini 1623.

¹⁵ NRA, Stattholderarkivet (Stha), D IX pk 8, Buskerud fogderi, odelsjordebok 1624.

¹⁶ ibid., Bragernes fogderi, Lier pgd, odelsjordebok 1624.

¹⁷ NRA, RK, lensr. Akh. len, Buskerud fogderi, landskatt pinse 1626: *Olluff Hønen ehr död, Och hans goedtz er skiftt Imellem hans Arfflinger, Saa der Iche nu kand skates derAff.*

¹⁸ ibid., landskatt Martini 1633.

¹⁹ ibid., landskatt Martini 1634 og 1635.

²⁰ ibid., Buskerud og Hallingdal (BH) fogderi, båtsmannsskatt 1. mai 1636-1. mai 1637.

²¹ NRA, Stha, D IX pk 18, BH fogderi, odelsjordebok 1641.

²² I *Skattematrikkelen* 1647 står gamle Johan Garman på Bragernes som eneier - skylden er 6½ lispund.

gått tapt, og det hele er utvilsomt et falskneri. Etter dette kom man til Langedalsrabben ved å gå fra sørrenden av elvestryket til Eggesteinen via Furukammen og videre langs Ulvemyrene. Fra rabben fulgte man bekken opp til søndre oset i Buttentjernet og til Graverdalen. De geografiske detaljene i brevet var nok korrekte. At brevet er datert tre måneder før Ole Egges pergamentbrev er trolig bare et sammentreff.

I *Diplomatarium Norvegicum* finner vi to avskrifter fra 1700-tallet av dette brevet, men med ulik datering: 17. juni 1361 og 12.-18. juni 1362. Den første avskriften er transkribert til 1700-tallets danske skriftspråk, mens det andre er med mer eller mindre hell gjengitt i gammelnorsk form. Begge avskriftene er intatt i *Middelalderbrev fra Ringerike 1263-1570*,²³ der professorene Eyvind Fjeld Halvorsen og Magnus Rindal ikke har stilt spørsmål om ekkheten av brevet - og akkurat dét må være et regelrett glipp!

Eyvind Fjeld Halvorsen har allerede i 1975 fastslått at dette brevet er et falskneri, sannsynligvis skrevet midt på 1600-tallet,²⁴ og har i 1993 fått støtte av James E. Knirk, daværende professor ved Universitets Oldsakssamling.²⁵ Tidligere har også språkforskeren Magnus Olsen påpekt at brevet er falskt.²⁶ Det er påvist flere påfallende skriftformer i den gammelnorske avskriftversjonen - falsknere avslører seg gjerne med feil i grammatikk og datering. Dessuten var 1362, som Halvorsen anser som det rette årstallet, bare tolv år etter svartedauen, og dette var ikke et naturlig tidspunkt for oppretting av grensedeler i skogen. Først på 1600- og 1700-tallet ble skogen attraktiv som følge av sagbruk og tømmersalg.

Midt på 1600-tallet ble det fabrikert en rekke falske middelalderbrev her i landet. Hensikten var ikke primært å tilvinne seg jord på uærlig vis, men å sikre seg et uomtvistelig bevis for grenser som alle i lokalmiljøet mente var de riktige. Av og til ble disse dokumentene avslørt i retten. I en sak fra 1679 ble det framlagt et brev om Løkke i Ådalen som skulle være fra 1457, men der sverten på vokseglene farget av på domsmennenes fingre.²⁷

Eggsteinen. Avtegning: Tom Larsen.

Nok et falskt delebrev

Runestenen på Eggemoen er også omtalt i et diplom datert Nøkleby på Jevnaker 29. juni 1384, der grensene mellom Land, Hadeland og Ringerike blir trukket opp.²⁸ Originalbrevet er bevart, men er fullt av språklige selvmotsigelsjer, og det hersker ingen tvil om at dette er et falskneri.

I en åstedssak i 1673 på Vågård i Ulleråla la Børger Berger fram en sorenskriver- og tolvmannsdom av 22. juni 1668, som omhandlet delet mellom Berger og Nøkleby. Det var i dette domsreferatet innført to gamle brev, der det framgikk at disse gårdenes eiendeler på Hadeland strakk seg til Ruggestein og Graverdalen.²⁹ Dessverre er det en lakune i tingbøkene for Hadeland for 1668 og 1669, men disse to brevene er etter alt å dømme identiske med de tvilsomme delebrevene av 1362 og 1384, som da trolig ble framlagt for første gang.

På Langedalsrabben i 1647

I 1647 hadde lagmann Niels Hanssøn i Christiania, som eide bygseparten i Marigård, anlagt sak mot Ole Egge for å ha drevet hogst i Marigårds skog. Retten ble satt på Langedalsrabben mellom Egge og Marigårds skog. Ole ble her representert av ungkaren Iver Tjøstelsen fra gården By i Øyer i Gudbrandsdalen.

Lagmannen hadde framskaffet en rekke vitneprov om hvor grensedelet gikk, blant dem Dorte Slora som hadde sagt at hun hadde bodd

²³ Se note 2.

²⁴ Halvorsen (1975), s. 59-71.

²⁵ Knirk (1993), s. 14-15.

²⁶ Norges Innskrifter med de yngre runer (1951), s. 78.

²⁷ SAKO, RH sskr, tingbok II-7, fol. 32a (28. juni 1673).

²⁸ DN VI, nr 315. Se MfR, nr 65.

²⁹ SAKO, RH sskr, tingbok II-2, fol. 88b-90a (12. juni 1673).

tolv år på Egge og syv år på Ring like ved Langedalsrabben. Det stemmer ikke helt med hennes vitnemål våren 1653, da hun sa at hun og ektemannen Ole hadde bodd på Egge i atten år. Flere andre vitnet om at Langedalsrabben var grensedele mot Eggemoen, og ble brukt under Marigård. Ole Berger og Ole Nøkleby hevdet at Langedalsrabben gikk nord i Berger-skogen i Jevnaker. Både Ole Jonsen Ve i Heradsbygda og Jens Hansen Li i Norderhov kunne fortelle at deres foreldre hadde bodd på Vågård og brukt Langedalsrabben.

Lagmannen la også fram et gammelt provsbrev av 20. januar 1588, utstedt på Løken tingstue i Norderhov. Borghild Ton hadde i mange år bodd på Vågård i Ullerål, og vitnet her om at Marigård aldri hadde ligget under Vågård. Det hadde stått hus og tomter både på Marigård og den underliggende parten Loftsgård, og i gammel tid skulle det ha vært fire bygdegårder der.

Dommen falt 15. september 1647, og la vekt på at Ole Egge ikke hadde kunnet framlegge odels- eller adkomstbrev for sin rett i dette skogsområdet. Skogen skulle derfor ligge under Marigård, og de som hadde hogd der ulovlig skulle stå til rette på sine hjemsteder.

Ny sak i 1657

Et stort antall diplom fra 1500- og 1600-tallet er oppbevart i Norderhov prestearkiv. Her finner vi en sak fra 1657, der Jens Nielssøn i Christiania hadde innstevnet de øvrige eierne av Marigård i forbindelse med tømmerhogst. Saksdokumentene inneholder også domskjennelsen og flere inntatte brev fra 1647-saken mellom Ole Egge og lagmann Niels Hanssøn, saksøkerens far, som siden den gang var avgått ved døden.

Sogneprestene Torkel Pedersøn på Jevnaker og Malte Christensøn på Norderhov var blant de andre parteierne i Marigård. Herr Malte og prestesønnen Mads Torkelssøn hadde forfattet et motinnlegg der de framholdt at Marigård var stent og rent, altså klart avgrenset med delestener. De holdt Loftsgård for et eget bruk, og hevdet at Jens Nielssøns part på 5 lis-pund i Marigård bare omfattet Loftsgård, noe som ikke ga ham adgang til hogst. Retten avsa dom 15. september 1657 og ga Jens Nielssøn medhold - på dagen ti år etter at hans far hadde vunnet tvisten med Ole Egge.

Enda en Ole på Egge

Engebret Nærstad kom våren 1661 på tinget og la fram forliket som var inngått i 1657 mellom

ham og Ole Egge. Ole Simensen var nå død, og Ole Vågård opplyste at hans formann ikke hadde etterlatt seg annet enn stor gjeld. Skifte var heller ikke holdt.³⁰ Ole Vågård hadde med andre ord giftet seg med enken etter Ole Simensen, men hennes navn kjenner vi ikke. Det var borgere på Bragernes som nå eide Egge.

Engebret Nærstad la også fram en besiktigelse, datert 30. september 1659. Her framgikk at Ole Egge i 1658 hadde hogd 31 tylfter i det omtvistede skogsområdet, som Ole Vågård nå ble pålagt å bringe tilbake eller erstatte. Det var også hogd 59 trær der i 1659, som det ser ut til at Ole Vågård hadde hogd - det betyr åpenbart at Ole Simensen døde i 1658 eller tidlig i 1659. Ole Vågård ble deretter pålagt å holde riktig arveskifte etter neste sankthansdag. Han kalles vekselvis Ole Vågård og Ole Egge den første tiden, men høsten 1661 er han innstevnet av lagmann Jørgen Philipssøn for å ha gjort skade på 2000 sagbord i Viulfossen som han hadde ansvaret for. Vi ser da at han heter Ole Andersen, og hans bror er Hovord Knestang i Haug.³¹ Da kan det fastslås at han er sønn av Anders Olsen og Kari Alvsdatter på Søre Knestang.

Ole Egge og hans kone ble våren 1662 innstevnet for retten, da de hadde fått barn for tidlig i ekteskapet.³² I prestemanntallet 1664 får vi ganske riktig vite at navnet er Ole Andersen, og han er 36 år gammel.³³ I 1666 har han den femårige sønnen Ole, utvilsomt oppkalt etter Ole Simensen, men hans egen alder er nå sunket til 32 år.³⁴

Ny strid om Egge

Simen Olsen, Ole Simensens sønn, drev farsgården Egge fra begynnelsen av 1670-årene. Han innrømmet i 1675 å være skyldig lagmann Jørgen Philipssøn 50 riksdaler, og Iver Tjøstelsen ved Viul skyldte 40 riksdaler. De to overdro ham derfor til pant deres arvepart i Egge, men dette måtte først innløses fra Guttorm Trulssøn for 100 riksdaler.³⁵ Gudbrandsdølen Iver Tjøstelsen var Ole Simensens svigersønn, og ham har vi møtt allerede i 1647 da han som

³⁰ SAKO, RH sskr, tingbok I-3, fol. 60a-61a (25. april 1661).

³¹ ibid., fol. 78b-79a (3. september 1661).

³² ibid., tingbok I-4, fol. 25b (3. mars 1662).

³³ NRA, RK, Hadelands prosti, Norderhov prestegjeld, sogneprestenes manntall 1664.

³⁴ ibid., sogneprestenes manntall 1666.

³⁵ SAKO, RH sskr, tingbok I-11, fol. 23b-24a (19. april 1675).

ungkar representerte Ole i saken mot lagmannen. I 1676 kalles han Iver Jammerdal.³⁶ I en gjeldssak fra 1684 hører vi at han er død, og hans enke heter Anne.³⁷ Anne Jammerdal nevnes så sent som i 1689, da hun ønskes som vitne i en rettergang på Marigård.³⁸

Landherren Guttorm Trulssøn trakk Simen Olsen for retten 2. oktober 1675. Simen satt på Egge mot hans vilje, hevdet han, og han ville ha ham kastet ut fra gården. Simen innrømmet at Guttorm hadde satt ham på gården, men hevdet at han nå forholdt seg til Jørgen Philipsøn ettersom Guttorms åremål var ute. Guttorm Trulssøn hevdet at gården rettslig tilhørte ham og hans farfedre,³⁹ og han hadde faktisk slektsmessig tilknytning til Egge ettersom hans far, Truls Lauridssøn Temte på Bragernes, i 1624 hadde eid 2 lispund i gården - og i 1626 3 lispund. Guttorm Trulssøns mor var Anne Guttormsdatter fra Østre Hamnor på Røyse, og hennes bror, Gunder Guttormsen Hamnor, hadde eid 2½ lispund i Marigård.⁴⁰

Ved neste rettsmøte 5. november framla Guttorm Trulssøn en dom fra Johanni lagting 1654, der han ble tilkjent halve Egge - dommen er dessverre ikke oppbevart. Han innga også et tingsvitne av 3. april 1655 på Gussgården tingstue om et forlik han hadde inngått med Ole Simensen. Ole hadde som tidligere nevnt pantet bort gården i 1653 til hadelandsfogden Niels Bentssøn, som 23. september 1655 hadde transportert pantet videre til Guttorm Trulssøn. Simen Olsen ble etter dette dømt til å flytte fra gården.⁴¹

Jørgen Philipssøn mente imidlertid at han hadde retten til gården, og innstevnet Guttorm Trulssøn til rettergang på Egge 4. april 1676. Han framla her bevis for at han hadde tilbuddt Guttorm pantepenger før sist jul, og innga også Guttorms revers av 10. juni 1658 der det framgikk at Ole Simensen måtte bruke Egge så lenge han ønsket etter pantebrevets åremål. Så lot han telle opp 100 riksdaler i pantepenger, men Guttorm hadde unnlatt å møte, og hadde heller ikke sendt noen i sitt sted. Lagmannen fikk det som han ville. Guttorm Trulssøn ga ham 2. mai 1676 et avståelsesbrev på halve Egge, og Simen

Olsen kunne fortsette å bruke gården.⁴² Guttorm eide fortsatt den andre halvdelen.

Under en åstedssak i 1683 mellom Nærstad og Lundstad sa Simen Egge at han var omrent 46 år gammel,⁴³ altså født rundt 1637. I 1684 ble han oppnevnt til å ha oppsyn med betlere og løse folk i Ullerål,⁴⁴ et verv han neppe ble særlig glad for å få.

Den eldste slekten på Egge

Den eldste Ole Egge nevnes første gang i 1621. Kona Dorte tidsangivelser for deres botid på gården varierte sterkt, men etter alt å dømme hadde Ole Simensen fordrevet dem mot slutten av 1630-årene og latt dem bo på Ring, der de hadde vært i syv år før Dorte flyttet til Slora. Om ektemannen Ole da levde og fulgte med, er uvisst.

I 1654 er det siste gang vi hører om Dorte, da hun sammen med sønnen Simen Olsen bodde på Slora. Simen fikk problemer på denne tiden idet Knut Bråk kom med alvorlige beskyldninger mot ham, og anklaget ham for å ha stjålet ei øks.⁴⁵ Tyveribeskyldninger var noe av det verste man kunne få på denne tiden - tyver bedrev uærlige gjerninger, og uærlige mennesker ble utsatt for alles forakt. Vi vet ikke hvordan denne saken endte.

Simen Olsen, navnebror til Simen Olsen Egge, bodde fortsatt i 1680 på Slora da han vitnet om grensedelet mellom Marigård og Berger etter det han husket og hadde hørt av sine farfedre. Selv var Simen nå ved 65 års alder. Delet begynte ved Langedalsrabben og gikk i Buttentjernsbekken opp til oset i Buttentjernet, mintes han, og derfra til Ruggesteinen i åsen på andre siden av tjernet.⁴⁶ Simen Slora vitnet også i 1683 om grensedelet mellom Nærstad og Lundstad. Da sa han at han var rundt 69 år gammel og født og oppvokst på Egge.⁴⁷ Simen var altså født rundt 1614.

Odelsløsenbrevet av 1643 viser at den eldste Ole Egge - eller kona Dorte - må ha hatt odelsrett til de 3½ lispund i gården som Ole på Vestre Hønen og senere Simen Auensen Hønen i Ullerål satt med. Her har det trolig vært innbyrdes slektsforhold, men slike er vanskelige å

³⁶ ibid., tingbok I-12, fol. 28b (4. april 1676).

³⁷ ibid., tingbok I-18, fol. 22b-23a (5. mars 1684).

³⁸ ibid., tingbok I-20, fol. 105a (16. juli 1689).

³⁹ ibid., tingbok I-11, fol. 75a-76a (2. oktober 1675).

⁴⁰ Høyendahl (2/2008), s. 10-14.

⁴¹ SAKO, RH sskr, tingbok I-11, fol. 100a-101a (5. november 1675).

⁴² ibid., tingbok I-12, fol. 28a-29a (4. april 1676).

⁴³ ibid., tingbok I-17, fol. 61a (5. oktober 1683).

⁴⁴ ibid., tingbok I-18, fol. 74a (11. desember 1684).

⁴⁵ SAH, Hadeland, Land og Valdres sskr, tingbok I-3, fol. 51b-52b (ting 31. mars 1654 på Østby i Norderhov).

⁴⁶ SAKO, RH sskr, tingbok I-15, fol. 48b-49a (12. juni 1680).

⁴⁷ ibid., tingbok I-17, fol. 60b-61a (5. oktober 1683).

utrede når så mange av de impliserte mangler farsnavn i kildene.

Var Ole Egges pergamentbrev ekte?

De to grensedebrevene fra 1362 og 1384 der Egge nevnes var begge falske - men hva med pergamentbrevet som Ole Egge framla i 1653? Vi har ikke den fulle teksten, men Oles brev er åpenbart annerledes utformet. Det omhandler åpenbart bare Egge - hvem som eide gården, og hvor grensene gikk. Dette medførte at Ole i 1654 fikk medhold i grensetvisten mot Engebret Nærstad, men han tapte saken på lagtinget

samme år uten at vi kjenner bakgrunnen for dette. Omtrent samtidig, ved sankthans 1654, ble Gutterm Trulssøn tilkjent halve Egge på lagtinget.

Ole Egge hadde behov for et slikt brev i 1653, men han omtaler det også i 1647 da han riktig nok ikke visste hvor det befant seg. Ut fra det som er referert av brevet kan det vanskelig tas stilling til om det er autentisk, men strengt tatt har vi ingen holdepunkter for å hevde at det dreier seg om et falskneri. Min oppfatning er at det bortkomne brevet sannsynligvis var et ekte dokument.

Litteratur

- Halvorsen, Eyvind Fjeld: Om en runestone og to falske diplomer. I: *Nordiske Studier. Festschrift til Chr. Westergård-Nielsen på 65-årsdagen den 24. november 1975*. Rosenkilde og Bagger. København (1975), s. 59-71.
- Høyendahl, Sten: Diplom i Norderhov prestarkiv. *Hringariki* nr 1/2009, s. 46-67.
- Høyendahl, Sten: Gutterm Trulssøn på Bragernes - borgere med morslekt på Hamnor i Hole. *Hringariki* nr 2/ 2008, s. 10-20.
- Høyendahl, Sten: Margrete på Marigård. *Hringariki* nr 1/2008, s. 2-6.
- Knirk, James E.: Runestenen på Eggemoen - et interessant kulturhistorisk minnesmerke. *Ringerike* 1993/94, s. 11-16.
- Middelalderbrev fra Ringerike 1263-1570*. Originaltekster med oversettelse til moderne norsk ved Eyvind Fjeld Halvorsen og Magnus Rindal. Utgitt av Ringerike Slektshistorielag ved Bjørn Geirr Harsson (2009).
- Norges Innskrifter med de yngre runer*. Annet bind. Utgitt for Kjeldeskriftfondet ved Magnus Olsen. Oslo (1951), s. 68-80.

Fra kirkebøkene

Uægte Börns Daab

Ao 1719

d: 23 Nov: i Heggen K: döbt et fremmed qvindfolckis navnlig Karen Pedersdaatter hendis barn, *Ingebor*, som var hiemmedöbt af Lars Johansen, fadd: Gunild Sörensdtr, Ane Lars-dtr. Guri Torgiersdtr. Erick Olsen, Nicklas Hansen, Hun siger sig være föd paa Moe i Hoele Sogn paa Ringerige, og nu besoved af en Soldat under Capitain Prinsis compagnie Liggende paa Marstrand, Soldatens navn Torgier Kieldsen, med hvilcken hun siger sig og at

have auvlet et dödföd Foster, for hvilket hun icke har nogensteds udstaet Kirckens Disciplin, saasom hun foregiver ey at have noget vis tilhold og værelse. Hendis bekiendelse har Lensmanden vidnisfast hört, og tilsagde at give Stedets övrighed det strax til Kiende, Jeg har i denne dag Skrevet til Prousten derom. Hun kom til Moen Præstegaardens Eje den 18 Nov: og natten derefter föde sit barn, som döde der d: 27 Nov:

Modum prestegjeld, kirkebok 1, fol. 217b.

En grensesak fra 1727 mellom Nærstad og Lundstad i Ullerål

I en gammel pantebok for Ringerike og Hallingdal sorenskriveri finner vi et dokument fra 1727, der tre gamle menn forteller hva de visste om grensedelet mellom gården Nærstad og Lundstad i Ullerål.

av Thorleif Solberg

Det er svært sjeldent at vi finner slike vitnemål i pantebøkene - vanlig praksis var at de lokalkjente møtte fram på selve åstedet, og at vitneprovet deretter ble nedskrevet i tingboken. Nå

var det jo ikke alltid at gamle mennesker var i fysisk stand til å møte opp ute i terrenget, og i slike tilfelle ble to beskikkelsesvitner sendt hjem til dem for å skrive ned hva de visste. Slike vitnemål ble bare sjeldent gjengitt i sin helhet i rettsdokumentene.

Noen tidligere rettsprosess om grensene mellom Nærstad og Lundstad er ikke kjent (med et mulig unntak i 1653), og vitneprovene i 1727 la da heller ikke grunn for noen rettsak mellom de to gårdene. Dokumentet i panteboken lyder slik i lett modernisert skriftspråk:

Vi, underskrevne Christopher Kloth og Christen Holm, er av Engebret Nærstad begjært å reise som beskikkelsesvitner til Povel Hval, Hans Larsen Rubin og Villum Egge, og tilspørre dem hva de måtte være vitende om rette skjelne og dele mellom Nærstad og Lundstad. Hvor på de da etter vår tilspørrelse ga oss til gjensvar som følger:

1. Povel Hval sa at han kan erindre alt siden han var et ung barn, at Nærstads eier har vært vestenfor Briskebekken som ligger østenfor Ringsbekken, hvor Nærstads beboer i den tid brukte til hestehage. Likeledes minnes han at salige Engebret Haraldsen Nærstad leide bort et stykke linland til en mann som kaltes Snelle Knut på de steder som nu Anders Paus og Johan Moss har deres aker og engeland. Så og vet han at salige Peder Nærstad ryddet bråte som han avlet korn av på samme ovenmeldte steder.

2. Hans Larsen Rubins tilsvarende ord etter annet likelydende og overensstemmende med Povel Hvals i alle måter.

3. Villum Egge svarte han ei rettelig kan minnes hvor bekken er, og tvilte på om den siden skulle være ved graver oppkastet av Seigneur Anders Stranger, men han har alltid hørt og visst at Nærstads oppsittere har tilholdt seg eiedelene vestenfor den lille omtalte bekk, og det vet han, de har alltid kalt det Nærstad hestehage. Så og minnes han at salige Engebret Haraldsen Nærstad leide bort et stykke linland til en mann som kaltes Snelle-Knut på samme de steder Anders Paus og Johan Moss nu har deres aker og engeland.

Samme ord og tilstand som forommeldt, vi således har hørt av Povel Hval, Hans Rubin og Villum Egge, som enhver av dem med ed vil bekrefte, således sannferdig bevitner vi med våre underskrevne hender og med vår ed gestendige når forlanges.

Nærstad den 29. juli 1727

Christopher Kloth

Christen Jensen Holm

Vitneutsagn fra 1653

I 1727 var det Anders Ellingsen og Berte Syversdatter som brukte Lundstad. Berte var første gang gift med Halvor Engebretsen, som døde forholdsvis ung. Lundstad var Halvors farsgård - han var sønn av Marte Mogensdatter, som var barnefødt på Lundstad og gift med Engebret Amundsen.

Det er nettopp Marte Mogensdatter som forteller om grensedelet mellom Nærstad og Lundstad i et nedtegnet vitneprov av 16. mai 1653.

Også Harald Færdens vitneutsagn av 22. mai samme år ble innhentet, og det var Engebret Haraldsen Nærstad som hadde tatt initiativet til dette. Om det ble noen rettsprosess mellom gårdene er uvisst, da det er en lakune i tingbøkene mellom april 1653 og oktober 1656.

Begge de nedtegnede vitneprovene fra 1653 er inntatt i pantebok 2 for 1707. Her gjengis Marte Mogensdatters utsagn (også her i lett modernisert skriftspråk):

En kortere versjon av denne artikkelen er trykt i *Kirkebladet for Lunder, Norderhov og Ask, Tyrstrand, Ullerål og Veme*, nr 3/2011, s. 14-15.

Nærstad i Ullerålen. Foto: Sten Høyendahl.

Engebret Olsen og Even tømmermann ved Hønefoss sager gjør vitterlig for alle at vi 16. mai 1653 var vennlig ombedt av ærlige og fornuftige mann Engebret Haraldsen boende på Nærstad i Ullerålen at vi på hans og rettens vegne ville gå i beskikkelsesvis til Marte Mogensdatter, barnefødt på Lundstad, og spørre hva hun i Guds sannhet visste om rette dele og skjelne mellom Nærstad og Lundstad. Da svarte hun således at hennes salig avgangne far, Mogens Lundstad, sa til henne at hun ikke skulle komme lenger med sin fars fe enn til den lille bekk som er østenfor Ringsbekken. Og sa han, dersom du kommer over denne, da er det på Nærstads eie. Disse ord har vi således hørt bekjenne for oss av Marte Mogensdatter, og vi tilsto dette med våre bumerker og egen hånd nedenunder, og vil ytterligere bekrefte dette om behov gjøres, Actum Lundstad ut Supra.

*Engebret Olufsen
Egen hånd*

Har terrenget forandret seg?

Ifølge Villum Eggens forklaring ser det ut til at det har foregått en del arbeid ved utløpet av disse bekkene til Randselva. En gammel tradisjon sier at elva Væla, som kommer fra Vælvannet og i dag renner ut i Begna ved Hen, har forandret retning, kanskje ved menneskelig inngrisen, og tidligere har rent ut i Randselva. Det må i så fall ha skjedd midt på 1600-tallet.

Er dette riktig, må elva har forandret retning ved Setervad, fulgt «dalsøkket» gjennom Vågårdsbygda, og rent ut i Randselva nettopp

der hvor de to bekkene gjorde det den gangen de omtalte sakene var oppe. Dette må bli min teori.

Ringsbekken kan ha navn etter plassen Ring som var skyldsatt og lå under Nærstad, nevnt i 1690. Plassen er avmerket på gamle kart, og lå opp mot grensen til Marigard.

Povel Hval og Villum Egge vitnet om at en mann som gikk under navnet Snelle-Knut hadde leid et stykke linland av Engebret Haraldsen Nærstad. Det har ikke lyktes å identifisere denne personen.

Personopplysninger

1. **Engebret Haraldsen Nærstad**, ca 1590-1668, fra Auren, gift med Maren Halvorsdatter. Han brukte Nærstad fra 1628, og etterfulgtes av sin sønn:
2. **Peder Engebrets Nærstad**, ca 1638-1702, gift med Dorte Eriksdatter, ca 1645-1715. Etter ham fulgte deres sønn:

Disse møllesteinene ble funnet i skogen nord for Vågård, og kan være et indisium på at Væla har hatt et annet løp tidligere. Steinene befinner seg nå på stabburet på Nedre Vågård. Foto: Anne Sofie Hval.

3. **Engebret Pedersen Nærstad**, ca 1672-1732, gift med Maren Nielsdatter Kloth, ca 1679-1737. De hadde to døtre: Maren, gift med major Povel Andersen Tandberg som overtok Nærstad, og Else, gift med prokurator Jacob Wist ved Hønefossen.
4. **Christopher Jacobsen Kloth**, ved Hønefossen, gift med Ragnhild Nilsdatter. Det var skifte 20. april 1702 etter hans far, Jacob Christophersen Kloth, sagfut ved Hønefossen. Enka var Malene Amundsdatter, og barna var Christopher, Niels, Villum og Anne Lisbeth. Den salige mann hadde eid Lønne, en liten del av Nærstad av skyld en halv fjerding. Denne parten var overdratt ham av hans mor Gunhild Jacobsdatter ved skiftet 2. mai 1690 etter hans salige fader. Godset var pantsatt til sogneprest Jonas Ramus, som i 1715 solgte Lønne til Engebret Pedersen Nærstad.
5. **Christen Jensen Holm**, skredder ved Hønefossen, gift med Petronelle Jonsdatter Kaas, flyttet senere til Nærstad.
6. **Povel Alvsen Hval**, ca 1660-1728, gift med Sara Jonsdatter, ca 1655-1734. Han brukte Nordre Hval i Haug, der han også var født.
7. **Hans Larsen Rubin**, kanskje identisk med Hans Larsen Lundstadeie som i mai 1702 vitnet i en sak mellom Alme og Nærstad, og da var 37 år gammel. Lars Hansen Rubin, trolig hans sønn, forulykket 11. november 1724 i Ådalsfjorden.
8. **Villum Gulbrandsen Egge**, ca 1654-1731, sønn av Gulbrand Torsteinsen Hov. Villum bygslet garden Egge av skyld 1 skippund av lagmann Hannibal Stockfleth, og fornyet avtalen i 1720.
9. **Anders Hansen Paus**, ca 1691-1745, sageier ved Hønefossen, gift med 1) Anniken Thue, død 1729, 2) Barbro Sophia Acheleye, død 1748. Han var sønn av Hans Andersen Paus, ca 1659-1727, skredder ved Hønefossen, som igjen var sønn av Anders Paus, presten på Jevnaker.
10. **Johan Sørensen Moss**, ca 1685-1739, sagfut ved Hønefossen, gift med Ragnhild Guttormsdatter Hamnor. Sønnen Søren Johansen Moss ble gift med Beate Jørgensdatter Moe, og i 1757 kjøpte han Hov og halve Mari-gard.
11. **Anders Jørgensen Stranger**, død 1728, sønn av eiendomsbesitteren Jørgen Larsen og Dorthea Trulsdatter Stranger på Hønen. Overtok Hov etter sin far, og eide garden til sin død.

Kart over Nærstad og Lundstad, se side 7.

Trykte kilder

Lagesen, A.: *Ringerikske slekter*. Bind II (Oslo 1930), og bind III (Oslo 1935).

Ropeid, Andreas: *Hønefoss*. Første bind (1952), og tredje bind (1968). Utgitt av Ringerike kommune.

Solberg, Thorleif: *Vågårds og Marigårds historie*. Kolltopp Forlag (Hønefoss 2014).

Utrykte kilder

Statsarkivet på Kongsberg, Ringerike og Hallingdal sorenskriveri, pantebok 6, fol. 53 (dokument av 29. juli 1727), og pantebok 2, fol. 137 (dokument av 16. mai 1653).

Jens Finne Borchgrevink, sokneprest i Norderhov i 26 år

Da Jens Finne Borchgrevink døde i 1819, var han 82 år gammel og fungerte ennå som sokneprest i Norderhov, i alle fall i navnet. Han er begravet på Norderhov kirkegård sammen med sin danske kone, Christine, født Bagge.

av Astrid Røste Nyhus

26 år i ett soknekall er lang tid, og det sies at han på slutten var meget sykelig og gikk rent i barndommen. Han måtte derfor ha hjelp til å styre soknekallet, bl.a. av en tidligere orlogsprest, som skal ha hatt en utpreget ordenssans *angaaende embedsprotokollerne*. En annen hjelpeprest hos Borchgrevink var Andreas Hartvig, gift med Margrethe Glatved. Det ble sagt om Hartvig at han både var glad i det sterke og å spille kort!

I 1911 utarbeidet Bjarne Major Borchgrevink en fyldig stamtable over *Slægten Borchgrevink med sidelinjer*. I 2004 utkom en ajourført utgave, *Slekten Borchgrevink Anno 2004*, med Eli Borchgrevink som redaktør. Her blir det opplyst at slekten stammer fra gården Borchgrevink (i dag Borggreve) i Tilligte i Nederland.

Via Danmark kom den første Borchgrevink til Norge, og etter hvert til Trondheim. Det var Henrik Christian, født ca 1643. Han ble domorganist der i 1680. En av hans sønner fikk navnet Leonard Christian, født 1698, og han ble seinere far til soknepresten i Norderhov. Leonard Christian gjorde ikke musikken til sin levevei. Han skaffet seg derimot en grundig utdannelse innafor bergverksdrift.

Metallutvinning var etter hvert blitt en virksomhet av stort omfang i Norge på 1600- og 1700-tallet. De dansk-norske kongene var interesserte i metall, ikke minst til krigsføring, og i Norge kom det påbud fra København til prestene om at de fra prekestolene skulle oppfordre folk til å lete etter metaller i fjella. Bergverksekspertisen ble i første omgang henta fra utlandet, bl.a. fra Tyskland som var tidlig ute med gruvedrift. Røros Kobberverk ble grunnlagt i 1644, omtrent samtidig med andre kjente bergverk, f.eks. Kongsberg Sølvverk i 1624, Kvikne Kobberverk i 1630 og Løkken Verk i 1655.

Jens Finne Borchgrevink, «Prost i Ringeriget». Illustrasjon fra boka om Borchgrevink-slekten (2004).

Som 20-åring ble Leonard Christian ansatt som verksbetjent ved Røros Kobberverk. Han avanserte etter hvert til både overstiger, probermester (laborant), marksjeider og til slutt direktør i 1738.

Leonard Christian og hans familie kom til å spille en viktig rolle i det spesielle bergverksamfunnet oppe på Rørosvidda. En bergstad var før nesten som en liten «stat i staten», idet bergverkene organiserte livet fullt og helt for folk som var knytta til slik virksomhet. Røros Kobberverk hadde for eksempel sitt eget rettsvesen (bergretten), forsvar (bergkorpset), fattigforsorg, lege, skolevesen, og ikke minst hadde de innflytelse over kirka. Den store kirkja på Røros fra 1784 ble bygd av kobberverket og den daværende direktøren Peder Hiort. Kirkebygningen dominerer fullstendig sentrumsbildet, og er et ruvende monument over en, på den tida, innbringende virksomhet.

På Røros traff Leonard Christian Magdalene Brun, datter til organisten der, og gifta seg

med henne i 1727. De fikk i alt 14 barn sammen, men fire av dem døde tidlig. Magdalene døde i 1753, 48 år gammel, etter å ha født barn nr. 14 året før. Dette var ei jente som bare ble to år, hun døde ett år etter mora.

I denne store søskjenflokken var den seinere soknepresten i Norderhov, Jens Finne, nummer seks, født i 1737. Det var bare ett år før faren ble utnevnt til direktør ved kobberverket, og familien hadde en solid posisjon blant bergstadens kondisjonerte beboere. Jens fikk som nevnt mellomnavnet Finne, antagelig oppkalt etter farmorens ektemann nr. to, bergskriver Jens Finne. To av brødrene til Jens ble også prester, de andre ble bergverksfunksjonærer. Søstrene gifta seg enten med prester eller personer knytta til bergverksdrift.

Men ei av søstrene, Catharina, forble ugift, og hun er nesten blitt en legende på Røros. Hun var nest eldst i søskjenflokken, født i 1730. Hun var riktignok forlova, men forloveden, Theodorus Mølmann, døde ung, og Catharina arva da hele formuen hans. (Familien hans var medeiere i kobberverket). Catharina overtok også hjemgården i Bergmannsgata etter foreldrene sine, og her bygde hun et staselig hus i 1780-åra. Bygningen er i dag rådhus på Røros. Som de fleste andre i sentrum på Røros, hadde også Catharina fjøs og stall i gårdsrommet bak våningshuset. Noen kilometer fra bergstaden hadde hun seter (arva etter Theodorus), der hun bodde om sommeren. På dette stedet i Mølmannsdalen skal flere ha sett at «jomfrua går igjen»! Området er i dag mye brukt som utfartsområde for lokalbefolkningen, men det er ikke alle som liker å være der etter mørkets frambrudd!

Som bergstadens ledende dame fikk Catharina den ære å være vertinne for kronprinsen (den seinere kong Frederik VI) da han besøkte Røros i 1788.

Catharina brukte også av sin store formue på lokalsamfunnet, bl.a. bekosta hun i 1799 en ny skolebygning på Røros, og seinere kom det ytterligere en pengegave på 1400 riksdaler til skolevesenet.

Som vi ser, kom soknepresten i Norderhov fra gode kår. Han gikk først på Trondhjems latinskole, og deretter studerte han ved universitetet i København. I tillegg til teologien må han ha vært botanisk og naturvitenskapelig interessert. I København ble han kjent med den berømte biskop Gunnerus, som var en av stifterne av *Det kongelige Norske Videnskabers Selskab*. Borchgrevink ble assistent hos Gun-

Borchgrevink-kapellet på Røros.
Foto: Jon H. Lillegjelten, Rørosmuseet.

nerus, som altså seinere ble biskop i Trondhjems stift. På mange av biskopens visitasreiser fulgte Borchgrevink med.

I 1769 fikk han anledning til å følge med en østerriksk vitenskapelig ekspedisjon til Vardø for å observere en Venus-passasje (når planeten Venus passerer foran solskiva, noe som inntrer med visse mellomrom). Ved tilbakekomsten til København hadde han med seg en viktig og rikholdig samling av norsk flora. Denne ble seinere brukt under utarbeidelsen av verket *Flora danica*. Deler av samlingen kom også til biskop Gunnerus i Trondheim og ble der benyttet i arbeidet med *Flora norvegica*.

Jens Finne var også elev hos den kjente svenske botanikeren Carl von Linne i Uppsala. von Linne skal ha bodd hos familien Borchgrevink under sitt besøk på Røros i 1734. Dette var jo før Jens Finne var født, men bekjentskapet kunne kanskje ha noe å bety for muligheten til å få studere under den berømte vitenskapsmannen.

Før sokneprest Borchgrevink kom til Norderhov, hadde han vært prest i Aggersø og Omø på Sjælland fra 1771, sokneprest i Aurdal fra 1773, og i 1792 kom han altså til Norderhov.

I 1771 gifta han seg med prestedatteren Christine Bagge født 1749 i Odense, død 1821 i Norderhov. I ekteskapet var det fire barn:

1. Magdalene, født 3.9.1771, gift med baron K. J. Melstedt. De bodde i lengre tid på St. Thomas i Vestindia. Mannen falt i 1811 i slaget ved Anholt.
2. Søren Nicolay, født 1773, kaptein og veimester, seinere overtollbetjent i Drammen. Han foretok bl.a. en viktig undersøkelse av muligheten for en vei gjennom Numedal og over Hardangerfjella med tilknytning til postveien Stavanger-Bergen. Rapporten hans ble rosende omtalt av Norges Vel som henstilte til Statholderselskabet om at arbeidet ble utført. Død 1850 i Drammen.

3. Leonard Christian, født 1778, jurist, forlikskommisær i Norderhov der han døde i 1846. Gift med Maren Pauline Bye fra Hole, født 1778. Brukte en tid Nærstad i Haug.

4. Thomas Lyngbye, født 1782, eide gården Lundstad i Haug til 1824. Deretter klokker i Moss, død 1862.

Jens Finne Borchgrevink ligger som nevnt begravet på Norderhov kirkegård. De av slekten som ble boende på Røros, har imidlertid et eget gravkapell som ligger rett over gata for Røros kirke. Det var den før nevnte jomfru Catharina som sammen med en annen Jens Finne, søsteren Marias ektemann, proprietær Jens Finne, som fikk bygd kapellet. Det inneholder 15 kister med levningene etter innflytelsesrike personer i det gamle Røros-samfunnet.

Navnet på kapellet har skifta en del, tidligere ble det benevnt som Kroghske kapell, etter Marias datters ektemann Jacob Hersleb Krogh. Det Finne Borchgrevinkske kapell har også vært brukt, men det er nå vedtatt å kalles Borchgrevink-kapellet. Flere malerier av familiemedlemmer var tidligere plassert der, men er flytta over til kirkas sakristi på grunn av dårlige oppbevaringsforhold i kapellet.

Jens Finne og hustru Christine Borchgrevinks gravsted på Norderhov kirkegård. Foto: Odd Sigmund Røste.

Kilder

Borchgrevink, Eli, red.: *Slekten Borchgrevink Anno 2004*

Steinhamar, August, red.: *Norderhov. En fremstilling av herredets utvikling til 1914*. Kapitlet: *Norderhovs geistlighet*

Hiort, Peder og Schnitler Krag, Peter: *Efterretninger om Røraas Kobberverk og Præstegjeld*. 3. utgave 2009

Dahle, H.: *Røros Kobberverk 1644-1894*. Trondhjem 1894

Brun Nissen, Gunnar: *Røros Kobberverk*. Trondheim 1976

Rørosbokkomiteen: *Rørosboka, bind 1 og 4, 1941 og 1974*

Rørosmuseets arkiv.

Fra kirkebøkene

In Nomine Jesu - Anno 1775

Junij 18de, 1te Söndag efter Trinitatis
Prædiken ved Hovedkirken

Begraven et fremmed Pige Barn, funden her i Meenigheden for over 1½ aar siden, hvis forældre ej været at opspørge, der forøfrig, imens det levede, her paa fattig Cassens bekostning opfostret, hun kaldede sig selv Cathrine, og var effter anseende nu 5 à 6 aar -

Norderhov prestegjeld, kirkebok 5, fol. 9a.

Beate Moe og sakfører Saxild på Gagnum

Beate Moe huskes fortsatt fordi hun var søster til den mer berømte Jørgen, og var en sentral skikkelse i Norges første barnebok, *I Brønden og i Tjæret* (1851). Hun giftet seg aldri, og levde så godt som hele sitt liv på farsgården Mo i Steinsfjerdingen.

av Sten Høyendahl

Beate tar huspost

Da Beate var i begynnelsen av tyveårene, trolig i slutten av 1832, tok hun post som husbestyrerinne hos sakfører Jens Ludvig Saxild på Gagnum i Norderhovsbygda. Lønnen utgjorde 30 spesiedaler årlig.

Jens Ludvig Saxild var født i 1783 i Solum i Grenland, og var sønn av en proviantforvalter ved jernverket i Holla. I tillegg til juridisk praksis hadde han bakgrunn som premierløytnant. Han holdt til på Gussgården da han i 1825 giftet seg med Maren Sabine, datter av sogneprest Abraham Wilhelm Støren i Norderhov. De fikk samme år en sønn, og flyttet inn på Gagnum.

Livet på Gagnum tok etter hvert en helt annen retning enn det Beate hadde forestilt seg. Maren Sabine døde i mars 1834 i barselseng, og Saxild selv forvandlet seg til en lunefull despot som ikke unnså seg for å skjelle Beate ut etter noter. Beate var en lettrørt pike som kunne være høyt oppe og langt nede, og en slik situasjon ble utvilsomt for vanskelig for henne. I juli 1834 sa hun rett ut til Saxild at hun ikke

Beate Moe på sine eldre dager.

lenger kunne utføre sitt arbeid til hans tilfredshet, og derfor hadde bestemt seg for å slutte i husposten samme høst.

Saxild reagerte uvanlig sterkt på oppsigelsen, og skrev samme kveld et langt brev til Beate. Her beklaget han sin oppførsel overfor henne i følelsesladede ordelag:

Jomfru B: Moe!

Ikke uden med saare megen Forögelse i min sorgfulde Forfatning modtog jeg i Aftes Deres Yttring om endnu i denne Höst at ville forlade Deres her havende Engagement - Jeg er uskikket til herom at tale videre mundtlig med Dem, derfor disse Linier:

Den Grund De angav for ikke længer at kunne vedblive Bestyrelsen af Husholdningen her, nemlig at De selv ikke troer at kunne bestride samme til min Tilfredshed, gjør mig inderlig ondt om skulle være fremkommet hos Dem udladt fra nogen mindre opmærksom Adfærd fra min Side, men jeg kan bedst i saa Henseende tilfredsstille Dem ved at henvise Dem til de Bevidnelser om Deres venlige og velvillige Bestræbelser for at følge og i det Mulige vedligeholde den Ordning i Husstyrelsen her som De endnu i hine mine Lykkelige Dage fik Anvisning til, hvilke jeg saa uforbeholden har afgivet til Enhver af min Familie, enhver af mine Venner der deltagende ogsaa har fundet en Tröst.

Ikke desmindere erkjender jeg gjerne, at jeg desværre i den daglige Omgang viser et mørkt og utilfreds Sind der vistnok ofte afföder ufortjent Krænkelse for de der nærmest omgiver mig; men lad min Sjels og mit Hjertes unævnelige Qual her være min Undskyldning, og vær De overbeviist om at naar et bittert Ord eller Svar er givet eller herefter givet Dem, da udsprang det ikke af nogen Misnöie med

Gagnum i Norderhov. Foto: Sten Høyendahl.

Deres Bestræbelser, men flød alene af et Saars Berörelse hvis Smerte som aflagte bedöver ja aldeles tilintetgjør Muligheden af den kolde Fornuft.

Med Deres Bestræbelse for Husholdningsstyrelsen er jeg saa gjentagende sagt fuldkommen fornøiet - hiin (?) Deres Grund bortfalder altsaa, og mit inderlige Ønske er at De uden at gjøre nogen Opofrelse af med den samme ufortrodne Velvillie som hidindtil idet mindste vil bestemme Dem til at forblive her til nestkommende Foraar - dette har jeg regnet paa, og troede at en pasende Erstatning af Dem ville findes i den for samme Aar tilsagde Lön 30 Spd.

De har været Vidne til min Lyksalighed her - De har seet og daglig seer min Sorg over dens Tab, men ikke fatter De eller noget Menneske den Lidelse Dagens Timer medbringe fra Nattens Leie for mig - Saaledes vil det ikke kunde vedblive længe, men traedes ikke ved at række den ønskede Hjelp, og giv mig herom endnu i dag Deres Svar.

Gagnum den 21. Julj 1834

Venskabeligst

Ludvig Saxild

«Et mörkt og utilfreds Sind»

Sjeldent ser man en arbeidsgiver legge seg så flat som her - og dette er altså i 1830-årene. Saxild ikke bare trygler Beate om å komme tilbake, men blottlegger også fullstendig sine mørkere sider. Det er bare fire måneder siden hans hustru døde. Han innser at tapet har fått ham ut av balanse, og står nå fram som et dypt splittet og ulykkelig menneske. Fortsatt har han små barn å ta vare på.

Han bønnfaller Beate om å bli i posten ytterligere et halvår, og lover henne et raust erstatningsbeløp. Det ser likevel ikke ut som om Beate gikk med på dette - det var vel lite fristende å fortsette som husbestyrerinne hos en så ustabil mannsperson.

Etterskrift

Sakfører Saxild flyttet snart fra Ringerike. Han ble i 1840 utnevnt til byfogd i Fredrikstad, men døde før han tiltrådte sitt embete. Sønnen Wilhelm Jens Gram Saxild, født 1825 i Norderhov, ble adjunkt ved Kongsberg middel- og realskole, og satt i 1859-60 på Stortinget for Kongsberg.

Beate bodde hjemme på Mo resten av livet. I gårdenes rikholdige arkiv finner vi bare et fåtall brev stilet til henne, men brevet fra Saxild har hun altså spart på. Tross alle ubehageligheter på Gagnum har nok sakførerens brev gjort et dypt inntrykk på henne.

Beate døde 16. mars 1890 som *Livöre-Pige* på Mo, 79 år gammel.

Heim og folk i Ådal

Et skifte på Elsrud

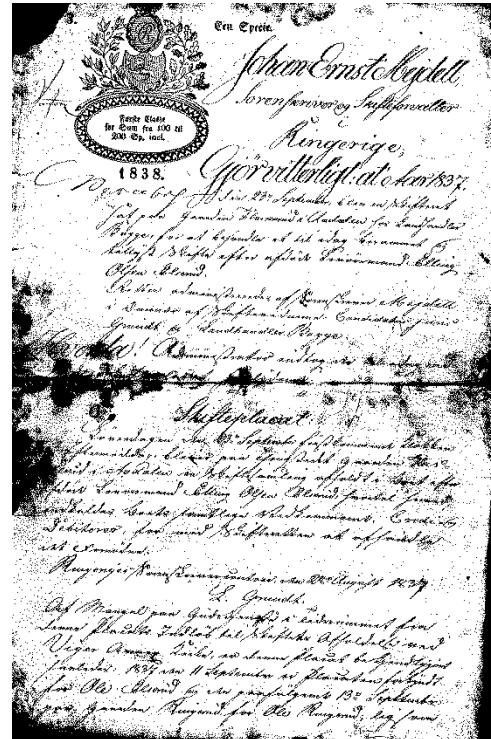
Da gamlestua nede på Olsvika i Ådal ble revet, kom det til syne en del gamle dokumenter som var lagt inn i veggen, antagelig som isolasjon.

av Nils Elsrud

Min far Gudbrand Elsrud tok vare på disse dokumentene som nå er i mitt eie, deriblant skifteoppgjøret etter **Elling Olsen Elsrud**. Han ble døpt 17. januar 1745 i Viker kirke og døde 11. februar 1835 på Elsrud. I 1772 overtok han Nordre Elsrud etter faren Ole Ellingsen, som flyttet til plassen Øya under Elsrud.

Elling var første gang gift med **Gjertrud Aslesdatter Aker** (gravlagt 26. oktober 1811 i Viker kirke) og siden med **Sigrid Gulsdatter Støveren** (gravlagt 29. mars 1832 i Viker kirke).

Skiftet ble avlest i 1993 av Eigil Elsrud, og gjengis her. Sluttavsnittet om arvelodder er ikke medtatt, da dette bare er en gjentagelse av de summer som fordeles.

Johan Ernst Mejell,
Sorenskriver og Skifteforvalter i Ringerige;
Gjør vitterlig: at Aar 1837.

den 23^d September, blev en Skifteret sat paa Gaarden Flasketur i Aadalen hos Landhandler Bagge, for at behandle et til idag berammet og tillyst Skifte efter afdøde Livøremmand Elling Olsen Elserud.

Retten administreredes af Sorenskriver Mejell i Overvær af Skiftevidnerne: Candidatus juris Grundt og Landhandler Bagge.

H v o r d a ! Administrator indtog den til idag utstedte Skifteplacat, saalydende:

Skifteplacat:

Løverdagen den 23^d September førstkommede Klokken 3 Eftermiddag, bliver paa Thingstedet Gaarden Flasketur i Aadalen en Skiftesamling afholdt i Boet etter afdøde Livøremmand Elling Olsen Elserud, hvortil herved indkaldes Boets samtlige Vedkommende, Credi- og Debitorer, for med Skifteretten at afhandle det fornødne.

Ringerike Sorenskrivercontoir den 28. august 1837

L. Grundt

Af Mangel paa Gudstjeneste i Tidsrummet fra denne Placats Indløb til Skiftets Afholdelse ved Viger Annex Kirke, er denne Placat bekjendtgjort saaledes: 1837 den 11 September er Placaten forkynnt for Ole Elserud og den paafølgende 13^d September paa Gaarden Ringerud for Ole Ringerud; ligesom lige-lydende Exemplarer ere opslaaede paa Flasketur og Strande, hvilket herved bevidnes. A. Nyklebye

For Læsning og Opslag 4 ort er fire Ort. H. Skougstad

Fremlagt ved Skifteretten i Elling Elsruds Boe, 23. september 1837.

Mejdell

Af Boets vedkommende mødte: Iver Jacobsen Skagnæss, der foreviste Fuldmagt fra Stervboesønnen Ole Ellingsen Aalde, dateret 28^d Marts 1836, Ole Frederiksen Ringerud, Ole Syversen Elserud som

Formynder for de umyndige Børn og Curator for sin Søn Elling. Den her forevisende Fuldmagt frem-lægges og acteres.

Nº 2 C. R.

15 s: Species 1836

Fuldmagt:

Da jeg, som langt Fraværende, ikke saa noe kunde blive bekjendt om hvilken Tid Skiftet efter min Fader skal behandles, saa befuldmægtiger jeg herved paa mine Vægne Iver Jacobsen Skagnæss til at (være) med Skiftebehandlingen i Boet efter min Fader Elling Elserud, og hvad som paa min Vægne vedtager eller afgjør, skal ansees som bindende og afgjørende for mit Vedkommende.

Aalde den 28^d Marts 1836.

Ole Ellingsen Aalde, med paaholdt Pen.

Til den respective Skifteret i Boet efter Elling Elserud. Fremlagt ved Skifteretten i Elling Elseruds Boe, 23^d Septbr 1837

Mejdell

Boets Arvinger blevne opgivne at være:

- 1, Sønnen Ole Ellingsen Aalde i Sognedalen 57 Aar
- 2, Datteren Gunnild Ellingsdatter, gift med Ole Frederiksen Ringerud, myndig.
- 3, Datteren Ragnild Ellingsdatter, der var gift med Ole Syversen Elserud er død, men har efterladt sig:
 - 1, Sønnen Elling Olsen 19 Aar gammel, hjemme paa Elserud.
 - 2, Datteren Guri Elserud 30 Aar gammel, hjemme paa Elserud.
 - 3, Datteren Gjerterud gift med Thore Elserud, myndig.
 - 4, Datteren Sigeri Olsdatter 26 Aar gammel, hjemme paa Elserud.
 - 5, Datteren Gunnild Olsdatter 21 Aar gammel, hjemme paa Elserud.
- 4, Datteren Olia Ellingsdatter, gift med Anders Storruste.

Derefter blev handlet om Boets

Indtægt

Administrator indtog den over Boets Løsøre den 27^d Februar 1835 afholdte Registeringsforretning hvorunder samme taxeredes for

26 spd 4 ort 4 s:

Registeringsforretningen acteres:

Registeringsforretning

Aar 1835, den 27^d Februar, blev paa Gaarden Elserud Retten sat og paa Skifteforvalterens Vegne betjent ved mig Lensmand Skougstad i Overvær av Lauglettes- og Taxationsmændene Iver Jacobsen Skagness og Lars Simensrud, for sammesteds at afholde en Registerings- og Vurderingsforretning efter Livøremanden, Elling Olsen Elserud, som ved Døden er afgaaen den 11te Dennes, til paafølgende Skifte og Deling mellem den Afdødes Arvinger.

Hvorda! Ole Syversen Elserud var ved Forretningen tilstæde og opgav dette Boes Arvinger at være følgende:

- 1, Sønnen Ole Ellingsen Aalde fra Sognedalen 37 aar gammel
- 2, Ole Frederiksen Ringerud, som gift med Datteren Gunnild Ellingsdatter.
- 3, Datteren Ragnild Ellingsdatter Elserud, som var gift med Ole Syversen Elserud, som nu er død men har efterladt sig følgende børn.
 - 1, Sønnen Elling Olsen Elserud 19 aar gammel og hjemme paa Elserud,
 - 2, Datteren Guri Elserud 30 aar gammel og hjemme paa Elserud.
 - 3, Datteren Gjerterud Olsdatter med mand Thore Elserud.
 - 4, Datteren Sigeri Olsdatter 26 aar gammel hjemme paa Elserud.
 - 5, Datteren Gunnild Olsdatter 21 aar gammel og hjemme paa Elserud.
- 4, Datteren Olia Ellingsdatter gift med Anders Storruste fra Hedalen, som tilstæde under denne Forretning.

Som Formynder for Ragnild Ellingsdatters Døttre og Curator for sammes Søn Elling Olsen var Faderen Ole Syversen Elserud tilstæde.

Derefter blev af Arvingerne anviist til Registering følgende Løsøre-Effecter:

	Spd	Ort	Skilling	
I Kammeret udi Stuen:				
1 2 Etages Kakkelovn	7	spd		
1 grønmalet og blommede Skathold	4			
I en Bod ude i Gaarden:				
1 gammelt Kar N° 1	1			
1 D° D° " 2	1			
1 D° D° " 3	12			
1 D° D° " 4	8			
1 D° D° " 5	12			
1 gammelt Kar i Rundtraug	12			
1 But med Laag	8			
1 D° uden D°	12			
1 umalet Kiste	4			
1 D° noget bedre	12			
1 gammel Øltønde	16			
10 Traug	2	12		
3 Spand, de 2 i Ringerud	1			
11 forskjellige smaae Kjørler, 2 Kasser og en Musefælle	1			
1 stort grantraug	2			
1 gammel Kjærne og 1 Ostekjørrel	8			
1 gammel Kjælke, 2 gamle Respeteiner, 1 gammelt Sildeqvarter og 1 gammelt grynsaald	8			
2 gamle Krokker	2			
1 D° Tjærekagge	2			
1 stor flaae gryde	1	12		
1 mindre D° dyb 16				
1 gammel Skindfæld	2			
1 D° D°	1	12		
1 D° D°	1			
1 D° Dynevahr	1			
2 gamle Sækker	12			
1 Pr nye Strømper	1			
1 Lærredsskjorte	2			
1 gammel D°	1	8		
2 gamle Hatter	12			
1 Pr: Støvler	1	12		
1 nye Rundtrøe	4			
1 D° D°	3			
1 D° D°	2	12		
1 nye Boxe	1	12		
1 gammel D°	12			
1 Skjæggewæst	16			
1 Værkenswæst	16			
1 rød Klædesvæst	16			
1 Pr: grønne Sneesokker			16	
1 mørk Kavai			1	
1 gammel Strielagen			12	
1 umalet Sængested			8	
7 Sauvskind			4	16
1 gammel stor Meeløse				2
1 barket Skind				16
I Kammeret i øvre Stuen:				
1 Madskab			1	
1 Roeskab			1	12
Skrab				4
1 Lommeflaske				4
1 D°				6
1 sort Boutille				4
1 hvid Karaffel				16
1 D° mindre				8
1 Trægt og 1 Kumlaag				2
1 Bolle med mange Forskjelligheder				8
2 Spilkommer				8
1 Pr: briller				4
1 K(nev?)kniv og 4 Spiseskeer				6
1 Næbbetang				4
1 Leerkrukke				12
3 Trætallerkener og 2 Skaaler				4
1 Staalstegepande			1	
6 gamle forskjellige Bøger				6
1 Rasp				2
1 Ask med Skrab				6
1 Lysestage				12
3 Tælniver				4
1 Øltrøes				6
1 Øltrøes mindre				4
3 Skjenkeglas				16
8 Tallerkener				16
1 Steenfad				12
1 Leerfad				4
1 Vaffeljern			1	12
1 liden Stette				8
1 rød Kollelue				8
7 Fiskegarn			2	
3 Fiskenøser (?)				12
1 Steenfad				4
1 Firskillingskox				4
1 Pebberqværn				2
5 M: Uld og Veft				2
Tilsammen			26	4 s:

Ingen af Arvingerne vidste denne Sinde flere Løsøre Effecter med bestemthed at kunne opgive, som hører Boet til og saaledes blev Forretningen sluttet og underskrevet.

De udestaaende Fordringer forbeholdt Arvingene sig længere hen under Skiftebehandlingen at opgive.

*Anders Storruste Ole Aalde Ole Ringerud Ole Elserud Thore Elserud
H. Skaugstad Lars Simensrud Iver J. Skagnes*

Fremlagt ved Skifteretten paa Flaskerud 23de Sepb^r 1837.

Mejdell

Man blev enig om at bortsælge det registerede Løsøre ved offentlig Auction, og blev man enig om at udvælge til Incassator Engebret Tandberg om almindelige Conditioner. Foruden det registerede Løsøre hører ogsaa til boet 2de Kjør og 3 Smaaecreature og i nordre Stue: 1 Madskab, 1 Kjelderskab, 1 Fadhyld, 1 Sængested, 1 Madbord og 1 Roeskab samt 1 Baad 1 kaffekjedel. Disse Ting vil ogsaa blive at bortsælge, saafremt Ingen kan bevise at været retmæssig Eier af samme.

Niels Hansen Viger skylder efter Tilstaaelse av 4 ^{de} October 1828	5 Spd.
Gaardmand Niels Aslesen Lunde skylder ogsaa	5 - 2 - 12
Ole Syversen Elserud modtaget de i den Afdødes Tegnebog forefundne	2 - 12

Mere vidstes ikke at angive til Indtægt .

Gjeld hviler ei paa Boet; derefter blev Boet optaget til Lodning, dog at Optagelsestiden regnes fra den dag Auctionen over Boets Løsøre er bleven afholdt.

*Iver J. Skagnes Ole Ringerud Ole Syversen Elsrud
J. E. Mej dell L. Grundt A. Bagge*

Aar 1837 den 7^d November blev en Skifteret sat paa Sorenskrivergaarden Knæstang, for at slutte og lodne Skiftet efter afdøde Livøremand Elling Olsen Elserud. Retten adrministreredes af Sorenskriver Mej dell i overvær af Vidnerne Candidatus juris Grundt og Examinautus juris Hofstad.

Hvorda! Administrator formenede følgende Beregning over Boets Indtægt:

1 Over boets registerede Løsøre afholdtes Auction den 23 ^d Octob ^r dette Aar	66 spd 3 ort
hvorved sammen udbragtes til	<u>8 - 1 - 15</u>
hertil 12½ proCto	74 - 4 - 15 s:

Herfra gaaer:

1 Sorenskriverens Tilkommende	
a, Auctionssalær	3 -
b, For 3 Placater	1 - 8
c, Fogden for Mændsdudnevnslen	1 - 8
d, Forretningens Beskrivelse og Bekræftning	1 - 16
e, Stempelpapiir til samme	<u>1 - 16</u>
	4 - " - 14 s:
2 Incassator 4 proc:	3 -
3 Lensmanden for Publication mm:	4 - 16
4 Auctionsvidnene	2 -
5 Fattigcassen ¼ proctor	- 23 <u>8 - 3 - 5 s:</u>
	66 spd 1 ort 10 s:

som tilsvares af Boets antagne Incassator Engebret Tandberg,

2 Niels Hansen Viger skylder til Boet	5
3 Niels Aslesen Lunde	5 - 2 - 12
4 Ole Syversen Elsrud	<u>2 - 12</u>
	Summa Indtægt 77 spd 1 ort 10 s:

Derefter fremmedes følgende Beregning over Boets **Udgift**:

1, Sorenskriver Mej dell tilkommer som Skifteforvalter i nærværende Boe	
a, Skiftesalær	3 ort 21 s:
b, Skiftesalær	3 - 21
c, Skiftebrevets Beskrivelse paa 3 Ark a 20 s:	2 - 12
d, Dº Bekræftning	<u>3 ort 21 s:</u> 2 - 1 - 2 s:
2, Fogden Kahrs for Mænd Udnævnelse	1 - 8
3, Lensmand Skougstad Kahrs for Publicationer	4
4, Landhandler Bagge for Locale	4 ort
Dº Dº som Skiftevidne	<u>1 O:</u> 1 -
5, Iver Jacobsen Skagnes som Registeringsvidne	1
6, Lars Simensrud som Registeringsvidne	1

7, Candidatus juris Grundt, som Skiftevidne 2 ^{de} gange	2
8, Examinatus juris Høstad, som Skiftevidne 1 gang	1
9, Stempelpapiir til Skiftebrevets Beskrivelse	<u>1 -</u>
Summa Udgift	<u>6 - 1 - 19</u>
Naar nu fra Indtægtssummen	77 - 1 - 10 s:
subtraheres Udgiftssummen	<u>6 - 1 - 10</u>
Bliver Boets Beholdning	71 spd 0 s:
Disse deles mellem Afdødes Arvinger saaledes:	
10, Søn Ole Ellingsen Aalde	28 spd 2 Ort
11, Gunnild Ellingsdatter	14 - 1
12, Dattersøn Elling Olsen	4 - 3 - 16
13, Datterdatter Guri Olsdatter	2 - 1 - 20
14, Datterdatter Gjerterud Olsdatter	2 - 1 - 20
15, Datterdatter Sigeri Olsdatter	2 - 1 - 20
16, Datterdatter Gunnild Olsdatter	2 - 1 - 20
17, Datter Olia Ellingsdatter	14 - 1

Fra bokhyllene

Topographisk-Statistisk Beskrivelse over Kongeriget Norge (Anden Deel)
af Jens Kraft. Christiania, 1822.

Landdistricter - I: Ringeriges og Hallingdals Fogderie

Almuens Kultur og Oplysning, Moralitet og Velstand, Huus- og Haandværksflid

Hvis man ved Kultur forstaae Afslidning af den gamle Raahed og Uvidenhed, Kyndighed og Klogskab i at kjende og benytte hvad der hører til Almeenlivets Vel, og Frihed for Fordomme og Overtroe og ved *Moralitet* passende gode Sæder, da synes Ringeriges Indbyggere at kunne maale sig med enhver anden Egns. Imidlertid beklages det, at ogsaa her mærkes de sørge-lige Virkninger af Tidsaandens Letsindighed, der forplantedes saa meget hurtigere ved Kristsogene, og saa meget stærkere paa den yngre Deel af Almuen, som selv deeltog i Krigslivets Rettigheder og blev bekjendt med Byernes mangehaande Uvæsen, hvilket lader befrygte en ublid Fremtid.

Ved Flid og Opmærksomhed paa alle Land-væsenets Sysler nærer den største Deel af Almuen sig anstændigen; men da Kilderne til Rigdom her flyde sparsomt, faa have Skove af nogen Betydenhed, Jordbrugene ere tildeels ud-flyttede og gode Græsgange for en stor Deel savnes, foraarsager dette, at her kun gives enkelte Formuende. Huusfliden er jævn; men har ikke naaet den Fuldkommenhed som paa Toten, Hedemarken og paa flere Steder, dog virker Enhver til Huusfornødenhed. Kunstnere savnes ogsaa, men duelige Haandværksfolk af alle

Slags haves i Mængde, saasom Hjulmagere, Snedkere, Smede, Skomagere etc. Især har man i de senere Aar lagt sig efter Slædemage-rie, hvoraf der aarlig sælges ikke ubetydeligt baade til Byer og Bygder.

Hallingen er simpel og tarvelig, nøisom og haardfør, men tillige paastaaelig, hidsig og hevngjerrig, hvilket endoggaard saavidt, at han afgjør Fornærmelser med Knivstik; og den stive Paaholdenhed ved gamle Skikke lægger en mægtig Dæmning for gavnlig Oplysnings Udbredelse blandt dem. Man finder derfor bland Hallingerne mere Uvidenhed, mere vilde og raae Sæder end paa Ringerige. Arbejdsmadden i begge Districter er eens, men Velstanden er bedre paa Ringerige, hvor Kornavlingen er betydeligere og Gaardene i Almindelighed større. En Kilde til Moralitetens Fordærvelse er den herskende Handelsaand, der allerede fra Drengealderen begynder, og leder til Drik, Slagsmaal og andre Uordener, hvortil Hallingens hidsige og opbrusende Characteer er altfor tilbøielig. Skjøndt Hoels Annexsogn er den øverste Bygd i Districtet, udmarket Folket sig der meest ved Sædelighed og Vindskibelighed.

«Spordillen i Skjærdalen»

I boka om middelalderbrev som Ringerike Slektshistorielag utga i 2009, er brev nr 85 datert 26. februar 1415. Originalbrevet er gått tapt, og teksten er avskrift av en dom av 26. mai 1685. På denne tiden var det mange falske brev i omløp, men i boka er det ikke stilt spørsmål om brevets ekthet.

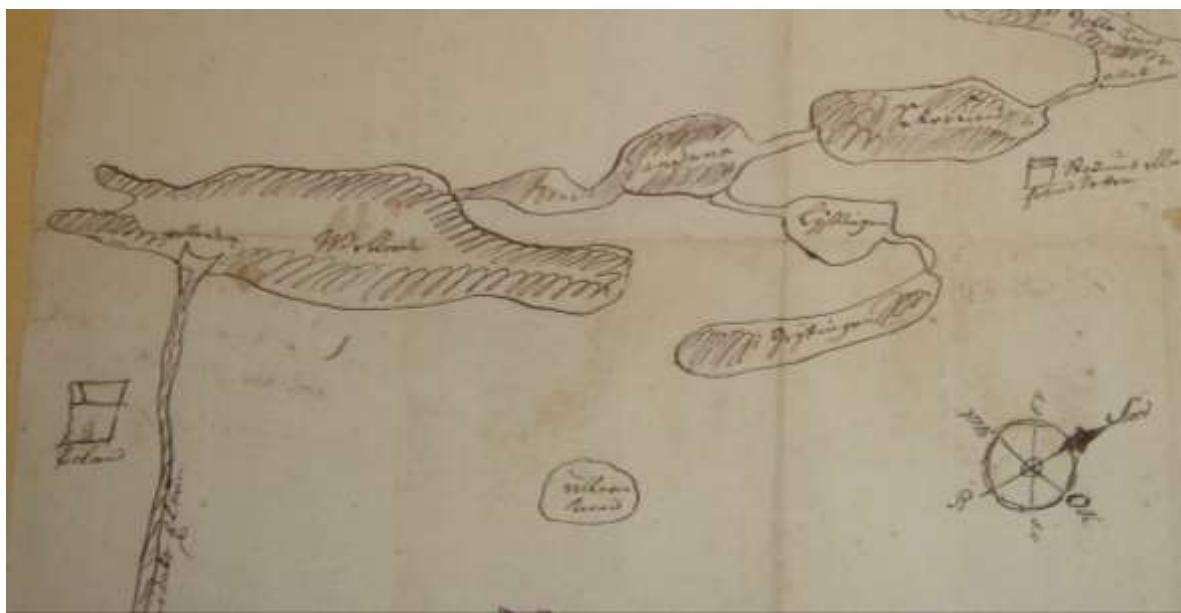
av Kaare Fleten

I oversettelsen heter det: «... for å høre prov om fiskeretter i Spordillen i Skjærdalen på kirkenes eiendom (*Spördilli Schiärdahlen i Kierchne walde*). De ville gjøre almenning av det (dvs. de hevdet at fisket hørte til almenningen). Da lot Kjetil Eilivsson (prest i Hole) føre tre manns vitnemål. (--) De svor så på bok med full ed, at det visste de for Gud at det hadde vært slik, visst for fjorten (førti?) år siden, at ingen eide fiske i Spordillen i Sordalen uten de som bygger med buskap i Skjærdalen og ennå eier noe der. «Ingen almenning hørte vi at det før skulle være der», og de hadde det i eden sin, at fisketiende blir gitt i Spordillen som først i år siden».

I et foredrag jeg holdt i Tyrstrand pensjonistforening, hadde ingen av pensjonistene hørt om noe slikt fiskevann. Gamle karter fra 1781 viste at det hadde vært stor aktivitet i Skjærdalen med møller, stampe og sagbruk. Biskopen i Hamar hadde eid ei mølle der.

Navnet *Spördilli* minner sterkt om Sperillen i Ådalens, der det opprinnelige navnet, *Sperdill*, vel kommer av *sporðr*, fiskehale. Jonas Ramus bruker i 1715 formen *Sperdilen* i sin bok *Norriges Beskrivelse*. Også et vann i nærheten av Skjærdalen kan på 1400-tallet ha hatt et slikt navn. Kunne det være et vann i Holleia?

Gården Pjåkerud ligger nær Væleren, det største vannet på Holleia, ikke langt fra Skjærdalen. I sydenden av vannet er et nes som gjør at det dannes en fiskehale uavhengig av oppdemming. Familien Walter på Storøya hadde bruk i Skjærdalen ca. 1790, og Pjåkeruds eiere skulle hvert år levere 60 levende ørreter *saa store som de hvert Aar falder ved Fangsten om Høsten*. I tillegg skulle de på Storøya ha enerett til fiskeriet i Karusputten under Pjåkerud. Dette er indisier som kan tyde på at «Spordillen» i 1415-brevet er identisk med Væleren.

Utsnitt av kart over Holleia fra 1737. Væleren (Welleren) til venstre.

Litteratur

Bakke, Gudmund: *Bygda og folket. Hole bygdebok*, bind 2 (2002). Utgitt av Hole kommune.

Middelalderbrev fra Ringerike 1263-1570. Oversettelse ved Eyvind Fjeld Halvorsen og Magnus Rindal. Utgitt av Ringerike Slektshistorielag ved Bjørn Geirr Harsson (2009).

Ramus, Jonas: *Norriges Beskrivelse* (1715).

Straffanger i Hønefoss distriktsfengsel (1875)

Listene over fanger i Hønefoss distriktsfengsel er nå ført fram til 1875. Dette året ble 33 personer innsatt i arresten - 12 kvinner og 21 menn, en langt større kvinneandel enn tidligere.

av Tom Larsen

Av disse var sytten personer fra Norderhov, fem fra Ådal, tre fra Hønefossen fra Hole, en fra Eiker og en fra Modum, mens fem militære fra Hallingdals bataljon og Valdres bataljon måtte sone korte straffer for mer bagatellmøsige forseelser i tjenesten. Forbrytelsene erellers de samme som vi har sett tidligere år: tyveri, fyll og gateorden, osv.

Den lengste straffen dette året var 60 dager på fangekost, som Thorvald Andreasen Svartbråten (16 år) og Syver Martinsen Oppenmyren (15 år) fikk for delaktighet i innbruddstyveri på Kleivstua. Syvers mor, Karen Pedersdatter, ble også dømt.

En liten overraskelse var at jeg fant min tiptippoldefars bror Martin Svendsen Baandkjærn dømt for legemsfornærrelse med kniv, og dommen lød på 25 dager på vann og brød (se vedlegg). Han gikk under navnet Brøler'n, og fikk trolig strengere straff fordi han var ansett som en *brutal Person* som tidligere hadde sonet for tyveri (se listen for 1868, nr 17, *Hringariki* nr 2/2012). Saken mot Martin gikk helt til høyesterett, som fastholdt dommen.

Løbe-No. 1. Berthe Andersdatter Dokka af Norderhov.

See Varetægtsjournal № 1 for 1875. *Forbrydelse*: Tyveri. *Ved hvilken Underret tiltalt*: Ringerike.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Fredag den 22 Januar 1875 Kl 5½ Efterm. Politimesteren i Hønefoss
af s. D. *Efter hvilken Dom eller Resolution*: Underretsdom af 16 Januar 1875.
Straffen. *Vand og Brød*: 10 - ti - Dage. *Mellemfristdage*: 1 - en - Dag.
I tilfælde Tidspunkt 2den Februar 1875 Kl 5½ Efterm.

Løbe-No. 2. Anders Andersen Samsmoen af Eker.

See Varetaegtsjournal № 3 for 1875. *Forbrydelse*: Betleri. *Ved hvilken Underret tiltalt*: Ringeriges.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Lørdag den 23 Januar 1875 Kl 4 Efterm. Fogden i Ringerike af s. D.
Efter hvilken Dom eller Resolution: Underretsdøm af 20 Januar 1875.
Straffen. Vand og Brød: 3 - tre - Dage. *Løsladt*: Tirsdag den 26 Januar 1875 Kl 4 Efterm.

Medbragte foruden nødvendige Klæder: Penge 2 s tilbageleveret som Reservesmedel
Omkostninger og af hvem betalte: Reisepenge 28 s
Erlægning 3 Dage 72 s

Løbe-No. 3 Peder Helgesen Trørud af Norderhov

Løbe-No. 3. Fader Heigesen Ifom ud af Norderhov.
Alder: 45 Aar. Høide: over middels. Statur: svær. Øine: blaa. Haar: mørkt.
Forbrydelse: 2 Børns Skoleforsømmelse. Ved hvilken Underret tiltalt: Norderhovs Skolecommision den
21 Januar 1874 stor 60 - sexti skilling.

*Naar og efter hvis Ordre indkommet: Lørdag den 30 Januar 1875 Kl 7 $\frac{3}{4}$ Efterm. Fogden i Ringerike af
21 Januar 1875. Efter hvilken Dom eller Resolution: Buskeruds Amts Resolution af 21 Januar 1875*

21 Januar 1875. Efter hvilken Dom eller Resolution. Buskeruds Amts Resolution af 21
Straffen Vand og Brød: 2 - to - Dage. Løsladt: Mandag den 1 Febr. 1875 Kl 7^{3/4}. Efterm-

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 1 Dag 24 s
Forpleining 1 Dag 24 s

Løbe-No. 4. Svend Andersen af Aadalen.

*Alder: 47 Aar. Høide: over mid. Statur: Robust. Øine: graablaa. Haar: mørkt.
Forbrydelse: Mod Crim. Cap 21 § 20 og Lov af 3 Juni 1874 - og ulovlig Lotterispil. Ved hvilken Underret
tiltal: Ringeriges.- Fogden i Ringerike den 29de December 1874 stor 2 - to - Spdlr.*

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 11 Febr. 1875 Kl 11 Formid. Fogden i Ringerike af 1 Februar 1875 og 16 Februar 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underrettsdom af 2 Januar 1875 og Buskeruds Amts Resolution af 19 Januar 1875.

Straffen. Vand og Brød: 15 - femten Dage - 2 - to Dage. *Mellemfristdage:* 2 - to - Dage - 2 - to - Dage.

Løsladt: Torsdag den 4 Marts 1875 Kl. 11 Formidd.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 17 Dage Spd 3. 48 s
Vask 4 s
Forpleining 4 Dage 96 s
Vask 2 s

Løbe-No. 5. Edvard Andersen, Linie № 357 af Hallingdals Bataillon.

Forbrydelse: Undladelse af at fremmøde til Tjeneste efter Tilsigelse. *Ved hvilken Underret tiltalt:* 2^{det} Compagnie af Hallingdals Bataillon den 20 Januar 1875, 3 - tre - Dages simpel Arrest.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 11 Februar 1875 Kl 11 ¼ Formid. Capt Arentz af 6 Februar 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* 2^{det} Compagnie af Hallingdals Bataillon den 20 Januar 1875.

Løsladt: Søndag den 14 Februar 1875 Kl 11 ¼ Form.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 3 Dage 72 s Betalt af Hallingdals Bataillon.

Løbe-No. 6. Ole Narvesen Somdalen af Aadalen.

Alder: 60 Aar. *Høide:* middels. *Status:* før. *Øine:* brune. *Haar:* sort. *Forbrydelse:* Mod Crimenal: Cap 21 § 20 og Lov 3 Juni 1874. Delagtighed deri. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringeriges.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Fredag den 12 Februar 1875 Kl 9 Formid. Fogden i Ringerike af 1 Februar 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underrettsdom af 2 Januar 1875.

Straffen. Vand og Brød: 15 - femten Dage. *Mellemfristdage:* 2 - to - Dage.

Løsladt: Mandag den 1 Marts 1875 Kl 9 Form.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 16 Dage Spd 3. 24 s
Vask 4 s
Forpleining 1 Dag 24 s

Løbe-No. 7. Karen Jørgine Hansdatter Braaten af Norderhov.

Alder: 30 Aar. *Høide:* middels. *Status:* do. *Øine:* blaa. *Haar:* Mørkt.

Forbrydelse: Qvalificeret Leiermaal. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringeriges.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 18 Februar 1875 Kl 5 ¼ Efterm. Fogden i Ringerike den 9 Februar 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underrettsdom af 28 Januar 1875 og Buskeruds Amts Resolution af 8 Februar 1875.

Straffen. Fangekost: 20 - tyve Dage. *Løsladt:* Onsdag den 10 Marts 1875 Kl 5 ¼ Efterm.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 10 Dage Spd 2
Vask 4
Forpleining 10 Dage Spd 2
Vask 2

Løbe-No. 8. Peter Pedersen Traen № 27 af Valders Bataillon.

Forbrydelse: Insubordinair Opförsel mod sin Fordelingsunderofficier.

Ved hvilken Underret tiltalt: Valders Bataillon den 8 Febr. 1875. 24 - fire og tyve timers simpel Arrest.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Lørdag den 27 Februar 1875 Kl 9.50 Minutter Eftermid. Compagnichef Meydel af 12 Februar 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Valders Batalions Resolution af 8 Februar 1875.

Løsladt: Søndag den 28 Februar 1875 Kl 9.50 Minut Efterm.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 1 Dag 24 s betalt af ham selv.

Løbe-No. 9. Johan Gulbrandsen Aaserud af Norderhov.

Alder: 18 Aar. *Høide:* middels. *Status:* do. *Øine:* graablaa. *Haar:* sort.

Forbrydelse: Legemsfornærmelse. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Mandag den 22 Marts 1875 Kl 7 Efterm. Fogden i Ringerike af 12 Marts 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Overretsdom af 1 Marts 1875.

Straffen. Vand og Brød: 15 - femten - Dage. *Mellemfristdage:* 2 - to Dage.

Løsladt: Torsdag den 8 April 1875 Kl 7 Efterm.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 9 Dage Spd 1. 96
Vask 2
Forpleining 8 Dage 1. 72
Vask 2

Løbe-No. 10. Truls Mikkelsen Gade af Norderhov.

Alder: 25 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* do. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkagtigt.

Forbrydelse: Legemsfornærmelse. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Onsdag den 24 Marts 1875 Kl 9½ Formid. Fogden i Ringerike af 18 Marts 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underrettsdom af 4 Marts 1875.

Straffen. Vand og Brød: 15 - femten - Dage. *Mellemfristdage:* 2 - to - Dage.

Løsladt: Lørdag den 19 April 1875 Kl 9½ Form.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i>	Forpleining 7 Dage	1. 48
	Vask	2
	Forpleining 10 Dage	2.
	Vask	2

Løbe-No. 11. Marthe Gulbrandsdatter Oldeei af Norderhov.

Alder: 31 Aar. *Høide:* under middels. *Statur:* før. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkt.

Forbrydelse: Besværgret med 3 forskjellige Mandspersoner. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerike.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 8 April 1875 Kl 11 Formid. Fogden i Ringerike af 9 Febr 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underrettsdom af 14 Januar 1875 og Buskeruds Amts Resolution af 8 Febr 1875.

Straffen. Fangekost: 32 - to og tredve Dage. *Løsladt:* Mandag den 10 Mai 1875 Kl 11 Formid.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i>	Forpleining 22 Dage	Spd 4. 48 s.
	Vask	6
	Reisepenge 2½ Mil	15
	Forpleining 10 Dage	2.
	Vask	4

Løbe-No. 12. Torine Thorsdatter Kojobakken af Aadalen.

Alder: 34 Aar. *Høide:* over middels. *Statur:* middels. *Øine:* mørkblaae. *Haar:* mørkt. *Forbrydelse:* Mod Criminallovens Cap. 21 § 20 og Lov af 3 Juni 1874. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Lørdag den 10 April 1875 Kl 2 Eftermid. Fogden i Ringerike af 20 Febr 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underrettsdom af 2 Januar 1875.

Straffen. Vand og Brød: 15 - femten - Dage. *Mellemfristdage:* 2 - to - Dage.

Løsladt: Tirsdag den 27 April 1875 Kl 2 Eftermid.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i>	Reisepenge	12 s
	Forpleining 17 Dage	3. 48
	Vask	4

Løbe-No. 13. Lars Olsen Veeseie af Norderhov.

Alder: 36 Aar. *Høide:* over mid. *Statur:* middels. *Øine:* blaa. *Haar:* blondt. *Forbrydelse:* Falsk.

Ved hvilken Underret tiltalt: Ringerike. *Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Torsdag den 15 April 1875 Kl 12¼ Eftermid. Fogden i Ringerike af 14 April 1875.

Efter hvilken Dom eller Resolution: Underrettsdom af 18 Februar 1875 og Kgl. Resolution af 3 April 1875.

Straffen. Vand og Brød: 15 - femten - Dage. *Mellemfristdage:* 2 - - to Dage.

Løsladt: Søndag den 2 Mai 1875 Kl 12¼ Eftermid.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i>	Forpleining 15 Dage	Spd 3.
	Vask	4
	Forpleining 2 Dage	48

Løbe-No. 14. Thorvald Andreasen Svarbroten af Norderhov.

Alder: 16 Aar. See Varetægtsjournal № 24 for 1875.

Forbrydelse: Delagtighed i Indbrudstyveri. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerike.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Onsdag den 26 Mai 1875 Kl 12¾ Eftermid. Fogden i Ringerike af 12 Mai 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underrettsdom af 4 Mai 1875.

Straffen. Fangekost: 60 - sexti Dage. *Løsladt:* Søndag den 25 Juli 1875 Kl 12¾ Efterm.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i>	Forpleining 5 Dage	Spd 1.
	Forpleining 30 Dage	6.
	Vask	10
	Forpleining 25 Dage	5.
	Vask	8

Løbe-No. 15. Syver Martinsen Oppenmyren af Norderhov.

Alder: 15 Aar. *See Varetægtsjournal* № 25 for 1875. *Forbrydelse:* Delagtighed i Indbrudstyveri.
Ved hvilken Underret tiltalt: Ringerike. *Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Onsdag den 26 Mai 1875
 Kl 12 $\frac{3}{4}$ Eftermid. Fogden i Ringerike af 12 Mai 1875.
Efter hvilken Dom eller Resolution: Underretsdom af 4 Mai 1875.
Straffen. *Fangekost:* 60 - sexti Dage. *Løsladt:* Søndag den 25 Juli 1875 Kl 12 $\frac{3}{4}$ Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 5 Dage Spd 1.
 Forpleining 30 Dage 6.
 Vask 10
 Forpleining 25 Dage 5.
 Vask 8

Løbe-No. 16. Peder Engebretsen Hollerud af Hole.

Alder: 30 Aar. *Høide:* und: middels. *Statur:* kraftig. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkt.
Forbrydelse: Fordølgelse af Hittegods. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerike.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 10 Juni 1875 Kl 5 $\frac{1}{4}$ Efterm. Fogden i Ringerike af 4 Juni
 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underretsdom af 10 Mai 1875.
Straffen. *Vand og Brød:* 5 - fem - Dage. *Løsladt:* Tirsdag den 15 Juni 1875 Kl 5 $\frac{1}{4}$ Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 5 Dage Spd 1.

Løbe-No. 17. Berthe M. Hansdatter af Norderhov.

Alder: 22 Aar. *Høide og Vækst:* middels. *Øine:* blaa. *Haar:* lyst. *Forbrydelse:* Forladt Tjeneste i Utide.
Ved hvilken Underret tiltalt: Politimesteren i Hønefos den 5 Mai 1875 stor 5 - fem - Spdlr.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Onsdag den 16 Juni 1875 Kl 7 $\frac{3}{4}$ Efterm. Fogden i Ringerike af 29 Mai
 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 26 Mai 1875.
Straffen. *Vand og Brød:* 3 - tre - Dage. *Løsladt:* Lørdag den 19 Juni 1875 Kl 7 $\frac{3}{4}$ Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 3 Dage Spd 72 s

Løbe-No. 18. Johan Bastiansen af Hønefos.

Forbrydelse: Drukkenskab og Gadeorden.
Ved hvilken Underret tiltalt: Politimesteren i Hønefos den 28 Juli 1875 stor 1- en - Spdlr.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Lørdag den 7 August 1875 Kl 6 $\frac{1}{4}$ Efterm. efterat have udsovet en Rus
 fra Kl 3 $\frac{3}{4}$ Efterm. Politimesteren i Hønefos af 4 Aug. 1875.
Efter hvilken Dom eller Resolution: Buskeruds Amts Resolution af 31 Juli 1875.
Straffen. *Vand og Brød:* 2 - to - Dage. *Løsladt:* Mandag den 9 August 1875 Kl 6 $\frac{1}{4}$ Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 2 Dage Spd 48

Løbe-No. 19. Anne Andreasdatter af Hønefos.

Alder: 18 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* før. *Øine:* blaa. *Haar:* lyst.
Forbrydelse: Tyveri. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Søndag den 15 August 1875 Kl 8 Formid. Fogden i Ringerike af 14 Aug.
 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Overrettsdom af 2 August 1875.
Straffen. *Vand og Brød:* 5 - fem Dage. *Løsladt:* Fredag den 20 August 1875 Kl 8 Formid.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining i 5 Dage Spd 1.

Løbe-No. 20. Johan Hansen Toen af Modum.

See Varetægtsjournal № 54 for 1875. *Forbrydelse:* Tyveri. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes.
Naar og efter hvis Ordre indkommet: Fredag den 20 August 1875 Kl 4 Efterm. Fogden i Ringerike af
 20 August 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underretsdom af 14 August 1875.
Straffen. *Fangekost:* 32 - to og tredve Dage. *Løsladt:* Tirsdag den 21 September 1875 Kl 4 Efterm.
Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining i 11 Dage a 24s Spd 2. 24
 Vask 4
 1 Par Strømper 36
 1 Par Sko 1. 24
 Reisepenge 21
 Forpleining i 21 Dage 4. 24
 Vask 6

Løbe-No. 21. Karen Andersdatter Engen af Hønefos.

Alder: 28 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* middels. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkt.

Forbrydelse: Besværgelse med 3 forskjellige personer. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Tirsdag den 31 August 1875 Kl 11 Formid. Fogden i Ringerike af 30 August 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underretsdom af 25 August 1875.

Straffen. Fangekost: 20 - tyve Dage. *Løsladt:* Mandag den 20 Sept 1875 kl 11 Formid.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 20 Dage Spd 4.

Vask	6
------	---

Løbe-No. 22. Torine Hansdatter Pukerudeie af Norderhov.

Alder: 33 Aar. *Høide:* over middels. *Statur:* mager. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkt.

Forbrydelse: Besværgelse med 3 forskjellige personer. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Onsdag den 1 September 1875 Kl 2 Efterm. Fogden i Ringerike af 24 August 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underretsdom af 3 August 1875.

Straffen. Vand og Brød: 5 - fem Dage. *Løsladt:* Mandag den 6 Septembr. 1875 Kl 2 Efterm.

Omkostninger og af hvem betalte: Reisepenge 12 s
Forpleining i 5 Dage 1.

Løbe-No. 23. Marit Kalveløkkene af Aadalen.

Alder: 50 Aar. *Høide:* over middels. *Statur:* middels. *Øine:* brune. *Haar:* sort. *Forbrydelse:* Ulovligt Brendevinsalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Fogden i Ringerike den 24 Juli 1875, stor 12- tolv - Spdlr.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 23 Septemb. 1875 kl 8½ Form. Fogden i Ringerike af 4 Sept 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 3 Sept. 1875.

Straffen. Vand og Brød: 5 - fem - Dage. *Løsladt:* Tirsdag den 28 Sept 1875 Kl 8½ Formid.

Omkostninger og af hvem betalte: Reisepenge 30 s
Forpleining 5 Dage. 1.

Løbe-No. 24. Iver Andersen af Aadalen.

Alder: 16 Aar. *Høide:* under middels. *Statur:* middels. *Øine:* brune. *Haar:* mørkt. *Forbrydelse:* Ulovligt Brendevinsalg. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Fogden i Ringerike den 24 Juli 1875, stor 12 - tolv - Spdlr.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Torsdag den 23 Septemb. 1875 Kl 8½ Form. Fogden i Ringerike af 4 sept 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 3 Sept. 1875.

Straffen. Fangekost: 20 - tyve Dage. *Løsladt:* Onsdag den 13 Oktober 1875 Kl 8½ Form.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining i 7 Dage 1. 48
Vask 2
Forpleining i 13 Dage 2. 72
Vask 4

Løbe-No. 25. Thorvald Christophersen Røsbyeie af Norderhov.

See № 28 for 1874. *Forbrydelse:* I Utide forladt Tjeneste.

Ved hvilken Underret tiltalt: Ringerikes, Mulkt 5 - fem Spdlr.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Tirsdag den 5 Oktober 1875 Kl 4 Efterm. Fogden i Ringerike af 27 Sept 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underretsdom af 23 August 1875 og Buskeruds Amts Resolution af 22 Sept 1875.

Straffen. Vand og Brød: 3- tre - Dage. *Løsladt:* Fredag den 8 Oktober 1875 Kl 4 Efterm.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining i 3 Dage 72 s

Løbe-No. 26. Karen Jensdatter Sætrangpladsen af Norderhov.

Alder: 30 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* før. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkt.

Forbrydelse: Fordølgelse af Hittegods. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerike.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Onsdag den 6 Oktober 1875 Kl 7 Eftermiddag. Fogden i Ringerike af 2 Oktober 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Høiesteretsdom af 18 Sept. 1875.

Straffen. Vand og Brød: 10 - ti - Dage. *Mellemfristdage:* 1 - en - Dag.

Løsladt: Søndag den 17 Oktober 1875 Kl 7 Eftermiddag.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining 11 Dage 2. 24
Vask 4

Løbe-No. 27. Truls Gulbrandsen, Musketer № 111 af 1st Compagni Valdres Bataillon.*Forbrydelse:* Beruselse i Tjenesten.*Ved hvilken Underret tiltalt:* Valders Bataillon den 9 Oktober 1875. 2 - to Døgns simpel Arrest.*Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Mandag den 18 Oktober 1875 Kl 9½ Formid. Compagnichef Meydal af 15 Oktober 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Valdres Bataillons Resolution af 9 Oktober 1875.*Løsladt:* Onsdag den 20 Oktober 1875 Kl. 9½ Formid.*Omkostninger og af hvem betalte:* Forpleining i 2 Dage 48 s betalt af ham selv.**Løbe-No. 28. Thea Tronsdatter Haldum** af Norderhov.*Alder:* 18 Aar. See Varetægtsjournal № 68 for 1875.*Forbrydelse:* Tyveri. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerike.*Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Onsdag den 7 Oktober 1875 Kl 10 Formid. Politimesteren i Hønefos af 25 October 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Underretsdom af 18 Oktober 1875.*Straffen. Vand og Brød:* 8 - otte Dage. *Mellemlæftsdage:* 1 - en Dag.*Løsladt:* Fredag den 5 Novemb 1875 Kl 10 Formid.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i>	Forpleining i 4 Dage a 24 s	96 s
	Vask	2
	Forpleining i 5 Dage	1.
	Vask	2

Løbe-No. 29. Karen Pedersdatter Oppenmyren.*Alder:* 43 Aar. *Høide:* middels. *Statur:* do. *Øine:* blaa. *Haar:* blondt. af Norderhov*Forbrydelse:* Delagtighed i Tyveri. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes.*Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Fredag den 12 Novemb. 1875 Kl 6 Eftermid. Fogden i Ringerike af 13 Oktober 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Høiesteretsdom af 6 Septemb. 1875.*Straffen. Vand og Brød:* 10 - ti - Dage. *Mellemlæftsdage:* 1- en - Dag.*Løsladt:* Tirsdag den 23 Nov. 1875 Kl 6 Efterm.

<i>Omkostninger og af hvem betalte:</i>	Forpleining 11 Dage	2. 24
	Vask	4.

Løbe-No. 30. Iver Olsen Tambour ved Hallingdals Bataillon.*Forbrydelse:* Omstridighed af given Ordre. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Hallingdals Bataillon den 3 December 1875, 3 - tre - Dages simpel arrest.*Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Lørdag den 4 December 1875 Kl 11½ Formid. Hallingdals Bataillon af 3 December 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Hallingdals Bataillon af 3 Decbr. 1875.*Løsladt:* Tirsdag 7 December 1875 Kl 11½ Formid.*Omkostninger og af hvem betalte:* Forpleining i 3 Dage 72 s betalt af Delinquentfondet.*Delinquentfondet, et under det norske Justisdepartement staaende Fond, hvoraf Udgifter ved offentlige Straffesager Forfølgning og Forbryderes Afstraffelse bestrides.***Løbe-No. 31. Martin Svendsen Baandkjærn** af Norderhov.*Alder:* - *Høide:* over middels. *Statur:* kraftig. *Øine:* - *Haar:* -*Forbrydelse:* Legemsfornærmelse mod sage-sløs Mand. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Ringerikes.*Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Onsdag den 8 December 1875 Kl 6 Eftermid. Fogden i Ringerike af 6 Decemb 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Høiesteretsdom af 3 Novbr 1875.*Straffen. Vand og Brød:* 25 - femogtyve Dage. *Mellemlæftsdage:* 6 - sex Dage.*Løsladt:* Lørdag den 8 Januar 1876 Kl 6 Efterm.

Vask	6
Forpleining 8 Dage	1. 72
Vask	4

Løbe-No. 32. Andreas Christiansen Drolshammereie af Norderhov.*Alder:* 21 Aar. *Høide:* over middels. *Statur:* kraftig. *Øine:* blaa. *Haar:* mørkt. *Forbrydelse:* Drukkenskab og Slagsmaal. *Ved hvilken Underret tiltalt:* Politimesteren i Hønefos den 10 Juli 1875 stor 2 - to - Spdler.*Naar og efter hvis Ordre indkommet:* Mandag den 20 Decbr 1875 Kl 7¾ Efterm. Politimesteren i Hønefos den 6 Decemb 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Buskeruds Amts Resolution af 3 Decbr 1875.*Straffen. Vand og Brød:* 2 - to - Dage. *Løsladt:* Onsdag den 22 Decbr. 1875 Kl 7¾ Efterm.*Omkostninger og af hvem betalte:* Forpleining i 2 Dage Spd 48

Løbe-No. 33. Iver Olsen Tambour ved Hallingdals Bataillon.

Forbrydelse: Omstridighed af given Befaling.

Ved hvilken Underret tiltalt: Hallingdals Bataillon den 21 December 1875, 2 - to - Dages simpelt Fængsel.

Naar og efter hvis Ordre indkommet: Onsdag den 22 December 1875 Kl. 11 Formid. Hallingdals Batallion af 21 Decbr. 1875. *Efter hvilken Dom eller Resolution:* Hallingdals Bataillon af 21 Decbr 1875.

Løsladt: Fredag den 24 Decbr 1875 Kl 11 Formid.

Omkostninger og af hvem betalte: Forpleining i 2 Dage

48 s betalt af ham selv.

For videre lesning i rettsprotokollene

Ekstraretsprotokollene for Ringerike er lagt ut på Digitalarkivet, der vi finner flere av sakene til de innsatte på Hønefoss med relativt god leserbar håndskrift.

Søk på: *Skannet rettergangsmateriale/Fylke: Buskerud/ Embete: Ringerike sorenskriveri.*

Forhørsprotokollene og domsprotokollene er fortsatt ikke lagt ut på nettet, og må leses i Statsarkivets lokaler på Kongsberg. Vanligvis ble straffesaker startet med forhør, men ofte finner vi sakene første gang innført i ekstraretsprotokollen.

Ringerike sorenskriveri, ekstraretsprotokoll 14 (1873 22/4-1876 4/9)

Svend Andersen, Thorine Thorstensdatter Kojebakken og Ole Narvesen Somdalen 1874 7/12 (fol. 135b), 1874 14/12 (fol. 135b-139b)

Truls Mikkelsen Gade 1875 13/3 (fol. 149b-151a)

Torvald Andreassen Svarbraaten, Syver Martinsen Oppenmyrene, Peter Anton Halberg og Karen Pedersdatter Oppenmyrene 1875 30/4 (fol. 153a-156b)

Martin Svendsen Baandkjern 1875 25/5 (fol. 160a-161b), 1875 31/5 (fol. 161b-163a)

Anne Andreasdatter 1875 26/6 (fol. 167a-169b)

Thorvald Kristoffersen Røsbyeie 1875 10/8 (fol. 176b-179a), 1875 16/8 (fol. 180a-183a)

Ringerike sorenskriveri, Hønefoss by, ekstraretsprotokoll 3 (1868-78):

Berthe Andersdatter Dokka 1875 9/1 (fol. 242-244)

Lars Olsen Veselie 1875 15/2 (fol. 244-251)

Johan Bastiansen 1875 19/5 (fol. 262-267)

Karen Jensdatter Sætrangpladsen 1875 16/6 (fol. 269-272)

Karen Andersdatter Engen 1875 21/8 (fol. 278-279)

Thea Trondsdatter 1875 9/10 (fol. 284-285)

Vedlegg - Ringerike sorenskriveri, domsprotokoll 4, fol. 21a-23a

1875 den 8^d Juni blev Ret sat paa Ringeriges Sorenskrivercontoir Gaarden Knæstang i Haug, betjent af Sorenskriver Rye med de underskrevne Retsvidner.

Hvorda i Justitssag mod Martin Svensen Baankjern afsagdes

D o m

Grundet paa Klage fra Iver Jensen Baankjern om den 18de Febr. d. A. at være tilført Knivstik af Martin Svensen Baankjern er denne ved Buskeruds Amts Tiltalebeslutning af 7de f. M. sat under Justitien Tiltale til Undgjældelse efter Straffelovgivningen for Legemsfornærrelse med Hensyn til det Klageren tilføjede Knivstik, og er OverretsSagfører Holmboe beskikket til Referent og Prokurator Hygen til Forsvarer i Sagen.

Klageren 1 Dp/1 Vidne og 2 Dp/3 Vidne havde den 18de Febr. d. A. kjørt Planker fra Haug til Hønefos med 3 Heste og Slæder. Da de om Eftermidagen med de tomme Slæder reiste tilbage, kjørte 2^{den} Dp foran og paa Slæden med ham sad 3de Dp/2de Vidne. Paa den anden Slæde sad den 13 Aar gamle 4^d Dp og paa den bagerste Slæde Klageren, 1te Dp, ~~der forklarer, at idet han kom paa Siden af Tiltalte, der stod ved Veikanten~~. Efter at have passeret Sætrangsbakken kjørte de fra Hovedveien ind paa en smal Vintervei, der gaaer over en Strækning som benævnes Fløitingen, hvor de kjørte forbi Tiltalte og 1te Dep/1te Vidne. Idet nu 1te Dp med sin Slæde kom paa Siden af Tiltalte, forklarer han, at denne med en Kniv som han holdt blottet i sin Haand, hug ham i Armen. 1te Deponent raabte da til sine foran kjørende Kammerater, at de skulde standse og komme ham til Hjælp, eftersom han var stukken med Kniv. Da nu 2^{den} 3de og 4de Deponenter kom hen til ham, løb Tiltalte og 6te Deponent hurtig bort, hvorefter 1te 2de 3de og 4de Deponenter reiste til deres Hjem i Haug. Blodet saaes at flømme nedover 1te Deponents Haand og 2^{den} Dp og 5te Dp/4de Vidne der saa Saaret efterat 1te Deponent havde blottet sin Arm, kunde see at det var bibragt med Kniv.

Ved Sessionen i Sagen den 25de f. M. var Saaret gjengroet og Arret efter samme befundet at være lige under høire Arms Albuelæd paa Ydersiden af samme. Saaret har ikke forvoldt Klageren Sygdom eller anden Meen end at han de første Dage efter Mishandlingen ikke kunde udføre tungt Arbeide. Tiltalte benegter at have tilføjet Klageren det omhandlede Saar uagtet han ikke egentlig benegter, men kun siger sig at være uvidende om, at Saaret var blevet ham tilføjet af en Kniv, som Tiltalte holdt i sin Haand dengang Klageren kjørte ham forbi. Idet han altsaa vil give det Udseende af at, hvis Klageren er blevet saaret af Kniven, saa er ikke dette skeet derved, at han, Tiltalte, har bragt samme Kniv i Berørelse med Klagerens Arm, men der ved denne selv har bragt sin Arm i Berørelse med Kniven, forklarer han at Sagen forholder sig saaledes, at kort førend han og 6te Deponent vare stødte sam-

men med Klageren og dennes Følge i Veien ved Fløitingen, var der kommen en bidsk Hund farende imod dem, hvorfor de begge greb til og blottede deres Knive for at værge sig mod denne. Medens de saaledes gik henad Veien med de blottede Knive i Haanden, kom Klageren og hans Følge kjørende efter dem hujende og skrigende «Halv Vei eller Juling» og udstøttende Skjældsord mod ham.

Den som kjørte på den bagerste Slæde - hvilket som anført var Klageren - slog derhos efter ham idet han kom paa Siden af ham, og han, Tiltalte, tog da for sig med den Haand hvori han havde Kniven. Hvorvidt Klageren, idet han slog efter ham, kom nær Kniven eller ei, siger han at han ikke veed. Hvad angaaer den Deel af Tiltaltes Forklaring der gaaer ud paa at han allerede forinden han stødte sammen med Klageren havde trukket eller blottet sin Kniv for at værge sig mod ~~sin~~ en Hund, og at det saaledes var en Tilfældighed, at han gik med den blottede Kniv i sin Haand, da Sammenstødet med Klageren fandt Sted, da er dette Angivende saa vidt understøttet ved 6te Deponents Prov, at Retten finder at burde gaae ud fra at det saaledes har forholdt sig. Men hvad den Øvrige Deel af hans Forklaring angaaer, da er det af 1te Deponent under Ed benægtet at denne idet han kjørte forbi Tiltalte skulde have slaet efter ham, og det er saa langt fra at Sagens forøvrigt oplyste Omstændigheder bestyrke at det skulde være tilfældigen og ved et Tiltalte uberegneligt Uheld at 1te Deponent er bleven saaret af Kniven, at alle for haanden værende Omstændigheder netop i høi Grad tale for at det Udseende, Tiltalte have villet give Forholdet, er et Opspind. Allerede at Tiltalte benegter at vide om Kniven, som han holdt i sin Haand, virkelig er kommen i Berørelse med 1te Deponents Arm er i høi Grad mistænkelig, da det synes umuligt andet end at han maa have mærket dette, eftersom Berørelsen ingenlunde kan have været ganske løselig, naar Kniven, som det sees, har trængt igennem 1te Deponents Frakke, Undertrøje og Skjorte og derefter ind i hans Arm cfr. 5te Deponent.

Heller ikke synes der at være nogen rimelig Grund til Tiltaltes skyndsomme Flugt, efter at 1te Deponent var bleven saaret, naar han ikke følte sig skyldig. Fremdeles er at mærke, at efter at Tiltaltes Kamerat, 6te Deponent havde sagt, at Tiltalte, idet den sidste Slæde kjørte forbi, var «bortved» den Kjørende, hvilket han under Sagen som 5te Vidne nærmere forklarede saaledes at Tiltalte, idet 1te Deponent foer forbi gik ud af Veikanten, hvor han stod og ind til 1te Deponents Slæde og «ligesom brugte den ene Arm lidt», siger Tiltalte, at naar han fra Veikanten gik ud i Veien, var dette blot for at komme afsted. Men som af Referenten bemærket synes det at være meningsløst, at han efter at være gaaet ud af Veikanten for at undgaae de Kjørende, igjen

gik ind i Veien netop som 1te Deponent med sin Slæde kom paa Siden af ham.

Endelig finder Retten at der ogsaa maa lægges Vægt paa at Tiltalte er berygtet som en brutal Person, cfr. Lagrettet under Forhøret og at han tidligere er domfældt for Overfald paa sagesløs Mand under hvilken Sag det sees at han ogsaa er overført at have brugt Kniv eller andet skjærende Instrument til at saare en Person i Ansigtet, og ogsaa dengang søgte han at give det Udseende af at det kunde være muligt at han alene af Vanvare var kommet til at rispe den Saarede i Kindet.

Retten antager saaledes at Tiltaltes under nærværende Sag afgivne Forklaring ikke kan tillægges nogen Troværdighed, men at Klagerens Fremstilling af Forholdet i det Hele maa ansees sandfærdig. Om at Klageren har været sagesløs skjønnes der ikke at kunne være Tvivl. Efter at 6te Dp under Forhøret havde sagt at der af en af de Kjørende blev raabt Brøleren (et Øgenavn paa Tiltalte) forklarede han under Sagen at han ikke er vis derpaa, men at han kun er vis paa at der blev raabt noget fra en af de forreste Slæder - altsaa ikke fra den hvorpaa Klageren sad.

Tiltalte, der efter eget Opgivende og Rettens Skjøn er 42 Aar gammel og som foruden, som an-

ført, at være tidligere domfældt for Legemsfornærmlelse mod sagesløs Mand ogsaa har været straf-fældt for Tyverie, vil altsaa for den af ham nu forøvede Forbrydelse blive at ansee med Straf efter Krl. 15-11 cfr. 10, hvilken findes passende at burde ansættes til 25 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Klageren har frafaldt Erstatning. Sagførelsen har været forsvarlig. Forsvareren, Prokurator Hygens Bolig er beliggende 3/8 Miil fra Hønefos. Thi

Kjendes for Ret

Tiltalte Martin Svendsen Baankjærn bør for Legemsfornærmlelse mod sagesløs Mand at hensættes til Fængsel paa Vand og Brød i 25 - fem og tyve - Dage samt tilsvare alle med Sagen forbundne og Straffens Fuldbyrdelse forbundne - den Angjeldende vedkommende - Omkostninger. Referenten, Overretssagfører Holmboe, tillægges i Salarium 8 - otte - og Forsvareren Prokurator Hygen 6 - sex - Speciedaler, hvorhos den Sidstnævnte tilkommer Godtgjørelse for Skyds og Diæt efter approberede Regning.

At fuldbyrdes ved Øvrighedens Foranstaltning under Adfærd efter Loven.

M. Rye Jens Halvorsen C. Rønning

Høyesterett, domsprotokoll 1875

LN° 99.

Onsdag den 3^{die} November 1875.

N° 156.

Høiesteretsadvocat Kildal, Actor mod
Martin Svendsen Baandkjærn (eller Bundtjern)

D o m :

Stiftsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I salarium til Actor for Høiesteret, Advocat Kildal, betaler tiltalte, Martin Svendsen Baandkjærn (eller Bundtjern), 12 - tolv - Speciedaler.

Spørsmål og svar - Jens Christian Bjerck i Hole

Kirsten Mellerud Bergedahl har stilt spørsmål om Jens Christian Bjerck, som eide og drev Nordre Sørum i Hole fra 1847 til sin død 7. juli 1862. Han eide også halve Hverven i Norderhov, var en periode viseordfører i Hole, og vikarierte i 1854 i ordførerens fravær. Da han 17. mars 1847 giftet seg i Hole med Marthe Karine Olsdatter Hverven, ser vi at han var 28 år gammel, født på Eiker og sønn av sagfogd Erik Nilsen Bjerck. Det har imidlertid vært problematisk å påvise hans dåpsdata.

En gjennomgåelse av kirkebøkene for Eiker viser at han er født 7. juni og døpt 19. juli 1818 under navnet *Niels* Christian, og en senere på-

tegning i liten skrift bekrefter at riktig navn er Jens Christian. Foreldrene er sagfogd Erik Nilsen Bjerke og hustru Anne Kirstine Persdatter på Hokksund - de ble viet 27. mai 1803 i Eiker, og da var Erik *paa Mollenhof Spigerfabriqven*.

Navnet Bjerck er hentet fra plassen Bjerka under Hære ved Bakke på Øvre Eiker. Her var det 4. mars 1805 skifte etter Kari Eriksdatter. Enkemannen het Nils Persen, og en av sønnene var Erik, 24 år og skriverkarl hos herr Omsted.

Jens Christian ble ellers konfirmert 13. mai 1832 på Eiker med karakteren meget godt i kristendomskunnskap.

S. H.

Ringeriges Ugeblad.

12. oktober 1877

Hønefos den 11te Oktober

(Meddelt). En gammel Veteran, Nils Andersen Hougen Rytteragereie, blev begravet ved Hole Kirke Fredagen den 5te Oktober sidstleden. Nils Andersen Hougen var født 1794 og var som Soldat med i Krigen mod Sverige i Aar 1813 og 14, fra hvilken Tid han vidste at fortælle mangt og meget. Den Afdødes Vandel gjennem Livet var stille og rolig, og var han en

særdeles tro og paalidelig Mand i sin Husbonds Tjeneste, hvor han i over 50 Aar havde arbeidet og boet paa samme Sted. Sin Paaskjønnelse for sin militære Tjeneste blev han fra indeværende Aars Begyndelse forundt en liden Pension af Krigshospitalskassen, hvilket glædet den Gamle meget og var han inderlig taknemmelig herfor.

Merknader

I 1877 var det bare et fåtall gjenlevende soldater fra krigen i 1814, og denne artikkelen fra Ringeriges Ugeblad ble gjengitt i mange lokalaviser landet rundt. Vi vet at ringerikske soldater deltok i de hardeste kampene ved Onstadsund og Kjølberg bru i Smålenene, og det er godt mulig at Nils Andersen deltok her.

Nils Andersen var døpt 9. juni 1794 på Hundstad i Hole, men foreldrene Anders Jonsen og Mari Larsdatter flyttet kort etter til Fjell og ble husmannsfolk der, trolig i Øvre Bråten. Da Nils giftet seg 28. desember 1819 med Kari Olsdatter fra Gomnes, ble han kalt avskjediget soldat. Datteren Maren ble født 13. juli året etter. De første årene drev Nils plassen sammen med faren, som døde i 1822. I 1833 finner vi dem i en plass under Rytteraker, trolig Haugen, der de 28. august fikk datteren Anne Marie. Nils og Kari var resten av livet husmannsfolk under Rytteraker, og da Nils døde 26. september 1877 ble det opplyst at han også drev som skredder. Dødsårsaken var - ikke akkurat uventet - alderdomssvakhet.

Datteren Maren giftet seg 19. juni 1844 i Hole med nabogutten Hans Olsen, sønn av Ole Andersen og Ingeborg Svendsdatter, husmannsfolk på Rytterakertangen. Maren og Ole kom til Hesselbergrønningen under Storøya, der de i 1865 hadde sønnene Ole (21), Nils (19) som ble ved- og kullhandler i Kristiania, Andreas (14) og Jørgen (1). Disse er omtalt i Hole bygdebok, bind I, s. 289-90 og 330, men det framgår ikke her at Maren var datter på Rytterakerhaugen.

Den andre datteren, Anne Marie, giftet seg i moden alder 28. desember 1868 med arbeideren Anders Christensen, som holdt til på Storøya. Også de flyttet inn på Rytterakerhaugen, da Nils og Kari vel var blitt for gamle til å drive hardt fysisk arbeid. Her fikk Anne Marie og Anders sønnen Nils 20. november året etter. Anders Christensen nevnes så sent som i 1894, da det ble foretatt utpanting på plassen. Plassen var nedlagt i 1900, og det er uklart hvor det ble av Anders og Anne Marie.

Sønnen Nils Andersen dro imidlertid til Kristiania, der han 15. februar 1903 giftet seg med Hanna Enoksen, datter av Enok Thorsen (død 1885, 52 år gammel) og Anne Randine Knutsdatter. De var metodister og bodde i Elvika i Norderhov, der Enok levnærte seg som skredder.

I 1910 står Nils Andersen Rytterager som bryggeriarbeider i Maridalsveien 56, og har følgende barn, alle født i Kristiania: Anne Marie (1903 24/3), Ragnhild (1904 29/7), Alf (1905 23/12), Nils Torleif (1907 11/9) og Hilda Emilie (1909 9/12). Av den kommunale folketellingen for 1923 ser vi at de nå bor i Stavangergaten 12 på Sagene. Nils er fortsatt bryggeriarbeider, ved Christiania Aktiebryggeri, og familien er forøket med Karl Hagbart (1912 15/12), Asta Karine (1914 5/12), Dagny Solvei (1916 17/12), Einar Vilhelm (1920 21/5) og Sigurd Hilmar (1921 28/11). Nils døde i januar 1932.

Den gamle kriegeren fra Hole har åpenbart et stort antall etterkommere i hovedstaden!

S. H.

En omløpende kramkar i Numedal

Sorenskriver Bonnevie på Kongsberg etterlyste 23. juni 1802 arvingene etter den ugift kramkaren Elias Olsen Hagen i Trossevika under Nore i Rollag. Etterlysningen sto i *Norske Intelligenssedler*, Norges eldste avis.

av Sten Høyendahl

Elias Olsen Hagen, som ved sin død var i begynnelsen av sekstiårene, kom opprinnelig fra

Norderhov. Mange kramkarer tjente godt, og i utgangspunktet kunne man tro at han hadde lagt seg opp en del penger, men noe skifte ble av ukjent årsak ikke holdt.

Vi finner ikke Elias i kirkebokens liste over begravede personer i Rollag. Presten kan selv sagt - som mange av sine geistlige kolleger - ha slurvet med innføringer i kirkeboken, men det kan vel være at Elias var død under en av sine reiser, og ble lagt i jorden langt hjemmefra.

Norske Intelligens-Seddeler.

En ugift Person ved Navn Elias Olsen Hagen, fød paa Ringerige, og var boende paa Pladsen Trossevigen under Gaarden Nohre, Rollag Præstegield i Nummedahl, er ved Døden afgangens og hans Boe af mig taget under lovlige Skifte. Som hans Arvinger have meldt, men ej legitimeret sig, 2de Søstre navnlige: Enken Anna Olsdatter Bjørnerud af Norderhoug Præstegield paa Ringerige, og Aase Olsdatter, ugift, opholdende sig i Nummedahl, og flere vides ikke. Den Afdødes Handtering var en ringe Handel med Kram- og andre Vahre, hvormed han deels omreiste, og saaledes have Mellemregning med Adskillige uden for Districtet.

I Overenstemmelse med Placaten af 26de October 1792, indkalder herved med 12 Ugers Varsel hans Arvinger, de Ovennævnte, saavelsom de flere der maatte gives, de Umyndige ved Værger, til at legitimere deres Arveret og iagttagte deres Tarv under Skiftet; Ligeledes Boets Creditorer at melde og bevise deres Krav, og dets Debitorer at betale hvad de skyldte, hos mig som Boets Skifteforvalter.

Kongsberg den 9de Junii 1802.

N. C. Bonnevie,
Sorenskriver

Hagen-navnet stammer fra Lerberg

Går vi til folketellingen 1801, finner vi ungkaren Elias Olsen Hagen bosatt på Øvre Nore i Rollag. Han var 65 år gammel og kalles omløpende kremmer.

Ordet omløpende hadde på denne tiden en sterkt nedsettende betydning, og ble mest brukt om omstreifere. En slik betegnelse tyder på at Elias hadde liten anseelse i lokalsamfunnet, og befant seg i de lavere sosiale lagene. Dette inntrykket forsterkes når vi ser at han bor i samme hushold som Knut Olsen, kalt vanvittig betler, men som hadde kone og fire små barn.

Til tross for dette må Elias ha etterlatt seg en varebeholdning av en viss verdi, kanskje også en pengesum. Sorenskriveren på Kongsberg ville ellers aldri ha brukt dyrebare offentlige midler på å annonsere i en avis.

Elias var et sjeldent navn. Av kirkeboken for Norderhov framgår at Ole Sjursen og Mari Jensdatter på en plass under Lerberg i Norderhov bærer sin sønn Elias til dåpen 8. mars

1739. Av sorenskriverens etterlysning ser vi ellers at hans søstre var enken Anne Olsdatter Bjørnerud i Norderhov og den ugift Aase Olsdatter i Numedal. Anne Olsdatter bodde da også i 1801 hos sonnen Herman Engebretsen på Bjørnerud under Nøkleby i Ytre Soknedalen.

Vi finner et skifte våren 1768 på Lerberg, der avdøde Ole Sjursen og hans kone pålassen Hagen etterlater seg flere barn, blant dem sonnen Elias som nå bodde på Kongsberg. Datteren Anne var gift med Engebret Henriksen som hadde hus ved Hønefossen, mens yngstedatteren, den 20-årige Aase, var tjenesteytende på Eiker - den samme som nesten førti år senere bodde i Numedal og fortsatt var ugift.

Det var også en avdød datter, Mari, som hadde vært gift med husmannen Daniel Nilsen Rønnerstua under Gomnes i Hole og etterlatt seg datteren Dordi (11), senere kjent som illegal fødselshjelper i Hole. I mai 1818 ble en

rekke mødre fra Hole og Tyrstrand stevnet for retten for å ha brukt nabokvinner til hjelp ved fødselen. Også fødselshjelperne var innstevnet, blant dem Dordi Danielsdatter som da bodde på en plass under Fjell, men disse ble frifunnet.

Boet etter Ole Sjursen og hustru gikk i overskudd med rundt 30 riksdaler, men etterkommerne hadde det nok mer karrig. Det var stort sett en slekt av eiendomsløse personer, folk som er problematiske å følge på 1700-tallet.

Ole Sjursen Hagen u. Lerberg, dp 1706 28/3, Karlsrud, bgr 1767 29/3, skifte 1768 15/4

g. (1731 15/3 N:hov) Mari Jensdatter, f. ca 1710, trolig bgr 1765 8/5

Barn:

1. Mari Olsdatter, dp 1732 2/2, Karlsrud, bgr 1758 2/8, Tangen, Hole

g. (1756 29/12 Hole) Daniel Nilsen Tangen, bgr 1812 12/12, Fjell, Hole

Barn:

1.1 Dordi Danielsdatter, dp 1757 13/2, Fjell, Hole, n. 1818

g. (1807 17/10 Hole) David Corneliusen Lindrup, dp 1734 1/11 i Hole, bgr 1812 1/12, Bønsnes, Hole

Barn utenfor ekteskap med gevoren soldat Eilev Helgesen:

1.1.1 Mari Ellevsdatter, dp 1781 4/2, Snupperud u. Leine, Hole, bgr 1781 18/3, Fjell

Barn utenfor ekteskap med Anders Eriksen Vaker

1.1.2 Ole Andersen (Nordenga u. Fjell), dp 1792 6/5, Fjell, husmann u. Østby, Borge i Østfold

g1 (1815 27/12 Hole) Guri Madsdatter Fjell, dp 1783 2/11, Hole, d. 1824 10/6, Fjellseie

Barn:

1.1.2.1 Marte Olsdatter, f. 1816 27/2, utfl. 1829 til Rakkestad

1.1.2.2 Daniel Olsen, f. 1820 19/12, snekkermester i Fredrikstad, n. 1900

g. (1845 5/12 Borge) Oleana Olsdatter, f. ca 1821 i Borge, d. etter 1885. 10 barn.

g2 (1827 1/2 Hole) Marte Torkelsdatter Pjåkerud, dp 1806 27/5 på Tyrstrand

Barn:

1.1.2.3 Gudbrand Olsen, f. 1826 8/8, Fjellseie, utfl. 1829 til Rakkestad

1.1.2.4 Torine Olsdatter, f. 1839 16/1, Borge

1.1.2.5 Edvard Olsen, f. 1840 22/3, Borge

Barn utenfor ekteskap med Lisbet Ellingsdatter Gomnes:

1.1.2.4 Gudbrand Olsen, f. 1825 12/11, d. 1916 30/5, knivsmed/gjørtler, Ødegård/Snyta, Hole

g1 (1862 7/11 Hole) Inger Sofie Andersdatter, f. 1840 2/6, Søholeie, d. 1893 23/2, Gomnes, Hole

g2 (1895 29/3 Hole) Karoline Jonsdatter, f. 1845 i Selje i Nordfjord - ingen barn

2. Anne Olsdatter, dp 1733 27/9, Lerbergseie, n. 1801

g. (1763 15/12 N:hov) Engebret Henriksen ved Hønefossen, f. ca 1720, bgr 1795 nov., Nøklebyeie

Barn:

2.1 Ole Engebretsen, dp 1763 9/10, Hønefossen, trolig død som barn

2.2 Henrik Engebretsen Bjørnerud, dp 1765 10/3, d. 1817 13/3, skifte 1818 8/1, selveier

g1 (1793 18/4 N:hov) Marte Hansdatter, f. ca 1766, skifte 1811 22/4

Barn:

2.2.1 Engebret Henriksen, dp 1795 26/4, Nøklebyeie, d. som barn

2.2.2 Kirsti Henriksdatter, dp 1796 29/5, Nøklebyeie, n. 1833 på Haua

2.2.3 Engebret Henriksen Bjørnerud, dp 1799 24/2, konf 1815 20/8, n. 1833 på Sessrud

2.2.4 Inger Henriksdatter, dp 1802 19/4, Bjørnerud

g. (1830 2/7 N:hov) Jon Andersen Sessrud søndre, f. ca 1803, gårdmann

Barn:

2.2.4.1 Anders Jonsen, f. 1830 5/4, d. 1831 18/5, Sessrud

2.2.4.2 Hans Andreas Jonsen, f. 1832 20/3, Sessrud

2.2.4.3 Maria Jonsdatter, f. 1834 5/2, Sessrud

2.2.4.4 Martin Johnsen, dp 1838 mai, d. 1903 9/7, snekkermester, Hønefoss

g. (1862 19/7) Anne Marie Gulbrandsdatter, f. 1836 24/4, Søndre Hønefoss, d. 1894 27/10

2.2.5 Anne Henriksdatter, dp 1804 26/12, Bjørnerud

g. (1828 7/11) Hans Olsen, f. ca 1802, innerst, Hønefoss nordre

Barn:

2.2.5.1 Ole Hansen, f. 1828 10/11, Hønefoss nordre, trolig d. som barn

2.2.5.2 Marte Hansdatter, f. 1830 23/7 i Hønefoss nordre

2.2.5.3 Henrik Hansen, f. 1833 6/7, Haua

g2 (1811 24/6 N:hov) Mari Hansdatter, n. 1818

Barn:

2.2.6 Marte Henriksdatter, dp 1811 29/12, d. 1885 2/8, Hønefoss

g. (1834 11/2 N:hov) Gulbrand Karlsen, dp 1805 1/9, d. 1886 1/1, smed, jordbruker, Søndre Hønefoss

Karlsrud i Norderhov. Fotografi: Sten Høyendahl.

Barn:

- 2.2.6.1 Anne Maria Gulbrandsdatter, f. 1836 24/4, Søndre Hønefoss, d. 1894 27/10 - se 2.2.4.4
 - 2.2.6.2 Karen Gulbrandsdatter, f. 1839 12/4, n. 1875
 - g. (1864 1/12 N:hov) Anders Pedersen, f. ca 1836, n. 1875, skredder, handelsborger, Sørgefoss
 - 2.2.6.3 Hanna Karlsen, f. 1841 7/5, n. 1910, Hønefoss
 - 2.2.6.4 Christian Gulbrandsen, f. 1843 12/12
 - 2.2.6.5 Inger Kirstine Gulbrandsdatter, f. 1853 26/1, d. 1853 24/10, Hønefoss
 - 2.2.7 Hans Henriksen, dp 1814 30/1, Bjørnerud, d. som barn
 - 2.2.8 Hans Henriksen, f. 1815 15/4, Bjørnerud
 - 2.2.9 Henrika Henriksdatter, f. 1817 2/8, Bjørnerud, til Amerika 1850, d. 1880 17/4, Allamakee, Iowa
 - g. (1840 6/11) Trond Jakobsen Buringrud, f. 1815 10/5 i Hole, gårdbruker, d. 1910 17/3, Iowa
- Barn:
- 2.2.9.1 Anne Maria Trondsdatter, f. 1841 25/7, d. 1927 28/12, Lansing, Iowa
 - g. Nels Nelson (Nils Andersen Stokset), f. 1836, d. 1922 10/3, Lansing, Iowa
 - 2.2.9.2 Johan Trondsen, f. 1843 7/11, Buringrud, til Amerika 1850
 - 2.2.9.3 Marte Trondsdatter, f. 1846 9/2, Buringrud, til Amerika 1850
 - 2.2.9.4 Karen Trondsdatter, f. 1848 27/4, Buringrud, til Amerika 1850
- 2.3 Maria Engebrets datter, dp 1766 14/12, Hønefossen
 - 2.4 Marte Engebrets datter, dp 1769 16/5, Hønefossen
 - 2.5 Engebret Engebretsen, dp 1771 21/7, Hønefossen, bgr 1773 7/3
- 3. Sjur Olsen, dp 1735 2/10, Lerbergeie, d. som barn
 - 4. Sjur Olsen, dp 1736 16/9, Lerbergeie, d. som barn
 - 5. **Elias Olsen**, dp 1739 8/3, Lerbergeie, til Rollag, kremmer, ugift, d. 1802
 - 6. Kari Olsdatter, dp 1746 30/1, Lerbergeie, d. før 1768
 - 7. Aase Olsdatter, f. ca 1748, ugift, til Numedal
 - 8. Sjur Olsen, dp 1750 18/10, Lerbergeie, bgr 1751 18/7, Hagen

Ole Sjursens herkomst

Kramkaren Elias' mor, Mari Jensdatter, er vanskelig å spore opp. Faren Ole Sjursens slekt kan man derimot komme noen ledd tilbake med. Han var født i 1706 på Karlsrud, og foreldrene var Sjur Jensen og Aase Tollevsdatter.

Oberstløytnant Nicolai Sibbern hadde i 1709 gitt Sjur Jensen førstebyggsel på plassen Karlsrud, som hadde en skyld på 3 lispund tunge. Sjur døde i 1719 og ble begravet på årets siste dag, 47 år seks måneder og tre uker gammel, og det ble opplyst at han var født på Hengsle. Vi finner ham første gang i en militærrulle for 1697 over ung mannskap i Hole, 21 år gammel og i huset hos faren Jens Hengsle.

Skiftet etter Sjur ble holdt først våren 1722, og han etterlot seg tre umyndige sønner og en

datter. Boet gikk i pluss med pene 112 daler til utdeling, og enken Aase hadde allerede 24. april 1721, før skiftets begynnelse, kjøpt plassen av Nicolai Sibbern for 220 riksdaler. Til dette hadde hun lånt 100 daler av Ole Tollevsen Gjesval og 50 daler av Christoffer Jensen Skjærdalen, men gjelden sees ikke tinglyst.

Karlsrud kunne knapt kalles en gård, men de hadde likevel en rød femårs gammel hest og kyrne Gjøkolle, Ringeros, Flekkeros, Korbott, Kveldrei samt en navnløs fjorkalv - og dessuten 11 sauere og en gris. Som formyndere for de fire barna ble anordnet Christoffer Jensen, Per Jensen, Engebret Jensen og Henrik Jensen.

Aase giftet seg i 1723 med Torsten Amundsen fra Gåsefet, og de drev bruket videre. Hun

døde i 1735, og hadde i annet ekteskap den tolvårige sønnen Sjur Torstensen. Henrik Jensen Hengsle ble anordnet som verge for den

umyndige Eli Sjursdatter, og det ble opplyst at han var hennes farbror. Torsten Amundsen giftet seg igjen, og ble en eldgammel mann.

Sjur Jensen Karlsrud, f. ca 1672, bgr 1719 31/12, skifte 1722 25/4

g. Aase Tollevsdatter Gjesval, f. ca 1677 i Hole, bgr 1735 8/6, skifte 1735 5/8

Barn:

1. Ole Sjursen Hagen u. Lerberg, dp 1706 28/3, Karlsrud, se ovenfor

2. Halvor Sjursen, dp 1709 3/3, Karlsrud, n. 1735, ingen etterkommere

3. Eli Sjursdatter, f. ca 1712, skifte 1758 9/1

g. (1738 19/3 N:hov) Tore Knutsen Flattum/Stolpestad u. Lerberg, n. 1762

Barn:

3.1 Sjur Toresen, dp 1738 26/12, Flattum, trolig d. som barn

3.2 Knut Toresen, f. ca 1740, bgr 1758 19/11, Stolpestad

3.3 Sjur Toresen, f. ca 1748, n. 1762, d. før 1779

3.4 Kari Toresdatter, f. ca 1750, umyndig 1779

3.5 Aase Toresdatter, dp 1752 13/8, Stolpestad , umyndig 1779

4. Jens Sjursen Sjursløkke, dp 1715 29/8, Karlsrud, skifte 1779 24/10, ingen etterkommere

Aase Tollevsdatter Gjesval, se ovenfor

g. (1723 1/1 N:hov) Torsten Amundsen Karlsrud, bgr 1785 11/10, angitt 101 år gammel

Barn:

1. Sjur Torstensen, f. ca 1723, bgr 1765 1/9, Karlsrud

Ole Sjursens farsslekt fra Hole

Det er flere plasser Hengsle på Ringerike, men det er til Hengsle under Helgeland på Røyse vi skal. Jens Hengsle, Sjur Jensens far, nevnes allerede i en rettssak i 1665, og høsten 1672 ble han bøtelagt for ikke å ha møtt på tinget. I 1702 vitnet han i retten om at de på Røsholmen og Bjørke 34 år tidligere trettet om en bråte, men han visste ikke hvor den lå. Sommeren 1705 opplyste han i retten at han var 70 år gammel, og at han tidlig på 1660-tallet i fire-fem år hadde leid skog av Ole Hønen for to daler året.

Skiftet etter Aase Tollevsdatter på Karlsrud i 1735 viser at ektemannen Sjur hadde broren Henrik Jensen på Hengsle. I skiftet etter Sjur finner vi som før nevnt Christoffer Jensen, Per Jensen, Engebret Jensen og Henrik Jensen som

formyndere. Formyndere var oftest slektinger, men de måtte være vederheftige - ha økonomien i orden. Formynderen Christoffer Jensen var temmelig sikkert en bror av Sjur, og utvilsomt identisk med Christoffer Jensen Skjærdalen som hadde lånt Aase 50 daler til kjøp av Karlsrud. At lånet ikke var tinglyst, kan tyde på at det dreide seg om en transaksjon innen slekten. Christoffer hadde i 1720 kjøpt Nordre Haug på Tyrstrand.

Mye tyder på at også Per Jensen og Engebret Jensen var Sjurs brødre, men litt forsiktig bør man nok være her. På plassen Tajet under Helgeland har vi nemlig en Jens Jonsen, og blant hans antatte sønner finner vi Engebret Jensen Tajet og Per Jensen Berg på Røyse.

Jens Hengsle u. Helgeland i Hole, f. ca 1635, n. 1705

Barn:

1. Sjur Jensen Karlsrud, f. ca 1672, se ovenfor

2. Henrik Jensen Hengsle u. Helgeland, f. ca 1686, bgr 1743 13/12, skifte 1744 28/8

g. Kari Toresdatter, f. ca 1687, bgr 1771 23/5, Hengsle

Barn:

2.1 Jens Henriksen Hengsle, f. ca 1713, bgr 1765 28/6, Hengsle

2.2 Berte Henriksdatter, dp 1718 9/1, Hengsle, trolig bgr 1789 6/6, Hengsle, 72 år

(det er også en Berte Henriksdatter Helgelandsie som begraves 1791 19/12 i Hole, 70 år gammel)

2.3 Anne Henriksdatter, dp 1720 6/10, Hengsle, sengeliggende i 1762, bgr 1776 14/1, Hengsle

2.4 Marte Henriksdatter, dp 1723 27/5, Hengsle, d. før 1744

2.5 Tore Henriksen Hengsle, dp 1726 22/4, Hengsle, bgr 1752 20/5, Stadumeie

g. Marte

Barn:

2.5.1 Christoffer Toresen, dp 1750 25/10, Hengsle, bgr 1761 6/9, Hengsle

2.5.2 Anne Toresdatter, dp 1753 9/2, død før pinse s. å., Hengsle

- 2.6 Sara Henriksdatter, dp 1729 3/2, Hengsle, bgr 1773 21/3, Taje u. Helgeland
 g. (1755 2/1 Hole) Lars Olsen Taje, dp 1729 16/1, Kjernet u. Helgeland, d. 1822 7/6, Taje
 Barn:
 2.6.1 Gjertrud Larsdatter, dp 1755 15/8, Taje, trolig id. med ugift tj.jente i 1801 på Kinn (Tyr)
 2.6.2 Henrik Larsen Taje/Frokseie i Norderhov, dp 1758 5/2, Taje, 1801: husmann u. Frok
 g1 (1781 27/12 Hole med kongebrev) Johanne Jensdatter Kjernet u. Helgeland, dp 1749 1/6,
 Barn: || bgr 1787 9/10, Taje
 2.6.2.1 Jens Henriksen, dp 1782 3/2, d. 1782 28/4, Taje
 2.6.2.2 Lars Henriksen, dp 1783 19/10, Taje
 2.6.2.3 Sara Henriksdatter, dp 1784 12/12, Taje, n. 1801
 g2 (1792 10/4 Hole) Berte Klausdatter Holmen, f. ca 1755
 2.6.2.4 Marte Henriksdatter, dp 1792 16/12, Taje, n. 1820
 g. (1815 9/12 N:hov) Kolbjørn Olsen Frokseie, f. ca 1791, innerst, d. 1868 17/9, Bønsnes i Hole
 2.6.2.5 Klaus Henriksen, dp 1796 26/12 i Norderhov, Frokseie, n. 1820 på Frokseie
 2.6.3 Ole Larsen, dp 1760 20/1, bgr 1760 16/4, Taje
 2.6.4 Marte Larsdatter, dp 1761 2/2, Taje
 g. (1782 27/12 Hole) Per Olsen Averøya
 Barn:
 2.6.4.1 Anne Persdatter, dp 1785 17/4, Averøya (da i Hole)
 2.6.5 Ole Larsen Averøya, dp 1764 12/6, Taje, husmann med jord
 g. (1790 28/12 Hole) Mari Hansdatter Storøya, f. ca 1762, n. 1801
 Barn:
 2.6.5.1 Sara Olsdatter, dp 1790 5/12, Taje
 2.6.5.2 Berte Olsdatter, dp 1793 20/5, Taje
 2.6.5.3 Kari Olsdatter, dp 1796 9/3, Averøya
 2.6.5.4 Lars Olsen, dp 1799 27/1, Averøya
 2.6.6 Kari Larsdatter, dp 1767 22/3, bgr 1781 10/10, Taje
 2.6.7 Jens Larsen Taje, dp 1770 18/2, Taje, avgiftsbruker og skomaker
 g. (trolovet 1799 12/1 Hole) Maria Hansdatter, f. ca 1775
 Barn:
 2.6.2.1 Lars Jensen, dp 1802 25/3, bgr 1805 12/9, Taje
 2.6.2.2 Sara Jensdatter, dp 1808 19/6, bgr 1813 29/8, Taje
 2.6.2.3 Lars Jensen, dp 1810 4/3, bgr 1810 2/12, Taje
 2.7 Ingeborg Henriksdatter, dp 1732 18/5, bgr 1783 5/1, Hengsle
 Åpenbart også:
 3. Christoffer Jensen Skjærdalen/Haug nordre, Tyrstrand, f. ca 1686, bgr 1742 5/5
 g. Helle Persdatter, f. ca 1689, bgr 1772 10/8, Haug nordre
 Barn:
 3.1 Christian Christoffersen, dp 1718 14/4, Hengsle, bgr 1742 23/4
 3.2 Jens Christoffersen Haug, f. ca 1719, bgr 1790 17/5, Haug nordre, Tyrstrand
 g1 (1766 23/4 Modum) Marte Olsdatter Ulen, f. ca 1742, bgr 1772 11/5, skifte 1772 28/9
 Barn:
 3.2.1 Christoffer Jensen, f. ca 1767, bgr 1783 27/2, Haug
 3.2.2 Ole Jensen Hovi, f. ca 1771, d. 1835 19/5, Hovi
 g. (1792 27/7 Hole) Marie Hansdatter Hovi, dp 1770 2/12, Hovi
 3.2.2.1 Hans Olsen, dp 1793 21/5, Haug
 3.2.2.2 Marte Olsdatter, dp 1795 16/8, Hovi
 g. (1817 21/12 Hole) Hans Norderhaug, f. ca 1781, kaptein, Haug n. til 1841, d. 1873 5/12, Larvik
 3.2.2.3 Helle Kirstine Olsdatter, dp 1798 12/5, Hovi
 3.2.2.4 Maria Olsdatter Hovind, dp 1800 9/3, Hovi, d. 1845 30/10, Glemmen
 g. Carl Herman Krefting, f. ca 1800, d. 1872 6/2, Larvik, Hovi, til Glemmen
 g2 (1774 24/2 N:hov) Else Jonsdatter Sjørvoll, dp 1752 31/12, Sjørvoll, skifte 1805 21/12, Bøen i Modum
 Barn:
 3.2.3 Jon Jensen, dp 1774 23/10, Haug
 3.2.4 Christian Jensen, dp 1781 7/10, bgr 1782 13/1, Haug
 3.2.5 Helle Jensdatter, dp 1784 25/4, Haug, d. som barn
 3.2.6 Christoffer Jensen Bøen, dp 1787 14/10, n. 1823 på Modum
 g. (1813 12/1 N:hov) Mortina Jonsdatter Hval, dp 1791 1/5 i Haug
 3.3 Ragnhild Christoffersdatter, f. ca 1719, bgr 1794 25/9, Ve i Heradsbygda, N:hov
 g1 (1745 20/7 Hole) Torsten Aslesen Helgerud, f. ca 1714, bgr 1747 25/5, Helgerud i Heradsbygda, N:hov

Barn:

3.3.1 Christoffer Torstensen Hjelle, dp 1746 19/6, d. 1802 mai, gårdbruker, Grefsrud på Tyristrand, senere på Hjelle i N:hov

g. (1769 27/4 Hole) Olea Nilsdatter, f. ca 1729, d. 1815 16/2, Hjelle

Barn:

3.3.1.1 Asle Christoffersen, dp 1769 17/9, bgr 1770 1/4, Grefsrud

3.3.1.2 Helle Christoffersdatter, dp 1771 26/12, bgr 1772 18/2, Grefsrud

3.3.1.3 Torsten Christoffersen Hjelle, dp 1773 3/1, Grefsrud, d. 1849 6/11, Hjelle i N:hov

g. (1797 27/7 N:hov) Ingrid Persdatter Semmen, dp 1774 13/2, Semmen

3.3.1.4 Nils Christoffersen Tveiten, dp 1775 1/10, Grefsrud, d. 1831 24/5, gårdbruker på Tronrud, senere på Tveiten i N:hov

g. (1796 13/10 N:hov) Mari Persdatter Øst-Veme, f. ca 1774

g2 (1750 19/2 N:hov) Jon Olsen Sessrud i Soknedalen/Ve i Heradsbygda, n. 1772

Barn:

3.3.2 Ole Jonsen, dp 1750 11/7, Sessrud, konf. 1770

3.3.3 Marte Jonsdatter, dp 1752 23/4, Sessrud, konf. 1770

3.3.4 Guri Jonsdatter, dp 1754 8/6, Sessrud

Ole Sjursens morsslekt fra Gjesval i Hole

Aase Tollevsdatter var fra Søre Gjesval i Hole, og hennes far, Tollev Olsen Gjesval, nevnes første gang i mars 1676 som lagrettemann. Hans kone het Eli Knutsdatter. I den trykte utgaven av tingbøkene står Tollev Gjesval som lagrettemann allerede i 1672, men dette er lesefeil for Tollev Grefsrud.

Før Tollev kom til gården, hadde Ole Halvorsen brukt den i over tyve år. På tinget 11. juni 1677 ble Ole Gjesvals enke ble krevd for noe over 11½ daler, og Tollev møtte og erklærte at over halve gjelden var betalt. Det betyr

utvilsomt at Tollev var kommet til gården ved å gifte seg med Oles enke.

Ole var kommet til gården på samme måte ved å gifte seg med Anne Rasmusdatter, enken etter den forrige brukeren. Det ble skiftet etter Anne 15. april 1664, og Ole har da etter alt å dømme inngått nytt ekteskap med Eli Knutsdatter. Ole Halvorsen var sønn av Halvor Mikkelsen i Hole, men slekten til Tollev Olsen og Eli Knutsdatter ligger i mørke. I prestemannatlene for 1664 og 1666 finnes ingen Tollev Olsen på Ringerike.

Tollev Olsen Gjesval sore i Hole, f. ca 1638, bgr 1719 6/5, skifte 1719 4/10

g. Eli Knutsdatter, f. ca 1637, bgr 1721 6/3

Barn:

1. Kari Tollevsdatter, f. ca 1676, bgr 1732 4/5, Ørud på Modum, skifte 1732 2/7

g1 Harald Haraldsen Burebakken på Tyristrand, skifte 1710 8/4

Barn:

1.1 Mari Haraldsdatter, f. ca 1700, bgr 1771 27/2 på Modum, skifte 1771 11/4 - åtte barn i første ekteskap

g1 (1721 4/11 Modum) Per Jensen Rud vestre på Modum, skifte 1745 28/7

g2 Hans Christoffersen Rud vestre

1.2. Henrik Haraldsen Flannum/Brones/Drolsum på Modum, f. ca 1704, bgr 1762 3/1, skifte 1762 4/2

g. (1732 28/12 Modum) Eli Auensdatter Flannum, n. 1762 - fire barn

1.3. Knut Haraldsen Brones på Modum, f. ca 1706

g. (1736 27/9 Modum) Gyri Gudbrandsdatter Flattum

g2 Engebret Olsen Ørud på Modum

Barn:

1.4 Kari Engebrets datter, f. ca 1711, bgr 1762 28/11 på Modum, skifte 1762 4/2 - ni barn

g. Anders Gudbrandsen Flattum på Modum, skifte 1767 11/5

2. Aase Tollevsdatter, f. ca 1677, se ovenfor

3. Ole Tollevsen Gjesval sore, f. ca 1679, bgr 1747 3/2 - barn og etterkommere: se Hole bygdebok III s. 125-27

g. Lisbet Olsdatter Stadum, f. ca 1687, bgr 1746 15/12

Kilder

Kirkebøker fra Norderhov og Hole prestegjeld, samt skifteprotokoller fra Ringerike og Hallingdal sorenskriveri. Om Dordi Danielsdatter og fødselshjelperne i Hole, se *Holekalenderen 2014*. Jf også Statsarkivet på Kongsberg, Ringerike og Hallingdal sorenskriveri, ekstrarettspunktprotokoll 1, fol. 158a-160a og 161b-162a.

Fakta om Henrika Henriksdatter er hentet fra *A Guide to Scandinavian Naming* og andre amerikanske nettsider.

Takk til Ole E. Yttri for en rekke detaljopplysninger om etterkommerne i Hole.

Født på Ringerike, bosatt 1865 i Østre Aker

Utflyttingen fra Ringerike på 1800-tallet er fortsatt tema. I de to siste numrene har vi bragt oversikter over ringerikinger som i 1865 var bosatt i Christiania og Vestre Aker, og nå står Østre Aker for tur. I 1861 var det tidligere soget Aker blitt delt i Vestre og Østre Aker.

av Sten Høyendahl

Ved søk i den digitaliserte folketellingen for 1865, ser vi at 79 menn og 78 kvinner i Østre Aker var født på Ringerike - mot 100 menn og 115 kvinner i Vestre Aker, og 427 menn og 454 kvinner i selve hovedstaden.

Øst for «ælva»

Akerselva er tradisjonelt regnet som grensedele mellom Christiania og Aker, men folk som i 1865 bodde på Grønlandsleiret og Galgeberg ble registrert i tellingen for selve hovedstaden. Det har sin bakgrunn i at et større område øst for elva i slutten av 1850-årene ble lagt til byen, men Enerhaugen hørte i 1865 til Østre Aker, og der dukker det opp flere ringeriksfødte i Smedgata. Litt lenger øst, på Kampen og Vålerenga, er det ganske tett med ringerikinger.

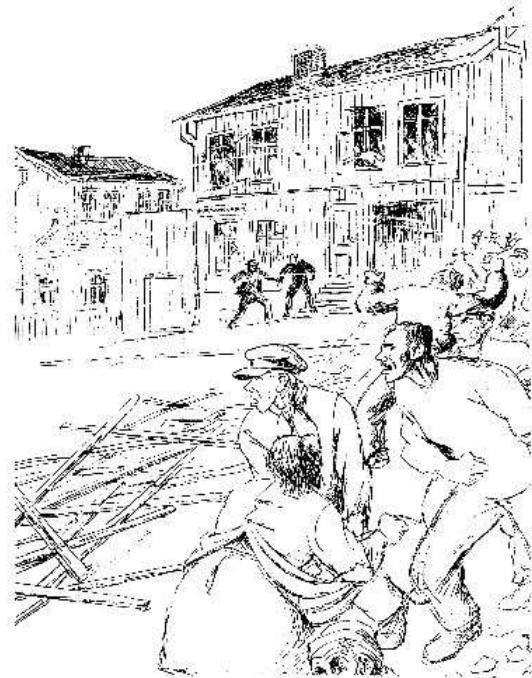
Groruddalen og området rundt Østensjø var rent bondeland den gang, og på gårder og husmannsplasser rundt om finner vi mange ringerikinger som oppsittere - og ikke minst som tjenestefolk.

Gifte og ugifte

Av de 79 mennene på listen var 20 ugifte, 51 gifte, én mann i konkubinat og syv forsørgede gutter under 16 år. Enkemann født på Ringerike fantes ikke i Østre Aker. De 78 kvinnene fordeler seg på 16 ugifte, 49 gifte samt en samboerske, seks enker og seks jenter under 16 år.

Blant de 52 mennene i parforhold finner vi 24 arbeidere og vognmenn, 15 håndverkere, tre husmenn, tre gårdbrukere og to forpaktere (hvorav den ene også var smed).

Av håndverkerne var det hele seks smeder, og i tillegg kom den ugifte smedsvennen Christoffer Christiansen og smedlærlingen Martin Svendsen. En hvitsnipparbeider har vi i kontorbetjenten Andreas Jensen i Smedgata på Enerhaugen, og i Smedgata bodde også læreren Ole

I 1878 var det store opptøyer på Kampen, rettet mot fabrikkeier Oluf Onsum. Det bodde mange ringerikinger i området, og flere av disse var nok med ute i gatene.

Torkelsen, født på Kongsberg. Han hadde i mange år holdt til på Hønefoss, der fire av barna hans var født.

Antall arbeidere blant ringeriksfødte gifte menn i Østre Aker (47,1 %) var prosentvis langt høyere enn i Vestre Aker (24,5 %), mens det i Østre Aker var færre husmenn med ringeriks-bakgrunn.

De ugifte ringeriksmennene utgjorde tilnærmet samme andel (25,3 %) som i Vestre Aker (25 %), men lavere enn i Christiania (39,6 %). De ugifte mennene var som i Vestre Aker vesentlig arbeidere og tjenestekarer, men vi noterer oss en 22-årig urmaker i tillegg til bonde på Ulsholt.

De ugifte kvinnene fra Ringerike utgjorde 20,5 %, også de i dødt løp med sine medsøstre i Vestre Aker (20,9 %), men langt under Christiania (41,6 %) som naturlig nok hadde høyt forbruk av tjenestejenter. Etter alt å dømme vendte et stort antall av tjenestefolkene tilbake til Ringerike.

Vi finner en kvinnelig forpakter, den 73-årige enken Olia Jensdatter på Smedbakken i

Linderud krets. Ringerikskvinner var gift med gårdbrukerne på Skulerud, Ryen og Gran på Furuset, men de aller fleste gifte kvinner var arbeiderhustruer.

To gamle kvinner var satt ut i legd av Christiania fattigvesen. Ellers er det svært få mennesker i høy alder på listene.

Bønder og slektslinjer

Mange av gårdbrukerne i Østre Aker med ringeriksbakgrunn var i nær slekt. Carl Olsen Blyberg, sønn av gjestgiveren Ole Mikkelsen Blyberg på Sundvollen i Hole, var gift med Elisabet Engebretsdatter Hovind, og overtok etter hvert gården Ulsholt på Furuset. I 1864 emigrerte de til Amerika, og gården ble overtatt av Hans Andreas Hovind, Elisabeths yngre og ugifte bror. Deres foreldre var Engebret Jensen og Anne Larsdatter, gårdmannsfolk på Øvre Hovi på Tyrstrand.

Ugifte bønder var det få av på denne tiden, men Hans Andreas hadde i alle fall den 43-årige Kari Oppegaarden fra Soknedalen som husholderske. Han skal ha tapt betydelige beløp ved spekulasjoner. I 1880 giftet han seg med Maren Marie Louise Øverland, og overtok Vestre Øverland i Bærum.

Ole Olsen Blyberg var en eldre bror av Carl, og ble landhandler ved Hønefossen der Blybergshaugen og Blybergsgata er oppkalt etter ham. Han var gift med Elisabet Hansdatter Warloe. De kjøpte i 1845 Ellingsrud, men Ole gikk konkurs i 1867 og måtte selge gården. Han døde høsten 1868 på Lysås, 56 år gammel.

Børre Pedersen (han kalte seg Peersen) var født i 1802 i fattige kår i Norderhov. Han var skoleholder ved Hønefossen da han i 1830 giftet seg med husmannsdatteren Anne Christoffersdatter Flattum, og der bodde de fortsatt da de 4. mars 1835 fikk datteren Hanna Annette. Senere flyttet de til Østre Aker og overtok i 1851 gården Rustad, tett ved Østmarka. Gården ble solgt på auksjon i slutten av 1867.

Datteren Hanna Annette giftet seg julen 1858 med proprietær Halvor Aschehoug Bukiér på Skulerud, like ved Rustad. Ifølge lysningspapirene kalte hun seg jomfru Hanna Annette Peersen Rustad. Moren Anne, som da var enke, bodde sammen med dem i 1875 på gården. Hanna døde 31. mai 1904 på Skulerud.

En barnehjembestyrerinne

På gården Økern bodde den aldrende Christopher Fougner med sin familie. Han var tidligere stortingsmann og ordfører i Hole, og hadde

Christopher Fougner på Økern, tidligere ordfører i Hole. Foto fra Hole bygdebok II.

de drevet Nedre Stein fra 1823 fram til 1845, da han kjøpte Økern. Gammelordføreren var født i Eiker og er derfor ikke kommet med blant de ringeriksfødte i oversikten, men hadde tre hjemmeværende barn som var født i Hole. Sønnen Julius ble etter hvert overrettssakfører i hovedstaden. Datteren Johanne Sophie var i 1865 lærerinne og 33 år gammel.

Johanne Sophie Fougner skulle bli hovedpersonen i en stor skandale i 1890-årene. I sin opprinnelige lærerpost ved Linderud skole hadde hun hatt mye å gjøre med vanskeligstilte barn, og i 1879 hadde hun for egne midler etablert et barnehjem for piker i St. Olavs gate 23. I november 1893 møtte hun for Oslo lagmannsrett, tiltalt for grov barnemishandling med spanskrør, pisk og tråkking på bare føtter. Hun hadde også utsatt barna for *Næbbebad*, en slags nesedusj som hun selv hadde utviklet. Dessuten hadde hun tatt i bruk en såkalt tvangskjole - etter mønster av tvangstrøyer på sinnssykeasylene - i den edle hensikt å hindre pikene i å bedrive *de hemmelige Feil*.

De medisinsk sakkyndige la vekt på at hun helt siden syvårsalderen hadde hatt sterke religiøse anfektelser og hang til svermerier. Selv erklærte hun at hun alltid hadde hatt en sterk trang til å hjelpe fattige i nød, ikke bare legemlig, men også sjeelig.

Ett av barna, den fjortenårige Janna Olsen, fortalte i retten at bestyrerinnen egentlig var veldig snill og hadde mange gode sider, men når hun straffet barna, oppførte hun seg slik at

Avisnittet om barnehjemssaken er basert på Aftenpostens referater 23. november-2. desember 1893.

de trodde hun var gal. Hun hadde ofte tvunget barna til å ta på seg skylden for noe de ikke hadde gjort, og selv hadde unge Janna opplevd å bli spytet på gjentatte ganger etter at hun hadde lagt seg om kvelden.

Fysisk straff av barn var akseptert på denne tiden så lenge det ikke førte til legemsskader. Lagmannsretten la vekt på at Johanne Sophie Fougnier neppe hadde hatt onde hensikter med sine straffemetoder, og frifant henne i dom av 2. desember 1893. Avgjørelsen var ikke like populær utenfor rettssalen, og samme kveld ble det holdt pipekonsert utenfor rettslokalet der flere vindusruter ble smadret. Kristiania Arbeidersamfunn arrangerte i ettermiddag flere protestmøter mot dommen.

Johanne Sophie Fougnier må ha vært et ytterst sammensatt menneske. Hun flyttet etter rettssaken til Eidsvoll, der hun døde 2. april 1908 på Granli under Vilberg.

En allsidig slakter fra Tyrstrand

På Vålerenga finner vi i eget hus slakteren L. A. Opsahl og kona Kirstine, begge godt voksne med sine henholdsvis 67 og 56 år. Sønnen Laurits (28) følger opp tradisjonene og slakter for seg selv, men både han og to yngre søstre oppgis født i Christiania. Litt detektivarbeid avslører at husherrens initialer står for Lars Andersen, og gjørtler Lars Andersen Opsahl (29) og husmannsdatter Kirstine Gabrielsdatter Karlsrudeie (20½) gifter seg da også 22. mai 1829 i Norderhov. Lars er gårdmannsønn fra Tyrstrand, mens Kirstine er fra Søndre Kjernet under Helgeland i Hole, der hennes slekt har sittet i flere ledd bakover.

Lars var altså i sine unge dager gjørtler, en håndverker som støper i metall, særlig messing- og bronsegenstander. De første årene i ekteskapet blir det derimot å slite som husmann under Oppsal, men så flytter de til Oslo, det vil si Gamlebyen i Christiania, der sønnen Laurits blir født 1. oktober 1837 og døpes i Garnisonsmenigheten. Lars er da oppført som maler. I Oslo bor de også i 1841, men i 1844 er de kommet til Enerhaugen, og Lars har nå funnet sitt endelige yrke som slakter.

Lars døde før 1875, da Kirstine bor i Tøyengata 16 hos sønnen Laurits som har stiftet familie og fortsatt driver som slakter. Det gjør også eldstesønnen Andreas Opsahl, født 1830 på Tyrstrand, som i 1865 bodde i hovedstaden. Han har tatt ytterligere et steg sosialt, er nå slakterborger og holder til i Grønlandsleiret 33 med to slakterdrenger, to tjenestedrenger og en

butikkjomfru. Kirstine døde 10. februar 1895, og holdt da til i Strømsveien 45.

Folk i konkubinat

Konkubinat - samliv uten ekteskap - var straffbart ifølge loven, men noen straffeforfølgelse forekom svært sjeldent. Lovforbudet gjaldt faktisk i Norge helt fram til 1972.

Blikkenslageren Engebret Torgersen var i 1865 innleid i et hus på Vestre Sinsen, og hans Konkubine, slik det står på tellingsskjemaet, var Martine Christendsdatter, født i Bærum. Engebret var enkemann og hadde to sønner fra første ekteskap, mens enken Martine hadde to sønner og en datter fra før. I 1867 giftet de seg, og Martine ble da oppført som fattiglem. I 1875 hadde de barna Karl Anton (6), Inga Lovise (3) og Anna Marie (1), mens Elise Sofie Sørensen, Martines femtenårige datter, fortsatt bodde hos dem.

Engebret var født 19. juli 1829, sønn av snekkeren Torger Mikkelsen og hustru Eli Gudbrandsdatter, strandsittere ved Søndre Hønefoss.

Vi kan notere enda et samboerskap i 1865: Inger Larsdatter fra Norderhov, 42 år gammel, bodde i 1865 på Kampen sammen med snekkeren Erik Børresen, men de hadde neppe barn sammen.

Streiftog

Gulbrand Olsen og Lise Olsdatter holdt til i plassen Disenstua under Disen, og hadde fem barn, alle født i Aker. Hun kalles Elisabet Olsen, gift med husmann Gulbrand Olsen, da hun dør 17. juni 1888, og de bor fortsatt i Disenstua. I 1900 er plassen åpenbart nedlagt. De ble gift 27. desember 1841 i Norderhov, og begge oppgis å være født på Ton i Haug - hans far het Ole Larsen og hennes Ole Knutsen.

Vi nærmer oss moderne tider når vi treffer på rørleggeren Edvard Simonsen i Smedgata. Det begynte i 1846 i hovedstaden med anlegget av Christiania Gasværk og den første kloakken. Tidligere var det postmakerne som konstruerte rør av furutømmer, men de laget også stoppekraner og vannposter.

Hans Christiansen Fjell er tolv år gammel og elev ved blindeinstituttet på Tøyen. I 1875 finner vi ham hjemme på plassen Fjellsåsen under Fjell i Hole, der han arbeider med børster og får hjelp av fattigkassen. Foreldrene var Christian Hansen og Randi Nilsdatter, og hele familien skal ha reist til Amerika.

Menn

- Alv Toresen**, 52 år, f. Ringerike, vognmann, Trondhjemsveien 116
gift med **Christine Gulbrandsdatter**, 40 år, f. Ringerike - barn: **Torvald** (14), f. Ringerike, Marie (12),
Maren (9), Anton (7), alle f. Aker, Karl (1), f. Chra
- Anders Johannessen**, 23 år, f. Ringerike, ugift, arbeider på Nylands Verksted, bor hjemme i Svingen
på Ekeberg - se Johannes Larsen
- Anders Olsen**, 32 år, f. Norderhov, smed, losj. hos tømmermann Henrik Nilsen, Vålerenga
gift med Elisabet K. Henriksdatter, 30 år, f. Fredriksvern - barn: Engebret (7), Rikke Christine (2),
begge f. Aker
- Andreas Jensen**, 19 år, f. Ringerike, sønn, pl. Kvernstua av Nedre Grorud - se Maren Olsdatter
- Andreas Nilsen**, 26 år, f. Norderhov, jernbanearb., leier hos snekker Hundorp, Svingen på Ekeberg
gift med Annette Larsdatter, 28 år, f. Vestre Bærum - barn: Emma J. (3), Lovise N. (2), begge f. Chra
- Andreas Nilsen**, 24 år, f. Ringerike, tj. hos Christopher Fougner på Økern gård - se Julius Fougner
- Andreas Pedersen**, 38 år, f. Ringerike, kontorbetjent, Smedgaten 8
gift med Mattea Sundby, 35 år, f. Chra - barn: Peder (3), Anna (1), begge f. Chra - en tjenestepike
- Børre Pedersen**, 64 år, f. Ringerike, gårdbruker og selveier på Rustad ved Abildsø
gift med **Anne Pedersen**, 58 år, f. Ringerike - barn: Karen (26), Trine (22), Amalie (19), Fredrik (15), alle
f. Enebakk og ugifte - losjerende sønn: **Petter Børresen**, 35 år, f. Ringerike, gift, losjerende, barn: Hulda
Børresen (3), f. Fet - en tjenestepike
- Christian Hansen**, 49 år, f. Hole, arbeider, Rosendal
gift med Dorte Aolsdatter, 46 år, f. Ski - barn: Ole (16), f. Aker - to av kaptein Sisseners barn, begge 3 år
- Christian Olsen**, 36 år, f. Haug på Ringerike, havnearbeider, leieboer på Søndre Munkehagen
ved Kongshavn
gift med Marte M. Pedersdatter, 34 år, f. Drøbak - barn: Martinus (8), f. Chra, Ole P. (2), f. Aker
- Christoffer Christiansen**, 24 år, f. Ringerike, ugift, smedsvenn, losj. hos smed Ole Jørgensen,
Knappe på Bekkelaget
- Christoffer Hansen**, 17 år, f. Norderhov, Kampen - se Henriette Aug. Hansen
- Christoffer Paulsen**, 38 år, f. Ringerike, gårdbruker, snekker og selveier på Tokerud
gift med Caroline Sophie Blichfeldt, 33 år, f. Chra - barn: Gustav Emil (8), f. Chra, Johan Petter (5), Anne
Marie (3), begge f. Aker - en tjenestepike
- Edvard Johannessen**, 21 år, f. Ringerike, ugift, tomtearbeider, bor hjemme i Svingen på Ekeberg -
se Johannes Larsen
- Edvard Simonsen**, 35 år, f. Ringerike, rørlegger, Smedgaten 9
gift med Karoline Eriksen, 37 år, f. Fron - barn: Inga (6), f. Chra, Emma (2), f. Aker
- Elling Ellingsen**, 36 år, f. Ringerike, tomtearbeider, selveier, Marienborg ved Trondhjemsveien
gift med Gunhild M. Eriksdatter, 35 år, f. Aker - barn: Edvard (8), f. Chra, Andreas (5), Anne R. (2),
begge f. Aker
- Elling Trondsen**, 30 år, f. Ådalen, tj. på Ulsholt gård på Furuset - se Hans Andreas Hovind
gift med **Maren Gulbrandsdatter**, 29 år, f. Norderhov - barn: **Torvald** (5), f. Hole
- Engebret Olsen**, 67 år, f. Norderhov, teglarbeider, innerst i Johan M. Grimsbys hus, Kampen
gift med Margit Larsdatter, 50 år, f. Hallingdal - barn: Hans (17), f. Land, Dorte (14), Johan (6), begge
f. Aker
- Engebret Torgersen**, 37 år, f. Ringerike, enkemann, blikkenslager, leier hos slakter Hans P. Olsen
på Vestre Sinsen
hans konkubine: Martine Christensdatter, 33 år, f. Bærum, enke - barn: Torvald Engebretsen (11), Gustav P.
Engebretsen (7), begge f. Aker - hennes barn: Martin Sørensen (11), Hans Sørensen (8), Sofie E. Sørens-
datter (6), alle f. Aker
- Erik Hansen**, 52 år, f. Hole, ugift, arbeider, losj. hos husmann Knut Olsen Stesta (Hauketo krets)
- Even Nilsen**, 40 år, f. Hole, jernbanearbeider, Kampen
gift med **Sofie**, 30 år, f. Hole - barn: **Nils Olaves Evensen** (17), f. Hole, Jørgen (12), Gunhild (10),
Karl Andreas (6), alle f. Aker
- Fredrik Nilsen**, 40 år, f. Norderhov, smed, losj. i snekker Andreas Jakobsens hus, Vålerenga
gift med Olava Olsdatter, 36 år, f. Holmestrand - barn: Nils Oluf (12), f. Horten, Elise Margrete (10),

f. Holmestrand, Laura Henriette Marie (8), f. Chra, Fredrik (6), f. Aker, Engebret (3), Frans Olaus (1), begge f. Chra

Gulbrand Halvorsen, 39 år, f. Ringerike, dagarbeider, Fjellgaten 6
gift med **Karen Olsdatter**, 38 år, f. Ringerike - barn: Hans O. (9), f. Aker

Gulbrand Olsen, 50 år, f. Ringerike, husmann med jord, pl. Disenstua u. Disen
gift med **Lise Olsdatter**, 44 år, f. Ringerike - barn: Lina (17), Ludvig (15), Anton (12), Gina (10), Karen (7), alle f. Aker

Gulbrand Olsen, 40 år, f. Hole, arbeider, Kampen
gift med Anne D. Hansdatter, 44 år, f. Enebakk - barn: Anton Hansen (12), Mina Hansdatter (7), Erik Hansen (6), Hanna M. Hansdatter (4), alle f. Enebakk

Gulbrand Toresen, 33 år, f. Ringerike, vognmann, eier, Fjellgaten 3
gift med Maren Sande, 34 år, f. Frederikshald - barn: Tomas (1), f. Østre Aker

Hans A. Hansen, 43 år, f. Norderhov, husmann med jord, smed, pl. Smedbakken u. Ellingsrud
gift med Annette M. Olsdatter, 41 år, f. Søndre Land - barn: **Betta** (18), **Hanna A.** (15), **Maren O.** (9), **Anne K.** (7), alle f. Norderhov - pleiebarn: Amalie M. Hansdatter (2), f. Aker

Hans Andreas Hovind, 37 år, f. Norderhov, ugift, gårdbruker på Ulsholt gård på Furuset
husholderske: **Kari Oppegaarden**, 43 år, f. Norderhov, ugift - syv tjenestefolk, herav: **Lars Olsen**, 25 år, **Jon Gundersen**, 26 år, **Trine R. Torsdatter**, 21 år, alle f. Norderhov og ugifte, **Elling Trondsen**, 30 år, f. Ådalen, gift med **Maren Gudbrandsdatter**, 29 år, f. Norderhov, og deres sønn **Torvald**, 5 år, f. Hole

Hans Andreas Olsen, 7 år, f. Hole, sønn, Kampen - se Anne Andersdatter

Hans Christiansen Fjell, 12 år, f. Ringerike, elev ved Blindeinstituttet, Bellevue på Tøyen

Hans Christoffersen, 64 år, f. Norderhov, huseier, Vålerenga
gift med **Boel Halvorsdatter**, 72 år, f. Norderhov

Hans Torkelsen, 18 år, f. Hønefoss, Smedgaten 8
Sønn av Ole Torkelsen, 46 år, f. Kongsberg, lærer, og Matilde Mørk, 40 år, f. Nittedal - søsken: **Karen S.** (16), **Jens H.** (14), **Knut M.** (10), alle f. Hønefoss, Ole M. (8), Laurits K. (6), begge f. Kongsberg, Tora K. (2), f. Østre Aker - en tjenestepike

Helge Andersen, 29 år, f. Ringerike, ugift, kusk hos fabrikkeier Halvor Schou, Vestre Sinsen

Henrik Andersen, 30 år, f. Ringerike, dagarbeider, leier på Marienborg ved Trondhjemsveien
gift med Anne Fagros, 38 år, f. Moss - barn: Henriette (7), f. Chra, Christian (4), Bernt (1), begge f. Aker

Henrik Torsen, 14 år, f. Hole, sønn av en arbeider på Rosendal ved Strømsveien - se Tor Henriksen

Jens H. Torkelsen, 14 år, f. Hønefoss, sønn av lærer, Smedgaten 8 - se Hans Torkelsen

Johan Eriksen, 22 år, f. Hole, urmaker, sønn på Masserud u. Ellingsrud - se Anne Hansdatter

Johan Hansen, 40 år, f. Ringerike, murer, eier av Smedgaten 16
gift med Emilie Knutsen, 29 år, f. Chra - barn: Elise (6), Helga (4), begge f. Chra, Hans (2), f. Østre Aker

Johan Hansen, 39 år, f. Ringerike, arbeidsmann, losj. hos Hans Olsen på Vålerenga
gift med Elisabet Andersdatter, 40 år, f. Chra - ett pleiebarn

Johan Johannessen, 18 år, f. Ringerike, ugift, tomtearbeider, bor hjemme i Svingen på Ekeberg - se Johannes Larsen

Johannes Larsen, 50 år, f. Ringerike, jernbanearbeider og huseier, Svingen på Ekeberg
gift med **Marie Andersdatter**, 61 år, f. Ringerike - barn: **Anders Johannessen** (23), arbeider på Nyland Verksted, **Edvard Johannessen** (21), tomtearbeider, **Johan Johannessen** (18), tomtearbeider, **Olava Johannnesdatter** (16), alle f. Ringerike og ugifte

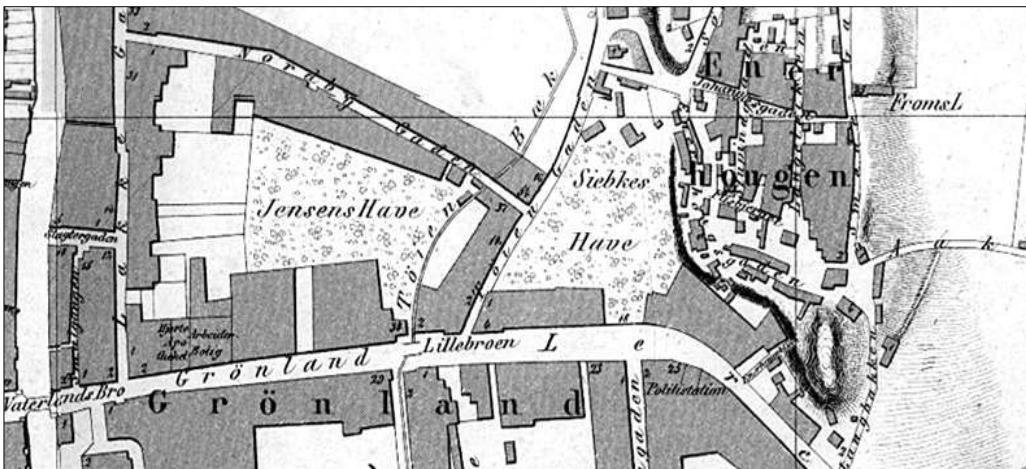
Jon Gundersen, 26 år, f. Norderhov, ugift, tj. på Ulsholt gård på Furuset - se Hans Andreas Hovind

Julius Fougnér, 22 år, f. Hole, ugift, student, sønn på Økern gård

bor hos foreldrene Christopher Fougnér, 71 år, f. Eiker, gårdbruker og selveier, gift med Marthe, 62 år, f. Asker, samt søstrene **Johanne Sophie Fougnér**, 35 år, f. Hole, ugift, lærerinne, og **Talline Martine K. Fougnér**, 20 år, f. Hole - fire tjenestedrenger, herav **Karl Christiansen**, 20 år, og **Andreas Nilsen**, 24 år, begge ugifte og f. Ringerike - fire tjenestepiker i husholdet

Jørgen Olsen, 30 år, f. Ringerike, hjulmaker, Fjellgaten 16
gift med Christiane Jonsdatter, 29 år, f. Asker - barn: Albertine (4), f. Chra, Karl J. (3), Jakobine L. (1), f. Østre Aker - konens mor: Kari Jokumsdatter (71), f. Asker

Karl Christiansen, 24 år, f. Ringerike, tj. hos Christopher Fougnér på Økern gård - se Julius Fougnér

Kart fra 1861. Akerselva (i venstre kant) var det opprinnelige grensedelet mellom Christiania og Aker. Grønland tilhørte nå hovedstaden, mens Enerhaugen ble regnet som en del av Østre Aker.

Karl Toresen, 21 år, f. Ringerike, hjelper foreldrene, Nordre gate 2 - se Petter Toresen

Knut M. Torkelsen, 10 år, f. Hønefoss, sønn av lærer, Smedgaten 8 - se Hans Torkelsen

Lars Andersen, 55 år, f. Ringerike, skredder, eier av Vinkelgaten 8
gift med Marie Fredriksdatter, 48 år, f. Aker

Lars Andersen, 37 år, f. Hole, garversvenn, Grueløkka på Tøyen
gift med Stina M. Christiansdatter, 39 år, f. Skien - barn: Christense M. (7), f. Chra

L(ars) A(ndersen) Opsahl, 67 år, f. Ringerike, slakter, huseier på Vålerenga
gift med **Kirstine Opsahl**, 56 år, f. Ringerike - barn: Laurits Opsahl (28), ugift, slakter for seg selv, Karen Sofie (21), Karoline (18), alle f. Chra - sønnedatter: Karoline Matilde Opsahl, 3 år, f. Chra

Lars Eriksen, 42 år, f. Ringerike, tomtearbeider og huseier, Svingen på Ekeberg
gift med Gunhild S. Johansdatter, 39 år, f. Spydeberg - barn: Inger O. (12), Johan E. (8), Jakob (3), alle f. Aker

Lars Olsen, 25 år, f. Norderhov, ugift, tj. på Ulsholt gård på Furuset - se Hans Andreas Hovind

Laurits Olsen, 45 år, f. Ringerike, stenkjører, losj. hos Olia Jonsdatter på Smedbakken ved Linderud
gift med **Marte Marie Torgersdatter**, 46 år, f. Ringerike - barn: Edvard (15), Ole (12), Torine (8), Otto (5),
Severine B. (1), alle f. Aker

Martin Andersen, 24 år, f. Ringerike, ugift, læredreng, losj. hos smed Lars Engebretsen på Kampen

Martin Johannessen, 36 år, f. Norderhov, smed, forpakter, Tøyen/Lilleborg
gift med Ingeborg Jensdatter, 34 år, f. Aker - barn: Hans J. (8), f. Chra, Inga M. (2), f. Aker - en tjenestepike

Martin Svendsen, 34 år, f. Ringerike, smed, gårdskar, losj. hos Wetlesen på Holtset (Linderud krets)
gift med Anne Larsdatter, 34 år, f. Sørum - barn: Christian A. (3), Johan M. (2), begge f. Aker - en tjenestepike

Nils Andersen, 36 år, f. Ringerike, snekkerarbeider, eier av Langgaten 5

gift med **Marie Pettersen**, 39 år, f. Ringerike - barn: Amalie (11), Annette (8), Paul (6), alle Chra, Bernhard (3), f. Østre Aker

Nils Eriksen, 53 år, f. Ringerike, smed, husmann med jord på pl. Apalløkka (Linderud krets)
gift med Marie Østensdatter, 47 år, f. Gudbrandsdalen - barn: Edvard Nilsen (18), ugift, smed, f. Chra,
Matilde T. (12), Andrine Ø. (7), Josefine (2), f. Aker

Nils Nilsen, 44 år, f. Hønefoss, snekker, huseier, Svingen på Ekeberg
gift med Regine Torgersdatter, 33 år, f. Arendal - ingen barn

Nils Olaves Evensen, 17 år, f. Hole, sønn, Kampen - se Even Nilsen

Ole Christoffersen, 32 år, f. Norderhov, innerst uten jord hos Kr. Nilsen på Hovinbekken Bruvoll
gift med **Anne Andersdatter**, 30 år, f. Hole - barn: Gunda (3), Christiane (1), begge f. Aker

Ole Hansen, 37 år, f. Norderhov, huseier, Vålerenga

gift med **Marte Andersdatter**, 30 år, f. Norderhov - barn: Herman Alfred (6), Anne Sofie (4), Maren Oline (2),
alle f. Aker -mannens mor: **Sigrid Helgesdatter**, 80 år, f. Norderhov, enke

Ole Korneliussen, 70 år, f. Hole, snekkerarbeider, Kampen

gift med **Berte H. Engebretsdatter**, 65 år, f. Norderhov - losjerende: **Dina H. Engebretsen**, 51 år, f. Norderhov, ugift, syerske

Parti fra Enerhaugen. Etter tegning av Gerh. Munthe, gjengitt i tresnitt.

Ole Olsen Blyberg, 54 år, f. Hole, gårdbruker på Ellingsrud med Bakås og Bjørnstvet
gift med **Elisabet Hansdatter**, 50 år, f. Norderhov - en tjenestepike, ett manlig legdslem

Ole Pedersen, 44 år, f. Norderhov, forpakter, Hansa (Hauketo krets)
gift med Barbra Pedersdatter, 37 år, f. Hallingdal - fosterdatter: Olea Pedersdatter (14), f. Hallingdal -
konens bror: Jon Pedersen, 23 år, f. Hallingdal, hjelper mannen

Ole Pedersen, 43 år, f. Ringerike, smed, innerst hos selveier Karl Hansen, Kløfterhagen på Lindeberg
gift med Birgitte Hansdatter, 25 år, f. Aker, barn: Hans (1), f. Aker - ett fattiglem

Ole Torsen, 50 år, f. Ringerike, tømmermann og huseier på Torstua ved Rustad
gift med Karoline Werner, 53 år, f. Hedemarken - ett losj. fattiglem

Peder Christiansen, 36 år, f. Hole, arbeider, Kampen
gift med Pernille M. Nilsdatter, 35 år, f. Kragerø - barn: Ole K. (5), f. Chra, Karl (2), sønn (1), begge f. Aker,
pleiebarn: Lovise Andersdatter (12), f. Aker

Peder Gulbrandsen, 34 år, f. Norderhov, skomakerarbeider, innerst, Kampen
gift med Andrea Andersdatter, 39 år, f. Slagen - barn: Hanna J. (8), Mikal J. (3), begge f. Chra - en losjerende
arbeider

Petter Arnesen, 18 år, f. Norderhov, tj. hos Laurits B. Schibbye på Ensjø

Petter Børresen, 35 år, f. Ringerike, gift, losj. hos faren på Rustad ved Abildsø - se Børre Pedersen

Petter Toresen, 50 år, f. Ringerike, vognmann, eier av Nordre gate 2
gift med Inger Nilsdatter, 52 år, f. Land - barn: **Karl Toresen** (21), f. Ringerike, ugift, hjelper foreldrene,
Nils (14), Theodor (12), begge f. Aker

Rasmus Svendsen, 32 år, f. Ringerike, dagarbeider, losj. på Linderudhaugen
gift med Marie Larsdatter, 41 år, f. Sørum - barn: Karl Severin (5), Svend (2), begge f. Nittedal -
ett fattigbarn

Svend Gulbrandsen, 46 år, f. Norderhov, skomaker, huseier, Bakerenga i Gamlebyen
gift med Karen Knutsdatter, 46 år, f. Chra - barn: Anton (13), Gustav (11), Karl (8), Oluf (6), alle f. Chra,
Marie (4), f. Aker -mannens søster: **Martine Gulbrandsdatter**, 52 år, f. Norderhov, ugift

Svend Rasmussen, 64 år, f. Ringerike, bruker pl. Linderudhagen
gift med **Christine Andersdatter**, 63 år, f. Ringerike - i annen husholdning: Halvor Olsen, 36 år, f. Eidsvoll,
bruker med svigerfaren, gift med Karoline S. Svendsdatter, 26 år, f. Aker, barn: Karoline S. (2) - ett fattigbarn
- i tredje husholdning: **Anne Dorte Svendsdatter**, 36 år, f. Ringerike, losj. datter av Svend Rasmussen, gift,
mannen ikke tilstede, barn: Matilde K. Larsdatter (8), Gunda S. Larsdatter (6), Johanne O. Larsdatter (5),
Svend Larsen (3), Severine Lovise Larsdatter (2), alle f. Chra

Tor Henriksen, 46 år, f. Hole, arbeider, innerst hos Christian Hansen på Rosendal ved Strømsveien
gift med Borgine Olsdatter, 46 år, f. Modum - barn: **Henrik Torsen** (14), f. Hole, Ole (12), f. Skedsmo - en
losjerende arbeider

Torbjørn Andersen, 45 år, f. Ringerike, bryggeriarbeider, eier av Nedre Tverrgate 2
gift med Anne Rasmusdatter, 33 år, f. Hedemarken - barn: Anton (5), Christian (2), begge f. Østre Aker

Torvald Alvsen, 14 år, f. Ringerike, sønn, Trondhjemsveien 116 - se Alv Toresen

Torvald Ellingsen, 5 år, f. Hole, sønn av tj.folk på Ulsholt gård på Furuset - se Hans Andreas Hovind

Kvinner

Agnete Olsdatter, 10 år, f. Hole, datter, Kampen - se Anne Andersdatter

Anne Amundsdatter, 46 år, f. Norderhov, Vålerenga

gift med Engebret Amundsen, 42 år, f. Vinger, arbeidmann, huseier - barn: Andreas (14), f. Aker, Eveline (10), f. Chra, Rudiane (9), Gustav Adolf (5), Inger Marie (1), de tre siste f. Aker

Anne Andersdatter, 37 år, f. Hole, Kampen

gift med Ole Nilsen, 48 år, f. Lier, ølbryggeriarbeider - barn: **Anne M.** (12), **Agnete** (10), **Hans Andreas** (7), alle f. Hole, Emil (2), f. Aker

Anne Andersdatter, 30 år, f. Hole, gift, Hovinbekken - se Ole Christoffersen

Anne Dorte Svendsdatter, 36 år, f. Ringerike, gift, pl. Linderudhagen - se Svend Rasmussen

Anne Christiansdatter, 41 år, f. Ringerike, gift, Nedre Tverrgate 2

gift med Nils Nilsen, 32 år, f. Aker, murerarbeider, leier hos Torbjørn Andersen som er født på Ringerike - barn: Oluf Nilsen (3), f. Chra - hennes barn: Karoline Pedersen, 14 år, f. Aker

Anne Hansdatter, 62 år, f. Hole, Masserud u. Ellingsrud

gift med Erik Andersen, 64 år, f. Modum, husmann med jord og hjulmaker - barn: **Johan Eriksen** (22), f. Hole, urmaker - sønnesønn: Erik Andersen, 6 år, f. Asker

Anne Jakobsdatter, 73 år, f. Norderhov, Vålerenga

gift med Hans Andersen, 38 år, f. Enebakk, huseier

Anne K. Hansdatter, 7 år, f. Norderhov, datter på pl. Smedbakken u. Ellingsrud - se Hans A. Hansen

Anne Larsdatter, 58 år, f. Norderhov, Søndre Munkehagen ved Kongshavn

gift med Jørgen Olsen, 48 år, f. Kra, bokbinder, huseier - et pleiebarn, en tjenestepike, en svensk bokbinder-svenn og en bokbinderdreng

Anne M. Hansdatter, 55 år, f. Hole, innerst hos skredder Johan Mo på Gran ved Gamle Strømsvei

gift med Hans Paulsen, 60 år, f. Modum, smed

Anne M. Larsen, 24 år, f. Norderhov, Kampen

gift med Julius Hansen, 23 år, f. Chra, boktrykkerdreng - barn: Christoffer Ragnvald (2), f. Chra, datter (1), f. Aker

Anne M. Olsdatter, 12 år, f. Hole, datter, Kampen - se Anne Andersdatter

Anne Olsdatter, 30 år, f. Ringerike, Grina (Hauketo krets)

gift med Hans Olsen, 30 år, f. Aker, husmann - barn: Karen Olsdatter (5) - en innerstkone, en losj. snekker

Anne Pedersen, 58 år, f. Ringerike, gift, Rustad ved Abildsø - se Børre Pedersen

Anne Toresdatter, 38 år, f. Ringerike, Fjellgaten 5

gift med Jørgen Christiansen, 30 år, f. Bærum, smed, huseier - barn: **Annette** (7), f. Ringerike, Josefine (4), f. Østre Aker - en smeddreng

Annette Andersdatter, 20 år, f. Ringerike, ugift, barnepike hos fabrikkeier Adam Hjorth, Frydenberg

Annette Jørgensdatter, 7 år, f. Ringerike, datter, Fjellgaten 5 - se Anne Toresdatter

Berte H. Engebretsdatter, 65 år, f. Norderhov, gift, Kampen - se Ole Korneliussen

Berte Hansdatter, 30 år, f. Norderhov, Rosendal

gift med Martin Løken, 28 år, f. Hedemarken, jernbaneearbeider - barn: Karl O. (6), Bernhard (3), barn (1), alle f. Aker

Betta Hansdatter, 18 år, f. Norderhov, datter på pl. Smedbakken u. Ellingsrud - se Hans A. Hansen

Boel Halvorsdatter, 72 år, f. Norderhov, gift, Vålerenga - se Hans Christoffersen

Christiane Hansdatter, 36 år, f. Norderhov, losj. hos Hans Christoffersen, Vålerenga

gift med Vilhelm Aurenius, 29 år, f. Chra, snekkerarbeider - barn: Emma V. M. (5), Matilde Katinka (3), Hannora Bolette (3), Aksel Henry (1), alle f. Aker

Christine Andersdatter, 63 år, f. Ringerike, gift, pl. Linderudhagen - se Svend Rasmussen

Christine Andersdatter, 33 år, f. Hole, Kampen

gift med Peder Iversen, 33 år, f. Vågå, snekker - barn: Elise (9), Alfred Edvard (4), begge f. Chra, Ivar (2), f. Aker - en losjerende steinbryter fra Telemarken

Christine Gulbrandsdatter, 40 år, f. Ringerike, gift, Trondhjemsveien 116 - se Alv Toresen

Christine Gulbrandsdatter, 39 år, f. Norderhov, gift, Gran ved Ellingsrud

gift med Peder Jensen, 34 år, f. Aurskog, gårdbruker og selveier - barn: Ida Gustava (4), Karl A. E. (2), begge f. Aker - to barn utsatt av fattigkassen, en føderådkone

Dina H. Engebretsen, 51 år, f. Norderhov, ugift, Kampen - se Ole Korneliussen

Elisabet Hansdatter, 50 år, f. Norderhov, gift, Ellingsrud gård - se Ole Olsen Blyberg

Elisabet Olsdatter, 76 år, f. Ringerike, enke, utsatt av Chra fattigvesen hos seilduksarbeiderske Christiane Eriksen, Nordre gate 2

Eveline Larsdatter, 29 år, f. Ringerike, Smedstua ved Abildsø
gift med Ole Hansen, 26 år, f. Oppegård, husmann uten jord og smed - barn: Harald Emil (6), Karl (2), begge f. Aker

Gunhild Christensdatter, 33 år, f. Hole, Søli på Ekeberg
gift med Fredrik Reinholdt, 31 år, f. Chra, skomaker - barn: Karl A. (6), Anna M. (2), begge f. Aker

Hanna A. Hansdatter, 15 år, f. Norderhov, datter på pl. Smedbakken u. Ellingsrud - se Hans A. Hansen

Hanna Bukier, 31 år, f. Ringerike, gift, Skullerud
gift med Halvor Bukier, 36 år, f. Aker, gårdbruker og selveier - barn: Karen (7), Thomas (4), Anna (1), alle f. Aker -mannens brødre: Ove Bukier, 44 år, Thorvald Bukier, 40 år, begge f. Aker, ugifte, driver gården sammen med broren - tre tjenestepiker, en losj. gårdbruker, en losj. lærerinne, ett legdslem

Henriette Aug. Hansen, 21 år, f. Norderhov, ugift, Kampen
bor sammen med moren Dorte Hansen, 56 år, f. Enebakk, enke, handlerske, og broren **Christoffer Hansen**, 17 år, f. Norderhov

Ingeborg Eriksdatter, 83 år, f. Norderhov, ugift, legdslem av Chra, Grønvollie ved Hovin

Inger Larsdatter, 42 år, f. Norderhov, ugift, Kampen
lever sammen med Erik Børresen, 47 år, f. Ringsaker, ugift, innerst, snekkerarbeider

Johanne Alvsdatter, 67 år, f. Ringerike, enke, Bryn stasjon
bor hos sin sønn Ole Horn, 40 år, f. Lier, stasjonsmester, gift med Johanne Horn, 44 år, f. Bærum - barn: Ole Chr. (18), Anton Emil (14), begge telegrafister, Karl Hjalmar (13), Frans Oskar (10), Rudolf Nikolai (7), alle f. Chra, Johan Aleksander (5), f. Aker - en tjenestepike

Johanne Larsdatter, 46 år, f. Ringerike, Ryen ved Abildsø
gift med Karl Johan Amundsen, 47 år, f. Chra, gårdbruker og selveier - barn: Johanne Marie (12), Agnes Dorte (10), Karl Ludvig (6), alle f. Aker - hans mor: Dorte Amundsen, 68 år, f. København, enke - to tjenestegrener, en legdegutt

Johanne Sophie Fougnér, 35 år, f. Hole, ugift, lærerinne, datter på Økern gård - se Julius Fougnér

Karen Christiansen, 65 år, f. Ringerike, enke, Svingen på Ekeberg
bor hos sin datter Sofie E. Olsen, 24 år, f. Chra, gift med Johan Olsen, 31 år, f. Trøgstad, bokbinder og huseier, som har følgende barn: Sofie K. (3), Karl J. (1), begge f. Aker

Karen Johannessen, 29 år, f. Hole, Kampen
gift med Aleksander Hansen, 33 år, f. Eidsberg, snekker - barn: Hans (5), Mattea F. (3), Enok (1), alle f. Aker

Karen M. Christoffersen, 25 år, f. Norderhov, Gustav Jensens løkke (Hovin krets)
gift med Tor Tollesen, 34 år, f. Hedemarken, politibetjent - barn: Oline Beata (1), f. Chra

Karen Olsdatter, 38 år, f. Ringerike, gift, Fjellgaten 6 - se Gulbrand Halvorsen

Karen Olsdatter, 32 år, f. Ringerike, leier på Marienborg ved Trondhjemsveien
gift med Anders Aaberg, 32 år, f. Sverige, minérer - barn: Hakon M. (7), f. Aker, Johan N. (4), Elise M. (1), begge f. Østre Aker

Karen S. Torkelsen, 16 år, f. Hønefoss, datter av lærer, Smedgaten 8 - se Hans Torkelsen

Kari Oppegaarden, 43 år, f. Norderhov, ugift, husholderske på Ulsholt gård - se Hans Andr. Hovind

Kirstine Opsahl, 56 år, f. Ringerike, gift, Vålerenga - se L. A. Opsahl

Lina Jensdatter, 28 år, f. Ringerike, ugift datter, pl. Kvernstua u. Nedre Grorud - se Maren Olsdatter
barn: Matilde, 3 år, f. Aker - se Maren Olsdatter

Lise Olsdatter, 44 år, f. Ringerike, gift, pl. Disenstua u. Disen - se Gudbrand Olsen

Maren Gulbrandsdatter, 29 år, f. Norderhov, gift, tj. på Ulsholt gård - se Hans Andreas Hovind

Maren Mattea Hansdatter, 32 år, f. Norderhov, losj. hos Hans Christoffersen, Vålerenga
gift med Anders Pedersen, 33 år, f. Modum, skomakersvenn - barn: Agnes Hulda Christine (4), datter (1), begge f. Aker

Maren O. Hansdatter, 9 år, f. Norderhov, datter på pl. Smedbakken u. Ellingsrud - se Hans A. Hansen

Maren Olsdatter, 52 år, f. Ringerike, pl. Kvernstua u. Nedre Grorud
gift med Jens Olsen, 52 år, f. Halland, husmann uten jord - barn: **Lina Jensdatter** (28), ugift, **Andreas Jensen** (19), begge f. Ringerike - datterens barn: Matilde (3), f. Aker

Maren Trulsdatter, 30 år, f. Ringerike, ugift, tj. hos slakter Jakob Andersen, Trondhemsveien 116

Mari Torstensdatter, 49 år, f. Norderhov, losj. hos skreddersvenn Petter Hansen, Vålerenga
gift med Christian Arnesen, 53 år, f. Enebakk, arbeidsmann - barn: Thea (15), Johan August (10, begge f. Enebakk -mannens mor: Christine Christensdatter (83), f. Enebakk, enke, nyter understøttelse av fattigvesenet

Marie Andersdatter, 61 år, f. Ringerike, gift, Svingen på Ekeberg - se Johannes Larsen

Marie Hansen, 34 år, f. Ringerike, Damstredet 6
gift med Hans Enersen, 31 år, f. Skedsmo, gårdske, leier hos sin bror, politibetjent Otto Enersen - barn: Aleksander (2), f. Østre Aker

Marie Pettersen, 39 år, f. Ringerike, gift, Langgaten 5 - se Nils Andersen

Marte Andersdatter, 30 år, f. Norderhov, gift, Vålerenga - se Ole Hansen

Marte Halvorsen, 63 år, f. Hønefoss, enke, losj. hos tømmermann Henrik Nilsen, Vålerenga

Marte Marie Torgersdatter, 46 år, f. Ringerike, gift, losj. på Smedbakken - se Laurits Olsen

Martine Gulbrandsdatter, 52 år, f. Norderhov, ugift, hos broren, Bakerenga - se Svend Gulbrandsen

Mattea Eriksdatter, 39 år, f. Hønefoss, Kampen
gift med Isak Amundsen, 35 år, f. Aker, arbeider - barn: Adolf (13), Ida (10), Maren L. (8), Karl (5), alle f. Aker, Emil Otto (2), fødested ikke oppgitt

Mattea Olsdatter, 22 år, f. Norderhov, ugift, tj. hos bokhandler Johan Dahl, Svendenga (Ulven krets)

Mattea Olsen, 20 år, f. Ringerike, Smedgaten 3
gift med Johan Arnesen, 24 år, f. Råde, smed - barn: Inga M. (1), f. Aker - mannens mor: Elen M. Pedersen (58), f. Råde, enke

Olava Johannesdatter, 16 år, f. Ringerike, bor hjemme i Svingen på Ekeberg - se Johannes Larsen

Olia Jonsdatter, 73 år, f. Ringerike, enke, forpakter, Smedbakken ved Linderud

Olie Jensdatter, 35 år, f. Ringerike, Fjellgaten 4
gift med Anders Olsen, 43 år, f. Ringsaker, dagarbeider - barn: Johan (7), Anna L. (2), f. Chra

Oline Christiansdatter, 34 år, f. Norderhov, losj. i Maren Jensens hus, Vålerenga
gift med Jakob Ottersen, 29 år, f. Aker, arbeidsmann

Oline Marie Olsdatter, 54 år, f. Norderhov, losj. i arbeidsmann Hans Iversens hus, Vålerenga
gift med Amund Christensen, 64 år, f. Aker, skomakerarbeider

Olivia Beate Gulbrandsen, 25 år, f. Norderhov, ugift, pike, losjerende, Kampen

Ragnhild Halvorsdatter, 36 år, f. Ringerike, gift, Langgaten 6
gift med Martin Hansen, 39 år, f. Aker, buntmaker - barn: Haaken (1), f. Østre Aker - hennes sønn: Einar Bjørnsen (9), f. Chra

Sigrid Helgesdatter, 80 år, f. Norderhov, enke, hos sin sønn på Vålerenga - se Ole Hansen

Sofie² Evensen, 30^½ år, f. Hole, gift, Kampen - se Even Nilsen

Sofie Grønholdt, 23 år, f. Ringerike, Verkets gate
gift med Johan Grønholdt, 36 år, f. Chra, tobakkfabrikkarbeider - barn: Andreas (3), Julius (2), begge f. Østre Aker

Talline Martine K. Fougner, 20 år, f. Hole, ugift, datter på Økern gård - se Julius Fougner

Trine R. Torsdatter, 21 år, f. Norderhov, ugift, tj. på Ulsholt gård - se Hans Andreas Hovind

Oversikt over familienavn og slektsnavn - Østre Aker 1865

Aurenius, se Christiane Hansd.	Fougner, Julius	Opsahl, Kirstine
Blichfeldt, se Christoffer Paulsen	Fougner, Talline Martine K.	Opsahl, L(ars) A(ndersen)
Blyberg, Ole Olsen	Grønholdt, Sofie	Reinholdt, Gunhild Christensd.
Bukier, Hanna	Horn, se Johanne Alvsdatter	Sande, se Gulbrand Toresen
Fageros, se Henrik Andersen	Hovind, Hans Andreas	Sundby, se Andreas Pedersen
Fjell, Hans Christiansen	Løken, se Berte Hansdatter	Werner, se Ole Torsen
Fougner, Johanne Sophie	Oppegaarden, Kari	Aaberg, se Karen Olsdatter

Manntallet for Hønefoss ved stortingsvalget 1924

Det er oppbevart en rekke valgmanntall fra Ringerike fra første halvdel av forrige århundre. Jeg har avfotografert flere av disse, som etter hvert vil bli utlagt på Ringerike Slektshistorielags nettsider.

av Tom Larsen

Disse manntallene kan være en god erstatning for manglende folketellinger - den neste statlige tellingen blir ikke frigjort før i 2020. Noe fullstendig valgmanntall for Ringerike er for disse årene ikke oppbevart, men vi kan se på manntallet for stortingsvalget 1924 i Hønefoss. Dette er satt opp med gateadresser etter alfabetet, der de 1545 stemmeberettigede er oppført med fødselsår, yrke og tilleggsopplysninger av senere dato (som dødsfall fram til 1926). Stemmeretsalderen den gang var 23 år, og alle som var født i 1901 ble derfor oppført med fødselsdato.

Høyre gikk i 1924 seierrikt ut av Hønefoss-valget med hele 54,7 % av stemmene. Partiet

fikk 778 stemmer, mens sosialdemokratene fikk 401, Arbeiderpartiet 230, og Venstre og komunistene 7 stemmer hver.

Johan Kullerud, ordfører i Hønefoss 1924-25.

Det er avmerket i manntallet at enkelte har avgitt stemme i oktober 1926 - dette gjelder trolig folkeavstemningen om brennevinsforbud.

Manntall

over de etter Grunnloven stemmeberettigede innvånere av Hønefoss valgsogn

Anna Kolbjørnsens gt 5

Karen Rise, f. 1872. Kone
Einar Rise, f. 1900. Anlegsarbeider
10/10 Stemt ved mandtalspar.

Hans Mørck, f. 1874. Elektriker
Hanna Mørck, f. 1876. Kone

Anna Kolbjørnsens gt 15

Jørgen Christoffersen, f. 1851. Stationsbetjent
Marie Christoffersen, f. 1853. Kone
Kaja Christoffersen, f. 1890. Ekspeditrise
Peder Christoffersen, f. 1893. Stationsbetjent
Dagny Christoffersen, f. 1897. Kone

Anna Kolbjørnsens gt 16

Petter Ask, f. 1882. Murmester
Anna Ask, f. 1887. Kone
Anton Bøvre, f. 1890. Bankassistent
Helga Bøvre, f. 1890. Kone
Gunvor Gundersen, f. 1892. Vaskeribestyrinde

Anna Kolbjørnsens gt 17

Ragna Christensen, f. 1882. Enke
Harald Holth, f. 1889. Kjøbmand
Anders Ramstad, f. 1847. Rentenist
Olea Ramstad, f. 1847. Kone

Anna Kolbjørnsens gt 19

Ole Haugerud, f. 1870. Gaardeier

Sofie Haugerud, f. 1873. Kone
Kjersti Haugerud, f. 1845. Enke

Anna Kolbjørnsens gt 24

Johan Kullerud, f. 1868. Bakermester
Martine Kullerud, f. 1867. Kone
Olga Kullerud, f. 1898. Kontordame
Sigrid Solheim, f. 1885. Tjenestepike

Arnemansveien 1

Johan Hansen, f. 1855. Sliperimester
Karoline Hansen, f. 1855. Kone
Halvard Hansen, f. 1875. Mekaniker
Overflyttet Norderhov.
Hans Jakob Olsen Hilton, f. 1869. Kjørekar
Elise Olsen Hilton, f. 1869. Kone

Blomsgate 1

Hildur Olsen, f. 1855. Gaardeierske. Død
Louise Olsen, f. 1895. Hushjælp
Magnhild Bech Olsen, f. 1887. Kontordame

Blomsgate 8

Jørgen Bentzen, f. 1884. Skrädder
Frida Bentzen, f. 1883. Kone
Ferdinand Pettersen, f. 1891. Vaskerieier
Maren Emilie Pettersen, f. 1847. Enke

Blomsgate 9

A. P. Rytterager, f. 1865. Agent

Ingeborg Rytterager, f. 1863. Kone
Martin Gulbrandsen, f. 1888. Telefonformand
Arnt Skøien, f. 1896. Stenhugger
Anna Skøien, f. 1900. Kone
Anton Frog, f. 1863. Snekker
Mathilde Frog, f. 1869. Kone
John Aunan, f. 1890. Tømmermerker
Ingeborg Aunan, f. 1889. Kone
Anton Hagen, f. 1877. Kjøbmand
Ingeborg Hagen, f. 1887. Kone

Blomsgate 12
Ludvig Rastad, f. 1881. Forretningsfører
Inga Rastad, f. 1879. Kone

Blomsgate 13
Edvard Engebretsen, f. 1882. Jernbanearbeider
Helga Engebretsen, f. 1889. Kone
Johannes Pettersen, f. 1887. Elektriker
Martine Pettersen, f. 1887. Kone
Ole Micharsen, f. 1888. Farver
~~Gjertrud~~ Marie Micharsen, f. 1889. Kone
Ole Gandrud, f. 1873. Overkonduktør
Gjertrud Gandrud, f. 1873. Kone

Blomsgate 14
Seblon Olsen, f. 1859. Lagerformand
Marie Olsen, f. 1863. Kone

Blomsgate 16
Abraham Høvik, f. 1882. Kjøbmand
Elise Høvik, f. 1884. Kone
Einar Spilen, f. 1901. Kontorist
Nils Johansen, f. 1897. Cykelmontør

Blomsgate 17
Sofie Ringsbye, f. 1848. Gaardeier
Kolbjørn Rastad, f. 1899. Instrumentmaker
R. S. Nesse, f. 1891. Lærer
Bolette Nesse, f. 1886. Kone

Blomsgate 19
Hans Hammer, f. 1873. Rektor
Else Hammer, f. 1879. Kone
Helga Haugen, f. 1890. Tjenestepike

Dronningensgt 14
H. A. Aasen, f. 1872. Politibetjent
Maren Aasen, f. 1871. Kone
Astri Aasen, f. 1897. Hjemme

Dronningensgt 16
H. L. Fjeld, f. 1863. Bakermester
Elise Fjeld, f. 1852. Kone
Dagny Fjeld, f. 1892. Kontordame
Gudrun Fjeld, f. 1894. Hjemme

Dronningensgt 17
Anders Lundesgaard, f. 1887. Skogsbestyrer
Maren Lundesgaard, f. 1890. Kone

Dronningensgt 19 A
Sverre Thoresen, f. 10/7 1901. Kjøbmand
Wally Thoresen, f. 1900. Kone
Sverre Helgesen, f. 1894. Elektriker

Dronningensgt 19 B
S. C. S. Bentzen, f. 1882. Boremester
Anna Bentzen, f. 1883. Kone

Dronningensgt 20
Anders Hagen, f. 1873. Bygmester

Elling Aalde, f. 1881. Bankkasserer
Anna Haraldsen, f. 1874. Husbestyrerinde

Dronningensgt 21
Inga Falk, f. 1852. Rentenist. Død
Laura Falk, f. 1856. Rentenist

Dronningensgt 24
Martin Heieren, f. 1871. Huseier
Ragna Heieren, f. 1867. Kone

Flattumsgt 2
Albertine Johnsen, f. 1883. Adjutant
Magda Jakobsen, f. 1896. Løytnant.
Overflyttet N. Modum.

Flattumsgt 4
Edvard Johansen f. 1868. Skomaker
Andrine Johansen f. 1868. Kone
Otto Pettersen, f. 1889. Elektriker
Olaf Olsen, f. 1888. Telefonarbeider
Kari Olsen, f. 1887. Kone
Kaja Opsahl, f. 6/8 1901. Vaskekone
Ole Henriksen, f. 1868. Malersvend
Ovidia Henriksen, f. 1862. Kone
Mathilde Pedersen, f. 1870. Vaskekone

Flattumsgt 6
Harald Ødegaard, f. 1880. Garver
Gudrun Ødegaard, f. 1878. Kone
Lina Wiul, f. 1880. Enke
Gustav Ihme, f. 1878. Kontorist

Fosveien 1
Hans Borchsenius, f. 1872. Politimester
Olga Weholdt, f. 1895. Husbestyrerinde
Hjalmar Wedøe, f. 1861. Læge
Margit Album, f. 1891. Husbestyrerinde
Christian Christensen, f. 1887. Kjøbmand
Julius V. Guttormsen, f. 1880. Forstkandidat
Aagot Guttormsen, f. 1890. Kone
Ingvar Bø, f. 1883. Tandlæge
Tonny Bø, f. 1886. Kone

Hofgaardsgt 4
Anders Knutsen, f. 1857. Bruksarbeider
Annette Knutsen, f. 1856. Kone
Nils Knutsen, f. 1892. Dagarbeider
Karl Sponbraaten, f. 1889. Tømmermand
Anna Sponbraaten, f. 1888. Kone

Hofgaardsgt 6
Karl Pettersen, f. 1869. Møller
Lina Pettersen, f. 1865. Kone

Hofgaardsgt 10
Lars Jenshagen, f. 1885. Repratør
Ida Jenshagen, f. 1889. Kone

Hofgaardsgt 11
Martin Jensen, f. 1856. Natkonstabbel
Karen Jensen, f. 1887. Ekspeditrise
Olga Jensen, f. 1890. Kontordame
Ragna Jensen, f. 1898. Ekspeditrise

Hofgaardsgt 12
Paul Lassen, f. 1873. Brandkonstabbel
Lina Lassen, f. 1885. Kone

Holmboesgt 18
Christian Petersen, f. 1881. Bygmester
Maien Petersen, f. 1884. Kone

C. S. Bentzen, ordfører i Hønefoss
1914-15, 1923 og 1945-56.

Holmboesgt 19

Petter Viker, f. 1872. Rentenist. Død
Sigrun Viker, f. 1887. Kone

Holmboesgt 22

Lise Hval, f. 1876. Handlende
Kristoffer Hval, f. 17/9 1901. Chauffør
Knut Aslesen Braaten, f. 1885. Politikonstabel
Gunhild Finnevolden, f. 1896. Tjenestepike

Hønefossbro 1

Gulbrand Hamar, f. 1866. Høvelmester
Dina Hamar, f. 1883. Kone
Hanna Pettersen, f. 1865. Enke
Alf Engelstad, f. 1893. Bruksarbeider
Anna Engelstad, f. 1889. Kone

Kahrsgate 8

Lovise Larsen, f. 1875. Huseier
Gjertrud Wehme, f. 1875. Rentenist
Olaf Brekke, f. 1897. Chauffør
Gustav Brekke, f. 1900. Chauffør

Kirkegaten 2

Erik Eriksen, f. 1869. Verkseier
Gunda Eriksen, f. 1883. Kone

Kirkegaten 4

Magnus Kristoffersen, f. 1859. Tømmerdeler
Marie Kristoffersen, f. 1860. Kone
Anna Kristoffersen, f. 1884. Ekspeditrise

Kirkegaten 9

Alf Løge, f. 1894. Stadsingeniør
Mathilde Løge, f. 1895. Kone
Charlotte Fjeldmann, f. 1853. Enke
Slettet; ikke norsk statsborgerret.
Hilma Fjeldmann, f. 1882. Sydame
Slettet; ikke norsk statsborgerret.
Nils Thorsen, f. 1880. Handelsreisende
Marie Thorsen, f. 1883. Kone
Gustav Karlsen, f. 1862. Bruksarbeider
Anna Karlsen, f. 1869. Kone
Andreas Haakonsen, f. 1867. Skräddermester
Marie Haakonsen, f. 1870. Kone
Margit Haakonsen, f. 1900. Pianistinde
Olaf Haakonsen, f. 1897. Sjømand
10/10 Stemt ved mandtalspar.

Kongensgt 12

Martine Kristoffersen, f. 1849. Enke
Maren Gundersen, f. 1874. Sydame
Karl Pettersen, f. 1870. Tømmermand
Karen Pettersen, f. 1872. Kone

Kongensgt 18

Lars Windju, f. 1866. Faktor
Marie Windju, f. 1873. Kone
Dorthea Pedersen f. 1868. Enke
Nikolai Krogsrud, f. 1890. Ingeniør
Stemt 16/10 26 Kl. 4¹⁵ em.
Johan Sveen, f. 1894. Chauffør
Anna Gundersen, f. 1881. Sydame
Kristine Halvorsen, f. 1851. Enke
Karl Jensrud, f. 1886. Murer
Anna Jensrud, f. 1891. Kone

Kongensgt 20

Oskar Gaarud, f. 1880. Murmester
Hilda Gaarud, f. 1887. Kone
Anna Bryhn, f. 1860. F.hv. Lærerinde

Kongensgt 22

Otto Hole, f. 1871. Lokomotivfører
Netta Hole, f. 1873. Kone
Maren Larsen, f. 1858. Enke. Død
Margrethe Larsen, f. 1882. Handlende
Martha Larsen, f. 1889. Handlende
Aashild Larsen, f. 5/4 1901. Kontordame

Kongensgt 24

Marthe Berg, f. 1868. Rentenist,
Karen Halvorsen, f. 1850. Enke,
Johan Bjerke, f. 1865. Bankchef
Andrea Bjerke, f. 1868. Kone

Kongensgt 26

Edvard Holth, f. 1853. Bygmester
Grethe Holth, f. 1853. Kone
Gerda Holth, f. 1892. Hjemme
Ole A. B. Prytz, f. 1879. Skolebestyrer. Sande hennad.
Olga Prytz, f. 1888. Kone. Sande hennad.

Kongensgt 32

Anton Ramstad, f. 1853. Bryggerimester
Anette Ramstad, f. 1860. Kone

Kong Ringsgt 4

Hilmar Løkke, f. 1870. Kjøbmand
Ragna Løkke, f. 1873. Kone
Henry Løkke, f. 1900. Handelsbetjent

Kong Ringsgt 7

Rolf Wiborg Thune, f. 1883. Fabrikeier
Anders Wiborg Thune, f. 1900. Verksmester

Kong Ringsgt 9

Marius Rasmussen, f. 1872. Slagtermester
Martha Rasmussen, f. 1873. Kone
Alf Henry Rasmussen, f. 1900. Ingeniør
Hildur Løkke, f. 1875. Død

Kong Ringsgt 12

Iver Skøien, f. 1873. Kjøbmand
Marthe Skøien, f. 1882. Kone
Randi Hansen, f. 1900. Tjenestepike

Kong Ringsgt 16

Joseph Josephson, f. 1887. Disponent
Ingeborg Josephson, f. 12/2 1901. Kone

- Margit Kolberg, f. 1899. Tjenestepike
 Ambrosius Lyngved, f. 1888. Kontorist
 Margrethe Lyngved, f. 1890. Kone
- Kong Ringsgt 20**
 Peder Magnussen, f. 1877. Arkitekt
 Anna Kauserud, f. 1892. Husbestyrerinde
- Kong Ringsgt 21**
 Nils Engelstad, f. 1874. Kjøbmand
 Julie Engelstad, f. 1875. Kone
- Kvernberggt 18**
 Peder Hagen, f. 1879. Vaktmester
 Brita Hagen, f. 1876. Kone
- Kvernberggt 19**
 Christian Haug, f. 1865. Skomakermester
 Anne Haug, f. 1872. Kone.
 Thea Gulbrandsen, f. 1862. Pensionist
 Erik Knudsen, f. 1889. Stationsbetjent
 Harald Jelstad, f. 1884. Vognskriver
 Jenny Jelstad, f. 1889. Kone
- Kvernberggt 21**
 Anton Larsen, f. 1869. Vaktmester
 Marie Larsen, f. 1878. Kone
- Kvernberggt 32**
 Fr. Havig, f. 1855. Sorenskriver
 Overflyttet Lillehammer.
 Emilie Havig, f. 1867. Kone.
 Overflyttet Lillehammer.
 Anne Finstad, f. 1897. Tjenestepike
- Kvernberggt 34**
 Sverre Hellum, f. 1881. Bankchef
 Ingeborg Hellum, f. 1884. Kone
 Anna Rakeiet, f. 1897. Tjenestepike
- Kvernberggt 35**
 Thea Hansen, f. 1851. Enke
 Marie Wangensteen, f. 1889. Lærerinde
 Sofie Hansen, f. 1878. Lærerinde
- Kvernberggt 36**
 Albert Alstad, f. 1871. Prest
 Kathinka Alstad, f. 1876. Kone
 Gustav Adolf Johannessen, f. 1887. Stuert
 Hanna Andrea Johannessen, f. 1882. Kone.
 Overflyttet Hole.
- Kvernberggt 39**
 Martin M. Olsen, f. 1842. Farver
 Hanna Olsen, f. 1859. Kone
 Johan Grønlie, f. 1885. Bokholder
 Frithjof Endresen, f. 1894. Lektor
 Hjørdis Endresen, f. 1899. Kone
- Kvernberggt 41**
 Einar Schibbye, f. 1865. Lektor
 Astrid Schibbye, f. 1880. Kone
 Einar Schibbye, f. 1900. Student
- Norderhovsgt 3**
 Pauline Blyberg, f. 1875. Hotelvertinde
 Finn Qvale, f. 1872. Major
 Slettet overført Kristiania.
- Norderhovsgt 5**
 Gulbrand Øhren, f. 1872. Vognskriver
 Aagot Øhren, f. 1892. Kone
 Anna Mathisen, f. 1856. Pesonatsvertinde
- Signe Mathisen, f. 1894. Hjemme
 Margit Klemmestad, f. 29/8 1901. Ekspeditrise
 Elling Johansen, f. 1890. Smed
 Arnt Syversen, f. 1896. Handelsbetjent
 Gudrun Syversen, f. 1899. Kone
- Norderhovsgt 9**
 Kristoffer Tveter, f. 1885. Sersjant
 Bolette Tveter, f. 1889. Kone
 Olga Braathen, f. 1890. Enke
 Nikoline Fjeld, f. 1864. Sydame
 Louise Hunstad, f. 1863. Sadelmaker
- Norderhovsgt 10**
 Sofie Bentzen, f. 1859. Enke
 Kristian Handeland, f. 1860. Arbeider
 Laura Waitz, f. 1856. Enke
 Asle Finnevolden, f. 1875. Kommunearb.
 Lovise Finnevolden, f. 1887. Kone
 Harriet Brekke, f. 1893. Ekspeditrise
 Asta Marie Brekke, f. 28/4 1901. Ekspeditrise
 Slettet overført Drammen.
- Norderhovsgt 11**
 Oluf Olufsen, f. 1873. Vognmand
 Olava Olufsen, f. 1875. Kone
 Karen Ottesen, f. 1880. Sydame
 Ingeborg Ottesen, f. 1873. Sydame
- Norderhovsgt 13**
 Ludvig Stubberud, f. 1880. Brandkonstabel
 Maren Stubberud, f. 1885. Kone
 Helene Engebretsen, f. 1885. Postbud
 Lise Støa, f. 1848. Enke
 Lise Eriksen, f. 1857. Vaskekone
 Kristian Johansen, f. 1863. Skomaker
 Anna Johansen, f. 1862. Kone
- Norderhovsgt 14**
 Olaus Bye, f. 1850. Fanejunker
 Gina Bye, f. 1861. Kone
 Signe Bye, f. 1888. Hjemme
- Norderhovsgt 15**
 Hagen G. Lundbye, f. 1843. Kjøbmand. Død
 Berthe Lundbye, f. 1858. Kone
 Ole Børresen, f. 1893. Møllermester
 Emma Lundbye Børresen, f. 1899. Kone
 Olaf Landmark, f. 1884. Sersjant
 Ragna Landmark, f. 1887. Kone
 Ingerid Gjelde, f. 1891. Enke
 Maren Engebretsen, f. 1841. Enke. Død
 Karen Andersen, f. 1865. Død
 Oskar Olsen, f. 1889. Bruksarbeider
 Netta Olsen, f. 1891. Kone
- Norderhovsgt 17**
 Hans Kullerud, f. 1868. Vognmand
 Elise Kullerud, f. 1879. Kone
 Ingeborg Kullerud, f. 24/1 1901. Hjemme
 Stemt 15/10 26.
 Peder Myhre, f. 1875. Plogfører
 11/10 26 Stemt i Snaasa.
 Ellen Myhre, f. 1871. Kone
 Lars Aamodt, f. 1887. Tømmermand
 Overflyttet Norderhov.

Helga Aamodt, f. 1886. Kone
Overflyttet Norderhov.

Norderhovsgt 19

Olaus Engen, f. 1879. Disponent
Gunhild Engen, f. 1886. Kone
Anne Marie Engen, f. 1838. Enke
Claus Hegsbø, f. 1879. Konduktør
Hilda Hegsbø, f. 1871. Kone
Olaf Sanden, f. 1893. Bruksarbeider
Gina Sanden, f. 1892. Kone
Lovise Hansen, f. 1877. Sykepleierske
Martin Hunstad, f. 1869. Skræddermester
Johanne Hunstad, f. 1869. Kone
Reinhardt Eeg, f. 1880. Lokomotivfører
Olava Eeg, f. 1884. Kone

Norderhovsgt 39

Fr. Wagner, f. 1864. Gartner
Ragna Wagner, f. 1864. Kone
Ellen Wagner, f. 1890. Ekspeditrise
Konrad Wagner, f. 1900. Student

Oscarsgate 3

Hagbart Thisted, f. 1847. Disponent
Kirsten Thisted, f. 1850. Kone
Mathilde Thisted, f. 1874. Hjemme

Oscarsgate 9

Johannes Schrøder, f. 1883. Advokat
Mildrid Schrøder, f. 1891. Kone

Oscarsgate 32

Johan Rasmussen, f. 1857. Skomaker. Død
Sigrid Rasmussen, f. 1894. Hjemme
Johan Jakobsen, f. 1890. Brødkjører
Martha Jakobsen, f. 1884. Husbestyrerinde

Oscarsgate 33

Thorvald Busund, f. 83. Maskinfører
Karoline Busund, f. 1892. Kone
Karine Karlsen, f. 1879. Sydame

Oscarsgate 35

Ludvig Gulbrandsen, f. 1873. Snekker
Inga Gulbrandsen, f. 1877. Kone

Oscarsgate 36

Gunhild Gulbrandsen, f. 1870. Enke
Martha Gulbrandsen, f. 1900. Sydame
Lars Andreassen, f. 1876. Anlægsarbeider

Oscarsgate 37

Anders Gulbrandsen, f. 1876. Brandkonstabel
Gunda Gulbrandsen, f. 1877. Kone
Gudrun Gulbrandsen, f. 1899. Typograf

Oscarsgate 39

Karl Johnsen, f. 1874. Murer
Johanne Johnsen, f. 1875. Kone
Micharl Johnsen, f. 1899. Bruksarbeider
Stemt 16/10 26 Kl. 5³⁰ em.

Owrensgate 6

Ragna Nøklebye, f. 1878. Handlende
Karl Ellefsen, f. 1876. Lokomotivfører
Harda Ellefsen, f. 1877. Kone
Alfhild Ellefsen, f. 8.7 1901. Telefondame

Owrensgate 8

Ingvald Helseth, f. 1862. Redaktør
Margit Helseth, f. 1900. Hjemme

Owrensgate 10

Ragnvald Waagaard, f. 1900. Rentenist
Astrid Waagaard, f. 1896. Kone

Owrensgt 16

Anders Piltingsrud, f. 1877. Dyrlæge
Martha Piltingsrud, f. 1884. Kone
Karen Johansen Odden, f. 1900. Tjenestepike

Owrensgt 18

G. Grylling, f. 1883. Politibetjent
Anna Grylling, f. 1889. Kone
Jakob Venaas, f. 1887. Lærer
Karen Venaas, f. 1893. Kone
Ivar Kristoffer Motte, f. 1896. Tekniker
Overflyttet Sande.

Owrensgt 19

Trygve Hæhre, f. 1890. Bakersvend
Synøve Hæhre, f. 1887. Kone
Karen Westeren, f. 1835. Rentenist. Død
Anna Westeren, f. 1865. Rentenist
Lars Ekornrud, f. 1863. Sekretær
Sofie Ekornrud, f. 1868. Kone

Owrensgt 21

Marthe Lundesgaard, f. 1860. Enke
Elling Lundesgaard, f. 1896. Kontorist
Olga Lundesgaard, f. 1898. Hjemme
Andreas Trulsen, f. 1884. Telegrafist
Petrå Trulsen, f. 1889. Kone
Anne Trulsen, f. 1854. Rentenist

Schjongsgate 1

Johan Caspersen, f. 1874. Agent
Klara Caspersen, f. 1873. Kone
Ole Odden, f. 1884. Bruksarbeider
Kristine Odden, f. 1893. Kone
Elise Knudsen, f. 1872. Vaskekone
Anders Knudsen, f. 27/2 1901. Bruksarbeider
Agnes Knudsen, f. 1898. Kone
Andreas Støa, f. 1864. Bruksarbeider
Marie Støa, f. 1870. Kone
Anna Gulbrandsen, f. 1887. Postbud
Johan Gulbrandsen, f. 1/8 1901. Bruksarbeider
Georg Bergstrøm, f. 1900. Dagarbeider

Schjongsgt 3

Jens Johnsen, f. 1873. Huseier
Inger Johnsen, f. 1868. Hjemme
Johan Gulbrandsen, f. 1858. Bruksarbeider
Mathea Gulbrandsen, f. 1859. Kone
Anne Wexhal, f. 1859. Kone
Anna Wexhal, f. 1895. Hjemme

Schjongsgt 8

Thv. Buttingsrud, f. 1870. Gaardbruker. Død
Kristi Buttingsrud, f. 1873. Kone
Johan Jensen, f. 1878. Lokomotivfører
Overflyttet Oslo.
Lilli Stenseth Jensen, f. 1886. Kone
Martine Spæren, f. 1850. Rentenist
Bertha Hognestad, f. 1890. Fotograf
Jenny Nilsen, f. 1885. Fotograf
Marianne Eriksen, f. 1878. Handlende

Sognedalsveien 2

Olaf Andreassen, f. 1868. Materialforvalter

Johanne Andreassen, f. 1865. Kone
Karl Gustavsen, f. 1871. Opsynsmand
Inger Gustavsen, f. 1875. Kone

St. Olafs gate 1

Ole Simensen f. 1889. Handelsbetjent

St. Olafs gate 2

Olava Løchen, f. 1864. Handlende
Gurine Olsvig Thoen, f. 1861. Cafévertinde
Petra Olsen, f. 1864. Enke
Agnes Larsen, f. 13/8 1901. Tjenestepike
Ole Bakka, f. 1891. Repratør
Gjertrud Bakka, f. 1894. Kone
Edvard Gommæs, f. 1886. Telefonarbeider
Hansine Gommæs, f. 1880. Kone
Anton Kristiansen, f. 1863. Gartner
Thora Kristiansen, f. 1865. Kone
Anna Kristiansen, f. 1896. Handlende
Overflyttet Lier.

St. Olafs gate 3

Knut Kvamme, f. 1863. Cafétvert
Thea Kvamme, f. 1870. Kone
Engebret Johansen, f. 1861. Tømmermand
Jenny Johansen, f. 1889. Typograf
Sara Johansen, f. 1896. Ekspeditrise
Mathias Berg, f. 1871. Urmaker

St. Olafs gate 4

Petter Bentzen, f. 1889. Kjøbmand
Anna Bentzen, f. 1889. Kone
Harald Sandum, f. 1873. Konduktør.
Overflyttet Lillehammer.
Sofie Sandum, f. 1882. Kone
Overflyttet Lillehammer.
Mathilde Svendsrud, f. 1868. Handlende. Død
Netta Kjølstad, f. 1873. Enke

St. Olafs gate 5

Birgitte Syversen, f. 1862. Cafévertinde
Martha Syversen, f. 1898. Ekspeditrise
Johan Halvorsen, f. 1883. Vognrepratør
Gjertrud Halvorsen, f. 1886. Kone
Randi Tollesen, f. 1886. Sydame
Helene Nilsen, f. 1867. Enke
Inger Somdalen, f. 1861. Vaskekone

St. Olafs gate 6

A. J. Halvorsen, f. 1874. Kjøbmand
Anna Halvorsen, f. 1863. Kone
Maren Webjørnsen, f. 1886. Tjenestepike
Ole Aune, f. 1883. Lokomotivfører
Ingeborg Aune, f. 1881. Kone
Einar Sotlien, f. 1893. Fyrbøter
Stemt 16/10 26 kl. 4³⁰ em.

Emilie Sotlien, f. 1894. Kone
Anders Engen, f. 1875. Træskjærer
Anne Engen, f. 1875. Kone,
Thea Loe, f. 1876. Arbeiderske
Gunnar Ruste, f. 1897. Dagarbeider
Hjørdis Ruste, f. 1898. Kone

St. Olafs gate 7

Inga Sørensen, f. 1879. Kone
Andrea Solberg, f. 1873. Strikkerske
Olaf Olsen Sætrang, f. 1867. Murer

Karine Olsen Sætrang, f. 1868. Kone

Stabells gt 2

Thorvald Jørgensen, f. 1870. Guldsmed
Ingeborg Jørgensen, f. 1879. Kone
Gina Jørgensen, f. 1834. Enke
Gerda Eriksen, f. 1900. Tjenestepike
Einar Sigstad, f. 1884. Doktor
Mathea Sigstad, f. 1899. Kone

Stabells gt 3

H. Olsen, f. 1847, Rentenist. Død
Ingeborg Olsen, f. 1856. Kone
Gunda Granum, f. 1883. Handlende
Helene Granum, f. 1880. Handlende

Stabells gt 4

Anders Kvamme, f. 1889. Vognmand
Martin Kvamme, f. 1898. Gaardsgut
Petter Kvamme, f. 1893. Sersjant
Hakon A. Kvamme, f. 1863. Staldkar
Malene Kvamme, f. 1850. Kone
Kristi Kvamme, f. 29/7 1901. Hushjælp
Lars Larsen, f. 1886. Handelsbetjent
Johanne Larsen, f. 1892. Kone

Stabells gt 5

Marie Larsen, f. 1853. Enke
Marie Larsen, f. 1889. Lærerinde

Stabells gt 6

Oluf Herlofsen, f. 1880. Doktor
Nora Herlofsen, f. 1885. Kone
Marie Antoinette Larsen, f. 1894. Tjenestepike
Dorthea Johansen, f. 1861. Enke
Hans Johansen, f. 1892. Fotograf
Margit Johansen, f. 1894. Fotograf
Fanny Johansen, f. 1900. Hushjælp
Ivar B. Balstad, f. 1876. Handelsbetjent
Ellen Balstad, f. 1886. Kone
Kaja Søraas, f. 1894.
Else Eriksen, f. 1875. Bestyrerinde

Stabells gate 7

Mads Bye Løchen, f. 1876. Ingeniør
Martha Bye Løchen, f. 1884. Kone

Stabells gate 8

Andreas Grinde, f. 1871. Hoteleiier
Gudrun Grinde, f. 1884. Kone
Aagot Andersen, f. 1880. Kjøkkenchef
Johanne Sørhol, f. 1897. Kontordame
Olga Bergli, f. 1897. Spisesalsjomfru
Harriet Knutsen, f. 1894. Spisesalsjomfru
Aasta Rodahl, f. 1893. Spisesalsjomfru
Bertha Nilsen, f. 1891. Stuepike
Jenny Fredriksen, f. 1885. Stuepike
Ragnhild Frislid, f. 1898. Stuepike
Olaf Aalde, f. 1899. Hotelgut

Stabells gate 10

Arthur Knudtzon, f. 1882. Apoteker
Ruth Knudtzon, f. 1894. Kone
Margit Otilie Engerdahl, f. 1891. Kjøkkenpike
Sigrid Larsen, f. 1895. Stuepike
Martin Olausen, f. 1889. Gaardkar
Marie Olausen, f. 1890. Kone
Karen Lund, f. 1878. Provisor

Olga Øvergaard, f. 1891. Husbestyrerinde

Stabells gt 11

Robert Aarhus, f. 1870. Sadelmaker
Agnes Aarhus, f. 1874. Kone
Marie Arnesen, f. 1844. Enke

Stabells gt 12

Richard Bjørnholdt, f. 1885. Kjøbmand
Grethe Bjørnholdt, f. 1890. Kone
Konstanse Frydenlund Holm, f. 1879. Enke
Thorleif Halvorsen, f. 1886. Banevogter
Gina Halvorsen, f. 1883. Kone
Ole Knutsen Lehovd, f. 1893. Agent.
Slettet overført Flesberg.
Olaug Knutsen Lehovd, f. 1895. Kone
Ingvald Torp, f. 1889. Tømmermand
Augusta Berg, f. 1874. Handlende
Karl Sætrang, f. 1869. Samlagsbestyrer
Kolbjørn Østvold, f. 1893. Bilverkseier
Kristine Østvold, f. 1898. Kone

Stabells gt 13

J. B. Grønlie, f. 1874. Kjøbmand
Bolette Grønlie, f. 1878. Kone
Karl Johan Gustavsen, f. 1900. Matrealforvalter

Stangs gt 1

Gustav Arnestad, f. 1863. Blikkenslager
Jørgine Arnestad, f. 1858. Kone
Einar Arnestad, f. 1893. Blikkenslager
Helene Arnestad, f. 1900. Kontordame
Konrad Arnestad, f. 1888. Blikkenslager
Anna Arnestad, f. 1889. Kone
Petter Karlsen, f. 1877. Skomaker
Berthine Karlsen, f. 1878. Kone
Ole Pettersen, f. 1873. Politikonstabel
Petrå Pettersen, f. 1871. Kone
Walborg Pettersen, f. 1899. Ekspeditrise
Olga Pettersen, f. 5/2 1901. Ekspeditrise

Stangsgate 2

Andreas Sørensen, f. 1867. Smedmester
Kristi Sørensen, f. 1867. Kone
Erik Sørensen, f. 1900. Kontorist
Aslaug Sørensen, f. 1899. Hushjælp.
Strøket som fraflyttet byen var 1924.
Jørgen Gulbrandsen, f. 1869. Ølkjører
Maren Gulbrandsen, f. 1852. Kone
Agnes Gulbrandsen, f. 1893. Ekspeditrise

Stangsgate 3 A

Gulbrand Larsen, f. 1869. Sliperiarbeider
Mathea Larsen, f. 1871. Kone
Hjørdis Larsen, f. 1898. Ekspeditrise
Thorleif Larsen, f. 1897. Stationsbetjent
Hilma Larsen, f. 1899. Kone
Marie Fosholdt, f. 1870. Enke

Stangsgate 3 B

Marie Eriksen, f. 1859. Enke
Anders Eriksen, f. 1895. Bakersvend
Mathilde Eriksen, f. 1894. Kone
Johan Jensen, f. 1858. Tømmermand
Andrine Jensen, f. 1861. Kone
Aksel Jensen, f. 1890. Tømmermand

Stangsgate 4

Johan Hunstad, f. 1875. Skrädder
Knut Woldum, f. 1875. Skomaker
Karen Woldum, f. 1874. Kone
Oline Hansen, f. 1853. Enke
Arnt Kristiansen, f. 1897. Anlægsarbeider
Lina Olsen, f. 1850. Enke
Emil Edvardsen, f. 1860. Snekker
Karen Juvet, f. 1866. Sykepleierske

Stangsgate 5

Juul Eriksen, f. 1880. Vognmand
Gunda Eriksen, f. 1885. Kone
Oskar Hoel, f. 1868. Musikfanejunker
Anne Eriksen, f. 1853. Husbestyrerinde
Gotfred Andreas Presterud, f. 1887. Veiaassistent
Nils Østvold, f. 1895. Bilverkseier
Ingeborg Østvold, f. 1898. Kone

Stangsgate 6

Johan Borgersen, f. 1865. Vognmand
Maren Borgersen, f. 1863. Kone
Lars Rygh, f. 1888. Chauffør
Emilie Rygh, f. 1890. Kone
Georg Rygh, f. 1892. Kjøbmand
Sofie Nordlien, f. 1856. Enke
Regine Nordlien, f. 1883. Sætterske
Fredrikke Nordlien, f. 1891. Hjemme

Stangsgate 7

Else Skøien, f. 1868. Enke
Marie Andersen, f. 1854. Enke
Ingeborg Jensrud, f. 1853. Enke
Anton Larsen, f. 1870. Kommunearb.
Thilla Larsen, f. 1879. Kone
Trygve Larsen, f. 21/3 1901. Kjøregut
Ingvald Gulbrandsen, f. 1877. Brandkonstabel
Annette Gulbrandsen, f. 1876. Kone
Kristoffer Fransrud, f. 1878. Snekker
Thora Fransrud, f. 1879. Kone
Julie Langgaard, f. 10/9 1901. Ekspeditrise
Marthe Langgaard, f. 1897. Tjenestepike
Ivar Dahl, f. 1876. Anlægsarb.
Kristine Dahl, f. 1877. Kone
Randine Larsen, f. 1861. Enke,
Hans Knutsen, f. 1856. Dagarbeider
Emil Rustand, f. 1880. Lokomotivfører
Inga Rustand, f. 1881. Kone
Thorbjørn Martinsen, f. 1898. Sliperiarbeider
Margit Martinsen, f. 1898. Kone
Sigurd Gulbrandsen, f. 1897. Møller
Berthe Gulbrandsen, f. 1899. Kone
Borghild Hofsvang, f. 1890. Kone
Nils Thorsrud, f. 1894. Elektriker. Død
Reidar Johansen, f. 10/10 1901. Sliperiarbeider
Einar Hval, f. 1899. Chauffør
Anna Hval, f. 1895. Kone

Stangsgate 12

Frdithjof Jørgensen, f. 1875. Gravør
Olga Jørgensen, f. 1872. Kone
Johan Jørgensen, f. 18/10 1901. Guldsmed

Stangs gate 13

Kristian Andersen, f. 1872. Skomaker

Karen Andersen, f. 1878. Kone
Ragna Andersen, f. 1898. Sætterske
Alf Andersen, f. 9/1 1901. Kontorist

Stangs gate 15

Gunnar Julsen, f. 1885. Bryggeriarbeider
Ole Ruud, f. 1885. Tømmermand. Stemt 16/10 26
Marie Ruud, f. 1890. Kone,

Storgaten 2

Julius Haanæs, f. 1880. Hoteleier
Gerd Haanæs, f. 1893. Kone
Bernt Nyborg, f. 1898. Hotelgut
Anna Stenhaug, f. 1/3 1901. Opvarningspike
Karen Johanne Karlson, f. 16/1 1901. Stuepike
Peta Oline Stenhaug, f. 1890. Stuepike
Regine Stabæk, f. 1891. Kokkepike

Storgaten 1

Martin Jensen, f. 1849. Bankchef
Thea Jensen, f. 1864. Kone
Karoline Jensen, f. 1873. Kontordame
Emma Jensen, f. 1883. Kontordame
Oline Gulbrandsen, f. 1883. Tjenestepike
Martin Gulbrandsen, f. 1845. Dagarbeider
Isach Isachsen, f. 1878. Smed
Hilda Isachsen, f. 1883. Kone
Karen Skøien, f. 1870. Handlende
Thora Krosseng, f. 1866. Handlende

Storgaten 3

Mathea Berger, f. 1858. Rentenist
Erika Owren, f. 1859. Handlende
Anna Straavaldsen, f. 1860. Handlende
Martha Ruud, f. 1895. Handlende
Thea Olsen, f. 1898. Ekspeditrise
Martha Olsen, f. 1877. Sykepleierske

Storgaten 4

O. M. Myhre, f. 1876. Barberer
Mimmi Myhre, f. 1879. Kone
Hanna Engebretsen, f. 1863. Enke

Storgaten 6

A. E. Weien, f. 1847. Kjøbmand
Thorleif Weien, f. 1893. Kjøbmand
Elida Færden, f. 1880. Enke
Anna Haukedalen, f. 20/1 1901. Tjenestepike
Ole Land, f. 1866. Gaardskar
Ragnhild Land, f. 1877. Kone

Storgaten 7

Johan Pedersen, f. 1875. Kjøbmand
Olga Pedersen, f. 1879. Kone
Johan Nyhuus, f. 1888. Sliperiarbeider
10/9 24 strøket som tilflyttet, Norderhov.
Jenny Nyhuus, f. 1890. Kone
10/9 24 strøket som tilflyttet, Norderhov.

Storgaten 8

Karl Haakenstad, f. 1880. Dyrlæge
Ingeborg Haakenstad, f. 1899. Kone
Bertha Sollie, f. 1896. Tjenestepike
Martha Gulbrandsen, f. 1871. Handlende
Rudolf Karlsen, f. 1896. Elektriker
Astrid Karlsen, f. 15/9 1901. Kone

Storgaten 9

Joh. Fosaas, f. 1865. Vaktmester
Overflyttet Aasgaardstrand.

Anna Fosaas, f. 1874. Kone
Overflyttet Aasgaardstrand.

Storgaten 10

G. C. Bergsund, f. 1883. Ingeniør
Helga Bergsund, f. 1895. Kone
Sverre Ursin, f. 1885. Provisor
Polly Ursin, f. 1896. Kone
Gerda Sandaker, f. 1898. Tjenestepike
Kristian Olsen, f. 1885. Kirkejener
Pauline Olsen, f. 1885. Kone
Astri Brekkeæs, f. 1896. Lærerinde
Gabriel Kirsebom, f. 1896. Rørlæggerforretning
Overflyttet Bærum.
Anna Eskestrød, f. 1897. Pensionatvertinde
Signe Mortensen, f. 1898. Postassistent
Ruth Øvre, f. 1892. Telegrafistinde
Markus Christensen, f. 1884. Kjøbmand
Jenny Christensen, f. 1885. Kone
Margrethe Haug, f. 1883. Enke

Storgaten 12

Anton Petersen, f. 1858. Tandlæge. Død
Astrid Petersen, f. 1894. Telegrafistinde
Sigurd C. Petersen, f. 1899. Tandlæge
Ragna Waldersstøen, f. 1900. Tjenestepike.
Overflyttet Jevnaker.

Storgaten 13 b

Carl Georg Lange-Falk, f. 1867. Agent
Dorthea Marie Lange-Falk, f. 1860. Kone
Laura Falk-Tollefsen, f. 1889. Hjemme
Karen Onsager, f. 1847. Enke
Andrea Onsager, f. 1889. Lærerinde

Storgaten 13 C

Ole Kaarstad, f. 1874. Kjøbmand
Nanny Kaarstad, f. 1886. Kone
Finn Engelstad, f. 1889. Mølleier
Ragnhild Engelstad, f. 1899. Kone

Storgaten 14

Gustav Ødegaard, f. 1858. Dyrlæge
Anna Ødegaard, f. 1886. Kone
Sofie Ødegaard, f. 6/1 1901. Hjemme
Sigrid Ødegaard, f. 1898. Telegrafistinde
Andrea Myklebust, f. 1895. Tjenestepike
Karen Tanum, f. 1874. Enke

Storgaten 15

Marie Torgersen, f. 1876. Pensionatvertinde
Randine Torgersen, f. 1847. Enke
Helga Hermansen, f. 1900. Tjenestepike
Helge Dengerud, f. 1888. Lektor
Petra Hiorthøy, f. 1865. Lærerinde
Overflyttet Norderhov.

Janna Sørlie, f. 1885. Postexpeditør
Erling Leffmann, f. 1896. Tandtekniker
John Solumsmoen, f. 1892. Lensmand. Død
Georg Fredrik v. Krogh, f. 1899. Or.sakfører

Storgaten 19

Martin Johansen, f. 1871. Veivogter
Marie Johansen, f. 1876. Kone

Storgaten 20

Emma Bryhn, f. 1866. Enke. Overflyttet Oslo.
Anna Rynning, f. 1840. Pensionist

Marthe Hurum, f. 1863. Tjenestepike
Haakon Christoffersen, f. 1900. Sorenskriver-
fuldm. Overflyttet Skien.
Anton Hansen, f. 1864. Kjeldermester

Storgaten 21

Otto Christophersen, f. 1867. Sogneprest
Ragna Christophersen, f. 1870. Kone
Karoline Korgerud, f. 1888. Tjenestepike

Storgaten 24

Alf Solberg, f. 1876. Verkseier
Mary Solberg, f. 1879. Kone
Gunhild Fjeldstad, f. 1870. Rentenist

Storgaten 26

Haakon Ruud, f. 1886. Malermester
Ellen Ruud, f. 1893. Kone
Johan Hansen, f. 1899. Sliperiarbeider
Dina Hansen, f. 1894. Kone

Storgaten 28

Nils Fjeld, f. 1857. Teglverksarb.
Ole Gulbrandsen, f. 1869. Bruksarbeider
Gustav Gulbrandsen, f. 1896. Bruksarbeider
Einar Gulbrandsen, f. 1894. Bruksarbeider
Anna Gulbrandsen, f. 13/7 1901. Hushjælp
Overflyttet Drammen.
Hans Pedersen, f. 1871. Sliperiarbeider
Guri Pedersen, f. 1866. Kone
Jacob Hansen, f. 14/4 1901. Sliperiarbeider
Ole Johansen, f. 1893. Kjørekar
Anna Johansen, f. 1890. Kone
Karl Kristiansen, f. 1868. Snekker
Nikoline Kristiansen, f. 1870. Kone
Henrik Strøm, f. 1899. Papirfabrikarb.
Olava Strøm, f. 1900. Kone
Thora Berg, f. 1871. Kone
Maren Thorsen Berg, f. 1864. Enke
Trygve Ruud, f. 1897. Maler
Mathea Ruud, f. 1899. Kone
Peder Wilhelmsen, f. 1899. Murerhåndtlanger
Gudrun Wilhelmsen, f. 2/6 1901. Kone

Sundgaten 1

Joh. E. Bye, f. 1868. Kjøbmand
Asta Bye, f. 1870. Kone
Eva Bye, f. 1900. Hjemme. Slettet; overført Aker.

Sundgaten 10

Anders K. Kullerud, f. 1885. Malermester
Pauline Kullerud, f. 1882. Kone
Hans Fekjær, f. 1841. Rentenist
Kristian Kullerud Bakken, f. 1853. Rentenist
Elise Kullerud Bakken, f. 1855. Kone

Sundgaten 12

Otto Paulsen, f. 1853. Kjøbmand
Thora Paulsen, f. 1855. Kone
Edvard Elvigen, f. 1840. Lærer
Inger Olava Elvigen, f. 1861. Kone

Sundgaten 14

Bjarne Wahlstrøm, f. 1894. Tømmermerker
Astri Wahlstrøm, f. 1899. Kone
Margrethe Frøshaug, f. 1873. Husbestyrerinde
Anna Frøishov, f. 1883. Kontordame

Sundgaten 16

Otto Johansen, f. 1878. Handelsbetjent
Anna Johansen, f. 1888. Kone
Karl Andersen, f. 1896. Rørlægger

Sundgaten 17

Johan Thoresen, f. 1866. Kjøbmand
Helga Thoresen, f. 1867. Kone
Agnes Jensen, f. 1893. Lærerinde

Sundgaten 18

Fredrik Falk, f. 1866. Kjøbmand
Elise Falk, f. 1874. Kone
Gunhild Ringerud, f. 1899. Tjenestepike

Sundgaten 19

Gulbrand Somdalen, f. 1855. Gaardeier
Helga Somdalen, f. 1872. Kone
Petter Mokastet, f. 1887. Kontorist

Sundgaten 23,

Johan E. Johansen, f. 1888. Murmester
Olivia Johansen, f. 1886. Kone
Edvard Johansen, f. 1857. Murmester
Carl Andersen, f. 1862. Sagfører
Lydia Andersen, f. 1870. Kone
Karl Kristoffersen, f. 1893. Stationsbetjent
Kristine Kristoffersen, f. 1896. Kone

Sundgaten 24

Julius Fredrik Fogth, f. 1873. Ingeniør
15/10 26 stemt.
Amalie Fogth, f. 1875. Kone. 15/10 26 stemt.
Hanna Lund, f. 1881. Tjenestepike

Sundgaten 25 A

Bolette Schirmer, f. 1850. Rentenist
Anne Marie Stiksrud, f. 1887. Tjenestepike
Johannes Hansen, f. 1890. Overlærer
Overflyttet Ø.Aker.
Ragna Hansen, f. 1888. Kone. Overflyttet Ø.Aker.

Sundgaten 25 B

Johannes Sørensen, f. 1864. Gaardeier
Anna Sørensen, f. 1874. Kone
Maren Sørensen, f. 1836. Enke
Andrine Johansen, f. 1847. Enke
Johan Conrad Bentzen, f. 1890. Kontorist
Erika Bentzen, f. 1892. Kone

Sundgaten 27

Anton Dølerud, f. 1870. Tømmermand
Karen Dølerud, f. 1872. Kone
Mathea Solvang, f. 1845. Enke

Sundgaten 28

Karl Alvim, f. 1862. Opsynsmand
Gina Alvim, f. 1868. Kone. 13/10 26 stemt.
Hans Kristiansen Løken, f. 1892. Mekaniker
Signe Kristiansen Løken, f. 1885. Kone

Sundgaten 29

C. A. Nilsen, f. 1877. Lokomotivfører
Eli Nilsen, f. 1880. Kone
Oluf Madsstuen, f. 1888. Murer
Kristi Madsstuen, f. 1894. Kone

Sundgaten 30

Olaf Sæther, f. 1870. Vognvisitør
Emma Sæther, f. 1885. Kone
Ester Sæther, f. 28/2 1901. Ekspeditrise

Ivar Henningsen, f. 1884. Papirfabrikarb.
Anna Henningsen, f. 1891. Kone

Sundgaten 33
Kristen Jacobsen, f. 1868. Sliperiarbeider
Anne Marie Jacobsen, f. 1868. Kone

Sundgaten 36
Otto Thorsen, f. 1871. Brandkonstabel
Elise Thorsen, f. 1871. Kone

Sundgaten 38
Theodor Amundsen, f. 1890. Bryggeriarb.
Maren Amundsen, f. 1867. Kone
Berthe Marie Amundsen, f. 1853. Enke
Gulbrand Kristoffersen, f. 1896. Typograf
Anna Kristoffersen, f. 1896. Kone

Sundgaten 40
Karl A. Dahl, f. 1866. Sliperiarbeider
Jørgine Dahl, f. 1867. Kone
Petter O. Blyberg, f. 20/5 1901. Materialforvalter

Sundgaten 42
Olaus Hallingbye, f. 1874. Sliperiarbeider
Olia Hallingbye, f. 1897. Hushjælp

Søndre Torv 1
Martha Næsset, f. 1883. Cafévertinde
Oline Braaten, f. 1900. Kjøkkenpike
Andrea Hellum, f. 1873. Opvartningspike
Marianne Schulstad, f. 1871. Handlende
Esther Schulstad, f. 1898. Handlende

Søndre Torv 3
Anders Hunstad, f. 1877. Vaktmester
Mathilde Hunstad, f. 1876. Kone
B. Bache, f. 1859. Or.sakfører
Inga Bache, f. 1876. Kone
Pauline Hansen, f. 1883. Tjenestepike
Hartvig Nordbye, f. 1886. Doktor
Overflyttet Namsos.
Karine Nordbye, f. 1883. Kone
Svend Ebbell, f. 1871. Major
Sigrid Ebbell, f. 1882. Kone
Thora Myhre, f. 1899. Tjenestepike
Arne Baggerud, f. 1867. Bankchef
Signe Baggerud, f. 1873. Kone

Søndre Torv 4
Anna Busund, f. 1888. Sydame
Nils Frøhaug, f. 1871. Kjøbmand
Inga Frøhaug, f. 1880. Kone
Thora Larsen, f. 8/4 1901. Ekspeditrise
Overflyttet Drammen.
Anders Olsen, f. 1884. Kjøbmand
Hanna Olsen, f. 1885. Kone
Sørine Bergskaug, f. 1880. Enke
Anette Johnsen, f. 1839. Enke
Gustav Johnsen, f. 1890. Fyrbøter
Marie Wiull, f. 1871. Enke
Hedvig Wiull, f. 1899. Piljomfru
Petra Thoresen, f. 1865. Enke
Marie Pettersen, f. 1871. Sydame

Søndre Torv 5
Martin Larssen, f. 1877. Bankchef
Ivara Larssen, f. 1882. Kone
Olaus Wilhelmsen, f. 1884. Gaardskar

Pauline Pettersen, f. 1900. Husbestyrerinde
Peder Christiansen, f. 1876. Lensmand
Hilda Christiansen, f. 1876. Kone

Søndre Torv 6
Kristine Knutsen, f. 1868. Vaskekone
Karoline Bjerke, f. 1869. Vaskekone

Søndre Torv 7
Ludvig Kvernberg, f. 1882. Bakermester
Ragna Kvernberg, f. 1881. Kone
Ragnvald Hansen, f. 1895. Gaardskar
Solveig Hansen, f. 1892. Kone

Søndre Torv 8
Arne Kullerud, f. 1895. Baker
Sigrid Kullerud, f. 1892. Kone

Thornes gate 4
Martin Gobakken f. 1868. Bruksarbeider
Marie Gobakken f. 1866. Kone

Thornes gate 12
Petra Øverbye, f. 1862. Handlende
Oluffa Øverbye, f. 1868. Handlende

NORDRE SIDE

Ankers gate 14
Andreas Kristiansen, f. 1871. Gaardbruker
Gunda Kristiansen, f. 1874. Kone
Sigurd Halvorsen, f. 1896. Bruksarbeider
Olga Halvorsen, f. 1893. Kone
Gulbrand Rasmussen, f. 1842. Pensionist
Georg Haakenstad, f. 1891. Jerndreier
Stemt 16/10 26. kl 4⁴⁰ em.
Anna Haakenstad, f. 1889. Kone
Ingeborg Elvely, f. 1855. Enke

Ankers gate 19
Andreas Knutsen, f. 1874. Bryggeriarbeider
Henriette Knutsen, f. 1871. Kone

Ankers gate 24
Anna Bakke, f. 1878. Enke. Død
Odmar Bakke, f. 1900. Bruksarbeider
Emil Engebretsen, f. 1892. Bryggeriarbeider
Slettet; opført i Lagesensgt. 16.
Kristine Engebretsen, f. 1885. Kone
Slettet; opført i Lagesensgt. 16.

Blybergsgt 2
Alexander Scharff, f. 1882. Kjøbmand
Gjertrud Scharff, f. 1882. Kone

Brandals gt 12
Edvard Andreassen, f. 1882. Grovarbeider
Kathinka Andreassen, f. 1885. Kone
Oskar Olsen, f. 1886. Bruksarbeider
Anna Olsen, f. 1885. Kone

Brandals gt 15
Johannes Moen, f. 1860. Brødkjører
Karen Moen, f. 1863. Kone
Gunhild Marie Sletta, f. 1840. Enke
Mathilde Engebretsen, f. 1859. Enke

Brandals gt 18
Johanne Iversen, f. 1851. Enke

Brandals gt 19
Andreas Olsen Haugen, f. 1893. Anlægsarbeider
Thea Olsen Haugen, f. 1892. Kone

Anne Mathea Olsen Haugen, f. 1866. Enke
Johan Ludvigsen, f. 1899. Arbeider
Martin Johansen Haugen, f. 1900. Gaardsgut

Brandals gt 21

Jørgen Christensen, f. 1871. Typograf
Anna Christensen, f. 1871. Kone

Bjørklundsgt 3

Olof Halberg, f. 1888. Handelsfuldmægtig
Grethe Halberg, f. 1873. Kone

Christies gt 1

Carl Sætre, f. 1884. Disponent
Martine Sætre, f. 1881. Kone,
Martha Pedersen, f. 1900. Tjenestepike
Henrik Bekker-Larsen, f. 1875. Souchef
Thora Bekker-Larsen, f. 1880. Kone

Christies gt 5

Ole Gandrud, f. 1855. Bruksarbeider
Maren Gandrud, f. 1865. Kone
Harald Gandrud, f. 1897. Handelsbetjent

Christies gt 6

Andreas Jonassen, f. 1863. Natkonstabel
Karen Jonassen, f. 1863. Kone
Eilif Jonassen, f. 1900. Kjøregut
Simen Korneliussen, f. 1861. Natkonstabel
Helle Korneliussen, f. 1887. Kone
Oskar Bergtun, f. 1885. Kommunearb.
Anna Bergtun, f. 1884. Kone

Christies gt 9

Christian Knæstang, f. 1864. Gaardbruker
Maren Knæstang, f. 1859. Kone
Alfhild Gulbrandsen, f. 1900. Tjenestepike

Elvegaten 1

Christian Syse, f. 1877. Kjøbmand
Frida Syse, f. 1883. Kone
Anders Hefle, f. 1861. Fanejunker
Margit Hefle, f. 1866. Kone

Elvegaten 3

Jens Haffner, f. 1876. Bakermester
Dina Haffner, f. 1873. Kone

Falsens gt 3

Gulbrand Skøien, f. 1835. Gaardeier
Sigrid Skøien, f. 1846. Kone
Kari Løvdokken, f. 1879. Sydame
Elias Martin Hemb, f. 1844. Pensionist
Karen Hemb, f. 1851. Kone
Klara Hemb, f. 1892. Hjemme
Astrid Hemb, f. 1888. Ekspeditrise
Magna Hemb, f. 1892. Hjemme
Else Hemb, f. 1886. Hjemme
Gustav Skøien, f. 1880. Bankkasserer
Karen Skøien, f. 1881. Kone

Glatvedtsgate 2

Bertha Pedersen, f. 1874. Hoteleier
Conrad Pedersen, f. 1898. Ingeniør
Odmund Pedersen, f. 1900. Hjemme
Margrethe Hanche, f. 1896. Kontordame
Overflyttet Oslo.
Thea Finstad, f. 1896. Kokkepike
Doris Asmann, f. 1890. Serveringsdame
Eline Røkaas, f. 1886. Kjøkkenjomfru

Margit Dokken, f. 1893. Serveringsdame

Grænsegat 12

Martin Dignæs, f. 1855. Kjøbmand
Agnes Dignæs, f. 1885. Kone
Guri Molandsveen, f. 1875. Handlende
Ragna Molandsveen, f. 1899. Telefonistinde

Grænsegat 17

Anton Lagesen, f. 1883. Verksmester
Inger Lagesen, f. 1891. Kone

Grænsegat 39

Olaus A. Solli, f. 1897. Anlægsarbeider
Thora Solli, f. 1898. Kone

Grænsegat 41

Karl Willmann Larsen, f. 1864. Rentenist
Martin Kastet, f. 1868. Fhv. gaardbruker
Helga Kastet, f. 1880. Kone

Gullagaten 14

Lars Lagesen, f. 1856. Rentenist
Stemmeret suspenderet.
Oline Lagesen, f. 1856. Kone

Gullagaten 15

Karl Larsen, f. 1874. Snekker
Martha Larsen, f. 1877. Kone
Otto Espeland, f. 31/7 1901. Guldmedsvend

Gullagaten 16

Kornelius Knutsson, f. 1869. Lærer
Marie Knutsson, f. 1888. Kone
Karen Sørensen, f. 1852. Enke

Gullagaten 17

Kristian Nilsen Hæhre, f. 1868. Snekker
Berthe Nilsen Hæhre, f. 1875. Kone
Helma Steen-Møller, f. 1900. Kone
Therese Emilie Hæhre, f. 1897. Hjemme

Gullagaten 18

Sigvart Gullerud, f. 1867. Vognmand
Marit Gullerud, f. 1879. Kone
Johan Arvidsen, f. 1857. Bruksarbeider
Halfdan Andersen, f. 1887. Bakersvend
Martha Andersen, f. 1892. Kone

Gullagaten 19

Johan Weholt, f. 1869. Snekker
Helga Weholt, f. 1878. Kone
Elfried Weholt, f. 1900. Telefonistinde

Gullagaten 20

Eilert Hansen, f. 1889. Bakersvend
Aagot Hansen, f. 1889. Kone
Lars Hilton, f. 1890. Mekaniker
Karine Hilton, f. 1894. Kone

Gullagaten 21

Jørgen Thon, f. 1866. Redaktør
Eli Thon, f. 1862. Kone
Borger Thon, f. 1899. Bankassistent
John J. Melbye, f. 1849. Fhv. Stationsmester
Sofie Thon, f. 1889. Enke

Gullagaten 22

Hans Bettum, f. 1880. Lokomotivfører
Nora Bettum, f. 1882. Kone
Karl A. Dahl, f. 1880. Konduktør
Signe Dahl, f. 1880. Kone
Andreas K. Dahl, f. 1839. Pensionist

Gullagaten 23

Hans Andreassen, f. 1887. Maskinfører
Anna Andreassen, f. 1891. Kone
Emil Johnsen, f. 1889. Bruksarbeider
Betzy Johnsen, f. 1894. Kone

Gullagaten 24

Hans O. Skjolden, f. 1879. Lokomotivfører
Hildora Skjolden, f. 1868. Kone
Gulbrand Sætrang, f. 1850. Gaardbruker
Maren Sætrang, f. 1863. Kone

Gullagaten 27 A

Konrad Paaske, f. 1877. Konduktør
Hilma Paaske, f. 1878. Kone
Oskar Olafsen, f. 1900. Bruksarbeider

Gullagaten 27 B

Anne Olsen, f. 1882. Enke. Overflyttet Norderhov.
Knut Knutsen Tysnæs, f. 1893. Lærer
Guro Knutsen Tysnæs, f. 1889. Husholderske

Gullagaten 30

Edvin Uggen, f. 1886. Gaardbruker
Karine Uggen, f. 1884. Kone
Henrik Helgesen, f. 1854. Bybud
Anne Dorthea Helgesen, f. 1857. Kone
Peder Dyrhaug, f. 1878. Lærer
Anne Dyrhaug, f. 1872. Kone

Gullagaten 31

Ole Holth, f. 1860. Malermester
Karoline Holth, f. 1853. Kone
Jacobine Rønnichsen, f. 1868. Enke
Johan Rønnichsen, f. 1897. Elektriker

Gullagaten 35

Hans Adolf Eriksen, f. 1889. Maskinist
Inga Eriksen, f. 1882. Kone

Gullagaten 36

Karl Andersen, f. 1846. Skomaker. Død

Gullagaten 37

Olaf Hansen, f. 1889. Bruksformand
Thora Hansen, f. 1893. Kone

Gullagaten 38

Iver Engebretsen, f. 1894. Snekker
Marie Engebretsen, f. 1896. Kone

Gullagaten 42

Ole Nilsen, f. 1862. Dagarbeider
Kristofa Petra Hatlevig, f. 1892. Husholderske
Anton Amundsen, f. 1874. Arbeider
Marie Amundsen, f. 1873. Kone

Gøtchesgate 2

Karl Hansen, f. 1869. Opsynsmand
Karoline Hansen, f. 1866. Kone
Herman Jakobsen, f. 1896. Montør
Overflyttet Norderhov.
Olga Jakobsen, f. 1899. Kone. Overflyttet Norderhov.

Gøtchesgate 4

Knut Paulsen, f. 1890. Snekker
Bergliot Paulsen, f. 1894. Kone
Albert Larsen, f. 1886. Sliperi arbeider
Marie Larsen, f. 1898. Kone

Hammerbrogaten 1

Amund Thorne, f. 1850. Gaardeier
Suspendert; umyndiggjort.

Wilhelmine Thorne, f. 1839. Kone

Hansine Hansen, f. 1888. Tjenestepike
Hedvig Dahl, f. 10/1 1901. Hushjælp

Hammerbrogaten 3

Ole Nilsen Fekjær, f. 1843. Fhv. Handelsmand
Maren Nilsen Fekjær, f. 1851. Kone
Marie Johansen, f. 14/1 1901. Telefonistinde
Haakon Fekjær, f. 1882. Vognmand
Ida Fekjær, f. 1887. Kone

Hammerbrogaten 5

Einar Grønlie, f. 1883. Kontorchef
Gudrun Grønlie, f. 1884. Kone
Hanna Bendike, f. 1855. Enke
Halfdan Olsen, f. 1895. Lærer
Gudrun Olsen, f. 1892. Kone
Lauritz Larsen, f. 3/8 1901. Kontorist
Overflyttet Oslo.
Margit Larsen, f. 1899. Kone. Overflyttet Oslo.

Hammerbrogaten 8

Andreas Gulbrandsen, f. 1842. Sagmester
Berthe Andreassen, f. 1871. Enke
Milla Andersen, f. 1871. Strikkerske
Karl Andreassen, f. 1856. Bruksarbeider
Augusta Andreassen, f. 1860. Kone
Nils Karlsen, f. 1888. Bruksarbeider
Torine Kristiansen, f. 1859. Enke
Amanda Olsen, f. 1865. Enke
Ragnhild Olsen, f. 1898. Ekspeditrise
Einar Engelstad, f. 1897. Mekaniker
Berthe Engelstad, f. 1896. Kone
Johan Edvardsen, f. 1896. Bruksarbeider

Hammerbrogat 9

Botolf Thorshaug, f. 1891. Mekaniker
Inga Thorshaug, f. 1893. Kone

Haugsgate 10

Gulbrand Thonsbraaten, f. 1877. Kjøbmand
Olava Thonsbraaten, f. 1878. Kone

Haugsgate 12

Lars Aune, f. 1883. Lokomotivfører
Ingeborg Aune, f. 1885. Kone

Haugsgate 14

Olaf Steensen, f. 1889. Konduktør
Martha Steensen, f. 1891. Kone

Holtgaten 1

Haakon Kristiansen, f. 1873. Slagtermester
Thomas Østereng, f. 1893. Journalist
Jenny Østereng, f. 1899. Kone. Overflyttet Eidsberg.

Holtgaten 2

Andrine Schei, f. 1871. Slumkommandant
Anna Kristine Andreassen, f. 1893. Hushjælp
Dagny Jensen, f. 1899. Slumsøster
Axel Bentzen, f. 1893. Skrädder
Johanne Bentzen, f. 1892. Kone
Karl Bergli, f. 1896. Bruksarbeider

Holtgaten 2 A

Hans Bech-Hansen, f. 1888. Maskinist
Karoline Bech-Hansen, f. 1889. Kone

Holtgaten 3

Karl Haugan, f. 1881. Styrmand
Else Haugan, f. 1882. Kone

Harald Nordbye, f. 1896. Ekspeditør
Esther Nordbye, f. 1900. Kone
Johanne Tronrud, f. 1891. Enke

Holtgaten 8

Albert Hansen, f. 1893. Elektriker
Margit Hansen, f. 1895. Kone

Holtgaten 9

Anne Holth, f. 1883. Postbud

Hønengaten 1

Karoline Nilsen, f. 1876. Syerske
Aagot Rynning, f. 1896. Kontordame
Helene Andersen, f. 1852. Vaskekone
Gina Glasrud, f. 1860. Rentenist
Herman Glasrud, f. 1885. Bakersvend
Anna Glasrud, f. 1883. Kone

Hønengaten 2

Olava Sørlie, f. 1853. Enke. Frim.
Harald Kristiansen, f. 1891. Sliperiarbeider
Gudrun Kristiansen, f. 1894. Kone
Josef Gjerdrum, f. 1864. Kontorist
Kathrine Gjerdrum, f. 1889. Kone,
Karl Berntsen, f. 1866. Sliperiarbeider,
Sofie Berntsen, f. 1861. Kone
Einar Aspelund, f. 27/7 1901. Bakersvend

Hønengaten 4

Emil Bakken, f. 1853. Gaardeier
Martha Bakken, f. 1881. Husbestyrerinde
Petter Ruud, f. 1856. Pensionist
Kristi Ruud, f. 1852. Kone
Sigvert Syversen, f. 1874. Mekaniker
Anna Syversen, f. 1879. Kone
Emma Johansen, f. 1882. Enke
Gunnerius Bjørklund, f. 1869. Snekker
Marie Bjørklund, f. 1872. Kone
Martin Bølsen, f. 1873. Lokomotivfører
Maren Bølsen, f. 1882. Kone
Johan Hedemann, f. 1889. Fyrbøter
Margrethe Hedemann, f. 1889. Kone
Martin Solberg, f. 1889. Fyrbøter
Agnes Solberg, f. 1893. Kone
Marie Sætrang, f. 1879. Hushjelp

Hønengaten 5

Knut Tvedte, f. 1878. Lærer
Ragnhild Tvedte, f. 1878. Kone
Gunhild Sørlie, f. 1899. Tjenestepike
Martin Molandsveen, f. 1881. Kjøbmand
Engelikke Molandsveen, f. 1888. Kone. Frim.
Margit Pedersen, f. 1895. Tjenestepike
H. P. Fallevø, f. 1860. Fattigforstander. Frim.
Karine Fallevø, f. 1876. Kone. Frim.
Lisa Skredsvig, f. 1843. Rentenist
Anna Langlie, f. 1881. Lærerinde
Karl Zetterstrøm, f. 1878. Postbud
Marie Zetterstrøm, f. 1884. Kone

Hønengaten 7

Johan Gilhuus, f. 1853. Kjøbmand
Dorthea Gilhuus, f. 1883. Husbestyrerinde
Hanna Olsen, f. 1900. Butikdame
Nils Gilhuus, f. 1879. Gaardsgut
Ragnhild Gilhuus, f. 1887. Kone

Hans Kristiansen, f. 1885. Fyrbøter
Sofie Kristiansen, f. 1886. Kone
Klara Lundstad Pedersen, f. 1889. Handlende

Hønengaten 8

Knut Espe, f. 1861. Lærer
Hilda Espe, f. 1862. Kone
Knut Espe, f. 1886. Chauffør
Vidar Espe, f. 1896. Elektriker
Aud Espe, f. 1899. Kontordame
Marthe Espe, f. 13/10 1901. Telefonistinde

Hønengaten 9

Andreas Nilsen, f. 1871. Vaktmester
Ingeborg Rødningen, f. 1885. Tjenestepike

Hønengaten 10

Thorvald Thorvaldsen, f. 1871. Bokbinder
Inga Thorvaldsen, f. 1882. Kone

Hønengaten 11

Anders Olsen, f. 1884. Sliperiarbeider
Mathilde Olsen, f. 1895. Kone
Engebret Sætrang, f. 1898. Forstmand
Lisa Sætrang, f. 1899. Kone
Line Hørthe, f. 1852. Enke. Frim.
Ole Thomassen Jonsrud, f. 1845. Vognmand. Død
Thora Olsen, f. 1860. Enke
Harald Johansen, f. 1893. Arbeider

Hønengaten 12

Kristian Hæhre, f. 1892. Bakersvend
Gudbjørg Hæhre, f. 1885. Kone
Augusta Hojem, f. 1856. Enke

Hønengaten 13

Sofie Hansen, f. 1844. Enke

Hønengaten 17

Ole G. Bjørnsen, f. 1845. Skomaker
Berthe Bjørnsen, f. 1843. Kone

Hønengaten 18

O. F. Lagesen, f. 1858. Lektor
Helga Lagesen, f. 1880. Kone
Berthe Samuelsen, f. 1857. Enke
Fredrik Samuelsen, f. 1898. Elektriker

Hønengaten 19

O. A. Aasen, f. 1868. Tømmermerker
Mathilde Aasen, f. 1876. Kone

Hønengaten 20

Truls Børndalen, f. 1862. Rentenist
Olea Børndalen, f. 1879. Kone
Fingar Børndalen, f. 29/9 1901. Hjemme
Herman Søhol, f. 1881. Bankkasserer
Hjørdis Søhol, f. 1889. Kone

Hønengaten 23

Johan Stenbro, f. 1879. Lokomotivfører
Marie Stenbro, f. 1883. Kone

Hønengaten 25

Johan Bjerke, f. 1871. Bakermester
Karoline Bjerke, f. 1868. Kone
Jens Bjerke, f. 1899. Bakersvend
Josefine Bjerke, f. 1895. Telefonistinde
Hjarmann Bjerke, f. 1894. Kontorist
Overflyttet Drammen.
Margit Bjerke, f. 1895. Kone. Overflyttet Drammen.

Hønengaten 26

Gunda Braathen, f. 1860. Enke. Død
Kristian Fuglesang, f. 1889. Bygmester
Anna Fuglesang, f. 1884. Kone
Erik Raastad, f. 1896. Skogsarbeider
Elise Raastad, f. 1894. Kone
Einar Bech, f. 1899. Elektriker

Hønengaten 27

Kristian Eriksen, f. 1883. Cementstøper
Mathilde Eriksen, f. 1885. Kone
Andreas Thorsen, f. 1870. Arbeider
Marie Thorsen, f. 1869. Kone
Anders Korsbøn, f. 1871. Bryggeriarbeider
Johanne Korsbøn, f. 1878. Kone
Karen Wiull, f. 1880. Fhv. Handlende
Helga Wiull, f. 1886. Ekspeditrise

Hønengaten 29

Lina Engelstad, f. 1886. Enke

Hønengaten 30

Thv. Bergdahl, f. 1855. Arbeider
Borghild Bergdahl, f. 1893. Sætterske
Karl Karlsen, f. 1891. Fyrbøter
Anette Karlsen, f. 1893. Kone
Emil Bergdahl, f. 1878. Arbeider
Emma Bergdahl, f. 1886. Kone
Engebret Hansen, f. 1850. Arbeider
Cisilie Hansen, f. 1851. Kone

Hønengaten 33

Oskar Byrmoe, f. 1883. Overkonduktør
Laura Byrmoe, f. 1887. Kone
Mathea Kristoffersen, f. 1845. Pensionist

Hønengaten 40

Guttorm Thorsen, f. 1864. Smører
Kari Thorsen, f. 1863. Kone
Jørgen Martinsen f. 1900. Cementstøper
Johan Andersen, f. 1875. Snekker
Alfhild Andersen, f. 1881. Kone
Theodor Thorsen, f. 1886. Anlægsarbeider

Hønengaten 42

Maren Frog, f. 1884. Kone
Anders Andersen, f. 1894. Elvearbeider
Hedvig Narvesen, f. 1897. Kontordame

Hønengaten 44

Edv. Bakken, f. 1883. Snekker
Anna Bakken, f. 1884. Kone
Johan Bakken, f. 1887. Snekker
Magna Bakken, f. 1887. Kone

Hønengaten 46

Alma Østling, f. 1898. Sydame

Kreftingsgt 2 Margit Aasen, f. 1869. Enke
Martin Johnsen, f. 1894. Snekker
Olga Johnsen, f. 1895. Kone**Lagesens gate 2**

Jenny Pedersen, f. 1894. Postassistent
Hanna Kallerud, f. 1881. Handlende

Lagesens gate 3

Peder Thingelstad, f. 1876. Gaardeier
Marthe Thingelstad, f. 1874. Kone
Richard Jentoft, f. 1854. Pensionist
Overflyttet Trondhjem.

Ingrid Jentoft, f. 1877. Kone

Lagesens gate 4

Gustav Johnsen, f. 1864. Snekker
Laura Johnsen, f. 1873. Kone
Arne, f. 1896. Snekker

Lagesens gate 5

Anna Kristoffersen, f. 1865. Enke
Markus Holth, f. 1881. Grovarbeider
Anna Holth, f. 1886. Kone

Lagesens gate 8

Gulbrand Muggerud, f. 1879. Kommunearbeider
Gina Muggerud, f. 1881. Kone
Martha Waagaard, f. 1900. Butikdame

Lagesens gate 10

Gina Hansen, f. 1858. Vaskekone
Johannes Hansen, f. 1898. Snekker
Martha Hansen, f. 1898. Kone

Lagesens gate 11

Anne Mathea Olsen, f. 1851. Enke
Anna Mathilde Olsen, f. 1879. Hjemme

Lagesens gate 12

Gustav Bratlund, f. 1853. Grovarbeider
Andrine Bratlund, f. 1855. Kone
Ingvald Bratlund, f. 1882. Droscheier
Robert Bratlund, f. 1896. Chauffør
Trine Zakariassen, f. 1893. Kone

Lagesens gate 13

Petter Lien, f. 1880. Kommunearbeider
Maren Lien, f. 1877. Kone

Lagesens gate 14

Martin Trulsen, f. 1859. Skomaker
Berthe Marie Trulsen, f. 1851. Kone
Anna Steen, f. 1881. Vaskekone
Stefanus Trulsen, f. 1895. Bruksarbeider
Karoline Johansen, f. 1885. Enke
Ingeborg Jørgensen, f. 1884. Enke

Lagesens gate 16

Emil Engebretsen f. 1892. Elvearbeider
Opført opera behørig rettet Ankersgt 24.
Kristine Engebretsen, f. 1885. Kone

Lagesens gate 17

Sigurd Andersen, f. 1884. Dagarbeider

Lagesens gate 19

Lars Olsen Bakka, f. 1883. Murer
Anna Olsen Bakka, f. 1884. Kone,

Lagesens gate 20

Thorvald Tandberg, f. 1874. Fanejunker
Anette Tandberg, f. 1873. Kone
Birgitte Johnsen, f. 1844. Enke,
Marie Martinsen, f. 1851. Enke
Petter Smedsrød, f. 1846. Smed
Slettet; ikke norsk statsborger.
Karen Smedsrød, f. 1845. Kone

Lagesens gate 26

Olaf Martinsen, f. 1898. Bruksarbeider
Bergliot Martinsen, f. 1900. Kone
Martine Martinsen Varp, f. 1874. Enke

Lerfaldsqt. 1

Nils Olsen Dokka, f. 1860. Rørlægger
Maren Olsen Dokka, f. 1859. Kone

Lerfaldsgt. 4

Karl Gulbrandsen, f. 1880. Lokomotivfører
Elise Gulbrandsen, f. 1881. Kone
Ole Semb, f. 1894. Fyrbøter
Anna Semb, f. 1890. Kone

Mulvaldsgate 1

Wessel Grønvold, f. 1881. Bruksformand
Gina Grønvold, f. 1882. Kone

Nordre Torv 1

Lars Øhre, f. 1884. Barbermester. Overflyttet Oslo.
Karen Øhre, f. 1885. Kone. Overflyttet Oslo.
Knut Thon, f. 1889. Disponent
Solveig Thon, f. 1897. Kone,

Nordre Torv 2

Simen Torgersen, f. 1849. Tømmermester. Død
Mathilde Torgersen, f. 1860. Kone
Magna Torgersen, f. 1883. Ekspeditrise
Ragna Torgersen, f. 1897. Hjemme
Einar Torgersen, f. 1885. Tømmermand
Fredrik Larsen, f. 1878. Kjøbmand
Louise Larsen, f. 1884. Kone
Jan Jansen, f. 1872. Banemester
Otilie Jansen, f. 1874. Kone
Borghild Jansen, f. 1899. Telefonistinde
Olav Jansen, f. 1/2 1901. Kontorist
Gulbrand Gilhuus, f. 1881. Handelsbetjent
Sigrid Gilhuus, f. 1893. Kone
Harald Næss, f. 1895. Telegrafist
Ingeborg Næss, f. 1899. Kone
Hilda Hansen, f. 1886. Handlende

Nordre Torv 3

Johan Hæhre, f. 1860. Bakermester
Marie Hæhre, f. 1863. Kone
Karl Hæhre, f. 1896. Chauffør
Harald Hæhre, f. 1898. Handelsbetjent
Annette Ruud, f. 1861. Rentenist

Nordre Torv 4

Nils Tronrud, f. 1884. Kjøbmand
Berthe Tronrud, f. 1888. Kone
Nils Johansen, f. 1889. Arbeider
Kathrine Johansen, f. 1898. Kone,
Harald Hovde, f. 1896. Fyrbøter
Anna Hovde, f. 1895. Kone

Nordre Torv 5

A. Sukken, f. 1862. Snekkermester
Mathilde Sukken, f. 1865. Kone
Fanny Sukken, f. 1899. Ekspeditrise
Peder Gjerde, f. 1871. Vognmand
Helene Gjerde, f. 1876. Kone
Florentz Gundersen, f. 1897. Elektriker
Ragna Gundersen, f. 1897. Kone

Nordre Torv 6

Reinhard Nilsen, f. 1857. Fhv. kjøbmand
Helga Nilsen, f. 1865. Butikdame
Bernhard Nilsen, f. 1849. Kjøbmand
Torleif Gilhuus, f. 1887. Handelsbetjent
Johanne Gilhuus, f. 1885. Kone

Nygaten 1

Harald Gundhus, f. 1879. Postbud
Anna Gundhus, f. 1876. Kone

Hanna Gundhus, f. 1855. Enke

Nygaten 2

Thorvald Trondsen, f. 1887. Tømmermand
Anna Trondsen, f. 1887. Kone
Anton Olsen, f. 1851. Pensionist
Bertha Olsen, f. 1876. Kone
Johan Kristoffersen, f. 1867. Sliperiarbeider
Thea Waagaard, f. 1871. Enke

Nygaten 3

Frithjof Berntsen, f. 1900. Assistent
Haldis Berntsen, f. 29/9 1901. Kone
Birgit Skatvedt, f. 1897. Lærerinde

Nygaten 6

Oluf Aalde, f. 1872. Lensmand. Død
Gunhild Aalde, f. 1871. Kone

Nygaten 7

Haakon Klingen, f. 1862. Lærer
Hilda Klingen, f. 1878. Kone
Christoffer Sylling, f. 1859. Bestyrer
Marie Sylling, f. 1859. Kone
Inger Sylling, f. 1899. Telefonistinde
Gerda Sylling, f. 1894. Hjemme

Paludansgt 1

Jens Oskar Andresen, f. 1876. Lokomotivfører
Ingeborg Andresen, f. 1877. Kone

Paludansgt 2

Alf Tronrud, f. 1891. Snekker
Kristine Tronrud, f. 1896. Kone
Ole Krogerud, f. 1863. Anlægsarbeider
Birgit Krogerud, f. 1856. Kone

Paludansgt 3

Markus Sukkestad, f. 1890. Telegrafist
Martha Sukkestad, f. 1892. Kone
Jørgen Jensen, f. 1878. Maskinist
Andrea Jensen, f. 1888. Kone
Eivind Fosheim, f. 1892. Lærer
Gudrun Lundaas, f. 1895. Husholderske

Paludansgt 5

Magnus Dølerud, f. 1884. Tømmermand
Anna Dølerud, f. 1890. Kone
Ole Støa, f. 1892. Stationsbetjent
Dagny Støa, f. 1890. Kone

Paludansgt 9

Olaf Jensen, f. 1877. Murer
Karoline Jensen, f. 1882. Kone
Erik Bjur, f. 1896. Bakersvend
Oskar Jensen, f. 1894. Chauffør

Parkgaten 4

Emil Waagaard, f. 1873. Maler
Ingeborg Waagaard, f. 1877. Kone
Anne Haakenrud, f. 1892. Tjenestepike

Parkgaten 6

Karen Stiksrud, f. 1860. Enke
Ole Romnæs, f. 1875. Godsexpeditør
Lovise Romnæs, f. 1875. Kone

Parkgaten 26

Inger Elsrud, f. 1878. Enke
Aase Udsigt, f. 1890. Sykepleierske
Anders Blakstvedt, f. 1900. Politikonstabel

Prinsensgt 2

Thorvald Brunstad, f. 1882. Mekaniker
Thora Brunstad, f. 1887. Kone
Birger Fjeld, f. 1898. Chauffør
Ragnhild Fjeld, f. 1899. Kone
Adolf Gulbrandsen, f. 1885. Elektriker
Olga Gulbrandsen, f. 1887. Kone

Prinsensgt 4

Severin Svendsen, f. 11/9 1901. Bruksarbeider
Marianne Svendsen, f. 1894. Kone
Carl Børjeson, f. 1893. Kjøbmand
Emma Børjeson, f. 1894. Kone

Sigurd Syrsgt 4 A

Herman Pettersen, f. 1875. Bruksarbeider
Laura Pettersen, f. 1883. Kone

Sigurd Syrsgt 4 B

Aksel Karlson, f. 1860. Kullempær. Død
Maren Karlson, f. 1864. Kone
Emma Karlson, f. 1899. Pleierske

Strandgaten 1

Andreas Bakke, f. 1867. Kjøbmand
Thora Bakke, f. 1882. Kone. Frim.
Maren Fjeld, f. 1842. Enke
Thorleif Hauge, f. 1896. Elektriker
Aksel Larsen, f. 1882. Sadelmaker
Netta Larsen, f. 1885. Kone
Chr. Johansen, f. 1850. Vognmand
Betzy Andresen, f. 1861. Enke
Ivar Jørgensen, f. 1900. Extrabetjent
Olava Jørgensen, f. 1895. Kone
Lina Orebraaten, f. 1868. Enke
Ole Andersen Berg, f. 1849. Tømmermand
Karen Marie Andersen Berg, f. 1887. Kone

Strandgaten 2

Henrik Torgersen, f. 1871. Repratør
Emma Torgersen, f. 1879. Kone
Erik Eriksen, f. 1881. Snekker
Svanhild Eriksen, f. 1897. Kone
Einar Helgesen, f. 1892. Elektriker
Sigrid Helgesen, f. 1894. Kone
Anton Christensen, f. 1872. Tømmermand
Helga Christensen, f. 1876. Kone

Strandgaten 3

Jens Fjeld, f. 1889. Sadelmaker
Johanne Fjeld, f. 1892. Kone
Karen Andersen, f. 1866. Hushjælp
Andreas Holth, f. 1873. Anlægsarbeider
Maren Holth, f. 1875. Kone
Jarle Holth, f. 16/8 1901. Elektriker
Lars Kristiansen, f. 1889. Kjøregut
Kari Kristiansen, f. 1890. Kone
Gunhild Andersen, f. 1854. Enke
Anna Andersen, f. 1891. Ekspeditrise
Karl Kristoffersen, f. 1879. Kjeldermester
Martha Kristoffersen, f. 1895. Kone

Torvgaten 1

Lars TollefSEN, f. 1851. Maler

Torvgaten 2

Hans Pettersen, f. 1883. Kjøbmand
Margrethe Pettersen, f. 1886. Kone

Carl Pedersen Rytterager, f. 1874. Montør

Torvgaten 3

Helga Kristoffersen, f. 1884. Enke
Kristian Wendelborg, f. 22/9 1901. Telegrafist
Oskar Walderhaug, f. 1892. Typograf
Maren Walderhaug, f. 1894. Kone

Torvgaten 4

Johanne Smebye, f. 1888. Kontordame
Chr. Gjelde, f. 1879. Vognmand
Karen Lehne, f. 1868. Lærerinde
Julius Johansen, f. 1886. Tømmermand
Ragna Johansen, f. 1890. Kone

Torvgaten 6

Alf Helfred Helgesen, f. 1900. Tekniker
Hjørdis Helgesen, f. 1897. Butikdame
Sigrid Helgesen, f. 1899. Butikdame

Torvgaten 8

Anna Bagaasen, f. 1889. Cafévertinde
Else Bagaasen, f. 1865. Enke
Thomas Nilsen, f. 1865. Arbeider
Ingeborg Nilsen, f. 1872. Kone

Torvgaten 10

Ivar Braathen, f. 1885. Arbeider
Sofie Braathen, f. 1870. Kone
Kari Olsen, f. 1860. Vaktmester

Ulleraalsgt 1

Johanne Tronrud, f. 1869. Enke
Henry Tronrud, f. 1898. Kommunearbeider
Agnes Tronrud, f. 13/1 1901. Kone

Ulleraalsgt 2

Peder M. Karlsen, f. 1879. Garversvend
Karen Karlsen, f. 1877. Kone
Karl Nilsen, f. 1852. Pensionist
Reinhardt Braathen, f. 1883. Kommunearbeider
Karen Braathen, f. 1889. Kone
Eivind Wentzel Bakken, f. 1882. Garversvend
Elisabeth Bakken, f. 1888. Kone
Arthur Kristoffer Johnsen, f. 1896. Bruksarbeider
Bertha Johnsen, f. 1892. Kone
Svend Pedersen, f. 1841. Fhv. Arbeider
Gunhild Pedersen, f. 1849. Kone

Ulleraalsgt 3

Johan Iversen, f. 1862. Skomaker
Thora Iversen, f. 1862. Kona
Andreas Johansen, f. 1896. Stationsbetjent

Ulleraalsgt 4

Petter Pettersen, f. 1891. Kjøbmand
Marie Pettersen, f. 1891. Kone
Lars M. Hoff, f. 1871. Fanejunker
Solveig Hoff f. 1899. Assistent
Anne Marie Gulbrandsen f. 1844. Enke

Ulleraalsgt 5 Arne Kjær, f. 1886. Postexpeditør

Marie Kjær, f. 1885. Kone
Elise Hagen, f. 1858. Rentenist
Johanne Hagen, f. 1864. Rentenist

Ulleraalsgt 6 Martin Gjelde, f. 1866. Vognmand

Karen Gjelde, f. 1868. Kone
Anders Karlsen, f. 1881. Mekaniker
Emilie Karlsen, f. 1886. Kone
Gabriel Knutsen, f. 1870. Bruksarbeider

Ulleraalsgt 8

Andreas Andersen, f. 1873. Arbeider
Johanne Andersen, f. 1872. Kone
Kristi Gabrielsen, f. 1890. Enke
Anne Randine Olsen, f. 1861. Enke

Ulleraalsgt 10

Wilhelm Hjorth, f. 1876. Kontorchef
Hansia Marie Hjorth, f. 1888. Kone
Alette Svendsen, f. 1872. Pensionatvertinde

Ulleraalsgt 11

Maren Elise Kristiansen, f. 1878. Arbeiderske
Olaf A. Sollie, f. 1895. Arbeider
Alfred Pedersen Bjerke, f. 1871. Tømmermand
Maren Pedersen Bjerke, f. 1865. Kone
Arne Pedersen Bjerke, f. 1894. Snekker
Olga Pedersen Bjerke, f. 1899. Kone
Ole Andreas Ellingsen, f. 1862. Dagarbeider
Olaf Gunneriussen, f. 1878. Skogarbeider
Olava Gunneriussen, f. 1874. Kone
Margit Olsen Skogby, f. 1854. Enke
Anna Jakobsen, f. 1854. Enke

Ulleraalsgt 12

Andreas Pettersen, f. 1861. Malermester
Kari Pettersen, f. 1861. Kone
Adolf Pettersen, f. 1883. Malersvend
Hans Edvin Pettersen, f. 1885. Malersvend

Ulleraalsgt 13

Bernhardt Johansen, f. 1872. Malermester
Regine Johansen, f. 1873. Kone
Asta Solveig Johansen, f. 1899. Hushjælp
Halvard Johannes Andersen, f. 1877. Konduktør
Overflyttet Sarpsborg.
Johanne Andersen, f. 1883. Kone
Overflyttet Sarpsborg.
Karl Johansen, f. 1876. Snekker
Karoline Johansen, f. 1873. Kone
Hans Trondsen, f. 1858. Fhv. Sagmester
Anne Trondsen, f. 1852. Kone

Ulleraalsgt 14

Johan C. Dahl, f. 1863. Elvearbeider
Mimmi Dahl, f. 1892. Telegrafistinde
Andreas Schinstad, f. 1894. Politikonstabel
Gunda Schinstad, f. 1895. Kone
Anne Støveren, f. 1858. Strikkerske
Karen Støveren, f. 1873. Arbeiderske
J. Oskar Rønning, f. 1898. Bruksarbeider
Julie Rønning, f. 1885. Kone

Ulleraalsgt 15

Johan Kopperud, f. 1853. Fhv. Arbeider. Død
Harald Kopperud, f. 1893. Postbud
Ole Olsen, f. 1878. Bruksarbeider
Anna Olsen, f. 1883. Kone
Johan Olsen, f. 1852. Grøftegraver
Svensk. Strykes; ikke norsk statsborger.
Gunhild A. Berg, f. 1866. Enke
Adolf Gulbrandsen, f. 1900. Bruksarbeider
Martha Olsen Kaalhus, f. 1896. Kone
Martin Andersen, f. 1878. Anlægsarbeider
Anna Andersen, f. 1887. Kone
Kristian Hellum, f. 1840. Dagarbeider

Ulleraalsgt 16

Gunhild Hellum, f. 1851. Kone
Nils K. Hellum, f. 1896. Bruksarbeider
Ole Halvorsen, f. 1864. Anlægsarbeider
Ingeborg Halvorsen, f. 1857. Kone. Død
Anna Halvorsen, f. 1900. Butikdame

Ulleraalsgt 17

Anders Lundstad, f. 1845. Rentenist. Død
Herman Jakobsen, f. 1866. Arbeider
Marie Jakobsen, f. 1872. Kone

Ulleraalsgt 18

Karen Johansen, f. 1844. Enke
Karoline Larsen, f. 1876. Sykepleierske
Martin Larsen, f. 1872. Brandkonstabel
Inger Larsen, f. 1870. Kone
Rudolf Larsen, f. 1899. Stationsbetjent
Anna Larsen, f. 1898. Kone

Ulleraalsgt 19

Andreas Ødegaard, f. 1873. Vognvisitør
Magda Ødegaard, f. 1879. Kone
Lars Jensen, f. 1849. Fhv. Arbeider. Død
Anna Jensen, f. 1855. Kone
Anna Grimsrud, f. 1897. Butikdame

Ulleraalsgt 20 A

Julius Bendiksen, f. 1864. Bruksarbeider

Ulleraalsgate 20 B,

Hans Hansen, f. 1877. Maler
Karen Hansen, f. 1878. Kone
Randine Pettersen, f. 1873. Strykerske

Ulleraalsgt 21

Petter Paulsen, f. 1859. Snekker
Gunda Johansen, f. 1880. Enke
Karen Johansen, f. 1860. Enke

Ulleraalsgt 22

Frithjof Skogstrøm, f. 1890. Bruksarbeider
Gina Skogstrøm, f. 1891. Kone
Alfred Nilsen, f. 1876. Blikkenslager

Ulleraalsgt 23

Karen Kind, f. 1873. Enke
Martha Kind, f. 1899. Hushjælp
Olaf Gandrud, f. 1899. Kjøbmand
Esther Gandrud, f. 12/10 1901. Kone
Anna Aslaksen, f. 1847. Enke
Lauritz Halvorsen, f. 1847. Pensionist
Emma Halvorsen, f. 1893. Husholderske

Ulleraalsgt 25 Elias Aslaksen, f. 1888. Løtnant

Judith Aslaksen, f. 1888. Kone
Martin Jansen, f. 1896. Bankbokholder
Sigrid Jansen, f. 1896. Kone

Ulleraalsgt 31

Johan Pedersen, f. 1866. Bruksformand Død
Oluffa Pedersen, f. 1886. Kone
Carl Løken, f. 1887. Baker
Anna Løken, f. 1889. Kone

Ulleraalsgt 33

Petter Larsen, f. 1870. Anlægsarbeider

Ulleraalsgt 35

Johan Edvardsen, f. 1881. Lokomotivfører
Alvilde Edvardsen, f. 1882. Kone
Asbjørn Blaarud, f. 1880. Lokomotivfører
Marie Blaarud, f. 1878. Kone

Ulleraalsgt 37

Oline Solum, f. 1853. Enke
Anette Halmann, f. 1878. Enke

Ulleraalsgt 39

Gunda Østvold, f. 1881. Enke

Ulleraalsgt 41

Anette Engebretsen, f. 1866. Enke

Ulleraalsgt.43

Olava Gulbrandsen, f. 1872. Sykepleierske

Vestheimsgt 1

Adolf Andreassen, f. 1877. Snekker

Pauline Andreassen, f. 1881. Kone

Ole Hallingbye, f. 1873. Bruksarbeider

Hulda Hallingbye, f. 1879. Kone

Helge Hallingbye, f. 1899. Kontorist

Vestheimsgt 2

Oskar Andersen, f. 1890. Bruksarbeider

Anna Andersen, f. 1892. Kone

Anders Hansen, f. 1879. Bruksarbeider

Thora Hansen, f. 1879. Kone

Vesterngt 2

Karine Larsen, f. 1868. Handlende

Inga Berg, f. 1885. Enke

Sigurd Hagen, f. 1893. Handelsbetjent

Vesterngt 4

Carl Dahl, f. 1867. Major

Overflyttet til Trondhjem 20 23/26.

Cathrine Dahl, f. 1880. Kone

Overflyttet til Trondhjem 20 23/26.

Elise Berg, f. 1897. Tjenestepike

Vesterngt 5

Anders Kragstad, f. 1878. Gaardeier

Marie Kragstad, f. 1878. Kone

Chr. Møller, f. 1880. Tømmermester

Ingeborg Møller, f. 1887. Kone

Erling Ellingsen Paulsrud, f. 1887. Elgearbeider

Vesterngt 7

Ole Karlsen, f. 1883. Arbeider

Inga Karlsen, f. 1884. Kone

Peder Hval, f. 1888. Chauffør

Margit Hval, f. 1887. Kone

Martine Hval, f. 1851. Enke

Karl Pettersen Aasstuen, f. 1884. Arbeider

Vesterngt 8

Jens Nilsen, f. 1890. Fyrmester

Ruth Nilsen, f. 1893. Kone

Halvor Toftaker, f. 1890. Fyrmester

Trygve Eriksen, f. 1895. Konduktør

Eugenie Eriksen, f. 1894. Kone

Vesterngt 12

Torleif Søhol, f. 1895. Malermester

Lilly Søhol, f. 1898. Kone

Edvin Tollefse, f. 1895. Kontorist

Marie Tollefse, f. 1895. Kone

Adgang til å stemme: 1545.

Denne protokol som indeholder 69 - sekstini - facierte, gjennemdragne og forseglaede blade, autoriseres herved som manntallsprotokol for Hønefoss by -

Buskerud Fylke, 19. juli 1924

(sign.)

Statsborgeren.

17. juli 1831

Til Den Kongelige Norske Regjerings Justits- og Politi Departement!

Redaktionen af dette Blad er underrettet om flere Vilkaarlighedshandlinger, udøvede af Vei-Inspektionen i Ringerige og Hallingdals Fogderie og vil anføre Følgende, der bære Præg af en, efter Vor Formening, til høieste Grad af Frækhed drevne Ombudsmyndighed og Vilkaarlighed, tvertimod Konstitution og Love.

1. Over Gaarden Wagers Grund, i *Norderhaugs* Præstegjeld, er der anlagt en ny Bygdevei, eller rettere sagt, er en gammel Bygdevei, given en ny Retning, uden Amtets Approbation, uden Oplysning om Almuen ønsker det, uden Eierens Samtykke - altsaa tvertimod Veilovens § 24 - og uden at tage i Betænkning, at en Mands Jord derved overskjæres i to næsten lige Dele, til megen Ulempe for Eieren. Denne Fremgangsmaade skal have foraarsaget Proces, hvilken nu verserer for Retterne, og hvis Udfald ikke kan være tvivlsomt.

Et lignende Foretagende skal være udøvet paa Gaarden Bye i *Hole* Præstegjeld, hvilket dog ikke har havt Sagsanlæg til Følge, skjøndt ogsaa dette Foretagende skal være skeet aldeles uden Eierens Samtykke. Formodentlig har en eller anden ubekjendt Omstændighed bevirket, at denne Fornærmelse ikke er blevet paatalt.

2. I Ringeriges Sorenskriverie har Veivæsenet endnu ikke fuldført den lovbefalede Vei-Inddeling, ja ikke engang saa meget som istandbragt noget Forslag til Veienes Inddeling i Roder, hvilket dog, ifølge Veiloven af 28de Juli 1824 § 91, skulde være istandbragt i det Seneste inden 1ste Juli 1826; og altsaa har nu i - den 12te Juli 1831 mere end fem Aar - vovet

at til sidesætte denne Lovbestemmelse, saavel som de Øvrige dermed i Forbindelse staaende.

3. Det hedder tillige, at den ansatte Vei-Inspektør bruger at befare Roderne paa Bygdeveiene i Arbeidstiden, paa gamle oparbeidede Veie, hvor kun Arbeidet gjælder en almindelig Pyntning eller Vedligeholdelse, benytter da Rodernes Heste fra den Ene til den Anden, og derefter, i behørig Orden, indsender sine Regninger til Amtet over Skyds og Diæt ved deslige Veibefaringer. Disse Regninger skal af de tvende i Ringerige og Hallingdalens Fogderie ansatte Vei-Inspectører drives til den Høide, at Bekostningerne ved Opsynet over Veiene i dette Fogderie skal være omtrent saa store som Veiopsynets under den dersteds sidst ansatte Veimester. Veiinspektørerne i Ringerige og Hallingdalens Fogderi skal nemlig have kostet Kommunen fra 900 til 1200 Spd. N., hvilket var den omtrentlige Størrelse af den i samme Distrikt sidst ansatte Veimesters Indtægt om Aaret, der havde, om ikke erindres Feil, Veiopsynet i fire Amter.

Dette maa være tilstrækkeligt til at give det respektive Departement en Idee om Veivæsenet i Ringeriget og Hallingdalens Fogderie. Almuen i Fogderiet venter med Længsel at see Foranstaltninger trufne for at standse og bortrydde de her omtalte Vilkaarligheder, og vi tillade os at anmode det respektive Departement om, enten at foranstalte Undersøgelser med Hensyn til de her gjorte Beskyldninger, eller befale Vedkommende, for Domstolene at fralægge sig Samme.

18. september 1831

Til Vedkommende!

For tvende Maaneder siden gjordes man i dette Blads No. 5-6 opmærksom paa adskillige Vilkaarlighedsbehandlinger, udøvede af Vei-Inspektøren paa Ringerige, og jeg tillader mig herved den Frihed at spørge, om Forholdsregler ere tagne i denne Henseende? Hvorvidt er der avanceret fremad med den nye Veiindeling? der ifølge Lov af 28de Juli 1824, § 91,

skulle været færdig i det Seneste inden 1ste Juli 1826!

Hvilke Følger har det havt for Vei-Inspektøren, at han har benyttet Rodens Heste paa Veibefaringer, og dog skrevet Regning paa det Offentlige for Skyds og Diæt?

Har den heromtalte Vei-Inspektørs Regninger været underkastede fornøden stræng Revision?

Det ville sikkerliggen interessere Publikum at see de her fremsatte Spørgsmaale besvarede af Vedkommende Autoritet. Skulle Denne imidlertid ikke finde sig beføjet dertil, saa anmodes

Statsborgerens Redaktion om at tilveiebringe og meddele de fornødne Oplysninger i de om-spurgt Henseender.

Den 16de Septbr. 1831

Sverre

Brudstykke af et Brev

(Indsendt)

15. juni 1834

Fra Braaten til Sundvolden havde jeg en meget munter Skysgut. Da vi reiste forbi Tandberg, fortalte han, at han havde exerceret mere end eengang paa Tandbergmoen. «Men Gud bevare mig fra slig Officer, som Kapitain Tofte fra Modum! Han er fæl han!» sagde Gutten. «Engang som vi exercerede der, fik hans Compagnie ny Mundering, undtagen Halsbind og Schyffeler paa Schakoeerne. Da Exercitien var til ende, blev der befalet, at hans Soldater skulle aflevere *den nye Mundering*. Da ikke Halsbind og Schyffeler fulgte med fik Soldaterne for-

færdelig Prygl. Dette opvakte saadan Skræk blandt dem, at Enhver, som havde Qvarteret nogenlunde nær, ilede did efter de manglende Sorter; disse undgik Prygl, men de Øvrige fik føle Rap».

«I fjer, da vi exercerede paa Tandbergmoen, fik hans Soldater Prygl der borte i Skoven. Vi vare den gang befalede at møde frem paa Pladsen Kl. 5; men Kapitains Soldater maatte være der $\frac{1}{2}$ Time forud. Saadant er ikke saa greit for Soldaten kan Du troe. - - - Gud bevare mig fra at faae Tofte til Kapitain».

Merknader - om Statsborgeren

Statsborgeren var et radikalt opposisjonsorgan som fra 1831 ble utgitt av Johan Jørgen Krohn, som var oppvokst på Ringerike, og som noen år senere grunnla Ringeriges Ugeblad. Redaktør i Statsborgeren var husmannssønnen Peder Soelvold. Han påpekte stadig maktmisbruk og overgrep fra embetsmannsklassens side, men tok ofte utgangspunkt i rykter som vanskelig lot seg bevise. En av bidragsyterne var Henrik Wergeland, som i 1835 overtok redaktørstillingen da Soelvold ble dømt for sine artikler.

Bladet, som gikk inn i 1837, ble selvsagt lagt for hat fra øvrighetens side. I sitt siste verk,

Hassel-Nødder (1845), skrev Wergeland at fanden i den tid var langt mindre fryktet i Norge enn Statsborgeren.

I saken som er referert ovenfor stilles spørsmål om veiinspektøren på Ringerike har drevet småsnusk med reiseregninger og annet. Soelvolds kilde er åpenbart signaturen Sverre, som to måneder senere skriver i bladet og etterlyser fortgang og oppklaring i saken. Om dette fikk følger er lite sannsynlig.

Bladet ligger ute på Nasjonalbibliotekets nettsider. Av andre saker som omhandler Ringerike nevnes:

1831 24/7	<i>Skiftevæsenet paa Ringerige</i> - misnøye med sorenskriver Johan Ernst Mejell vedrørende skifte etter Marte Gulbrandsdatter, gift med Anders Vegstein i Norderhov, innsendt av «Sverre»
1831 21/8	Svar på ovenstående innlegg fra sorenskriver J. G. Mejell på Ringerike
1831 11/9	Nok et innlegg mot sorenskriver J. G. Mejell der skiftet etter Gulbrand Folefoss i Norderhov trekkes fram, innsendt av «Philalet»
1831 9/10	<i>Et Par Ord om Arresteringer</i> - om en passløs person som har sittet arrestert hos lensmann Robsahm på Ringerike i lengre tid, anonym innsender
1831 30/10	Svar på ovenstående innlegg fra lensmann Robsahm - arrestantens navn er Herman Halvorsen
1832 25/11	En forespørsel om ikke Ringerike og Hallingdal fogdeembete bør deles med en fogd for Ringerike og en for Hallingdal, innsendt av «Graaben» fra Ringerike og «Bjørn» fra Hallingdal
1834 9/3	Kjøpmann Børresen fra Drammen beskyldes for å snyte bønder ved tømmerleveranser, anonym innsender fra Ringerike

S. H.

Et ungdomsdikt fra Jørgen Moes hånd

Tidligere i år ble et dikt med Jørgen Moes håndskrift funnet i en eske med usorterte brev på Mo i Steinsfjerdingen, dikterens farsgård. Den uanseelige papirlappen var dessverre avrevet (se motstående side), men inneholdt første og slutten av tredje vers av *Ønsker*, skrevet så tidlig som i 1834. Senere er også den avrevne delen gjenfunnet.

av Sten Høyendahl

Forskere og litteraturvitere har både før og etter 1900 besøkt Mo for å lete etter materiale fra den folkekjære dikterens hånd, og slik sett var det uventet å finne et originalmanuskript fra hans ungdomstid. Men vi skal se at helt ukjent har dette ikke vært.

Diktet *Ønsker* ble skrevet våren 1834 under spesielle omstendigheter. Den 21-årige Jørgen var da forlovet på andre året, men følte at han og hans pike ikke passet sammen. Noen måneder tidligere hadde han truffet en annen pike som han var svært betatt av, og hans følelser for henne kom nå i diktet til uttrykk i svært romantiske vendinger. Diktet har han ellers

nedtegnet i et brev av 24. mai 1834 til vennen Peter Christen Asbjørnsen sammen med ordene: *Det Digt Du fra mig ønskede, og som jeg virkelig, som sagt, selv er fornøiet med, vil jeg her meddele til Slutning: det er langt paa Nat, og jeg behøver at drømme.*

Fem år senere, i et brev av 1. mai 1839 til Asbjørnsen, omtalte han dette diktet som *Digterens Elskovsønsker*. Han hadde det med under tittelen *Ønsker* i sin første samling fra 1850, men unnlot å ta det med i annenutgaven da han følte at det var for personlig. Diktet står imidlertid i hundreårsutgaven av 1914.

Papirlappen på Mo var utvilsomt hans originalmanus, og vi merker oss at diktets opprinnelige tittel er annerledes: *Ønsket*. I heftet *Ringerike* for 1933/34 ser vi at samme dikt er gjengitt nettopp under tittelen *Ønsket* - og med en tilleggsopplysning: «Et hittil utrykt (!) dikt, funnet i Hole, med Jørgen Moes håndskrift og kjente navnetrekk».

Originalmanuset har altså vært tilgjengelig, men er blitt forlagt en gang etter 1933. Det ligger nå trygt forvart i gårdsarkivet på Mo.

Kilder

Fra det nationale gjennembruds tid. Breve fra Jørgen Moe til P. Chr. Asbjørnsen og andre. Innledning av Anders Krogvig. H. Aschehoug & Co (Kristiania 1915).

Jørgen Moe som lyriker. I: *Jørgen Moe-samlingen*, Hole historielags nettsider.

Ønsket

Jeg Bækvens Sølvervove vilde være,
Der glider hist bag Popelgangen klar
Jeg Blomstens Billed stjal og med mig bar
I Løn, indtil hun kom, den Ewig kjære
Naar da hun svæved let hen til min Bred
Og hendes Aasyn i mit Speil sig gynged
En Krands jeg om de rige Lokker slynged -
Og bæved saa i navnløs Salighed.

Hiin Vaarens hvide Skye jeg vilde være
Hvor lystig skar jeg Ætherbølgen saa
Indtil jeg standset hist paa Østens Blaa,
for Morgenens Hilsen hende at frembare.
Saa maled jeg med al min Længsels Glød
Min Elskovs Rosenblade flammerøde
Med Smil da hendes Blik dem vilde møde -
- Som Glædestaarer sank jeg i min Død.

Hiint gamle Abildtræe jeg vilde være
Hvorunder hendes bløde Mosbænk staar
Min Blomst jeg dryssed ned i hendes Haar
Den rødlig matte og den lillieskjære
Naar Maanens Straaler faldt paa Bladets hang
Og bævende sig brød i hendes Øie
Da suste jeg med Kronen i det Høie
Og vifted ned min Vemods ømme Sang.

Jørg. Moe

(etter opprinnelig manus)